

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издавање на српскохрватски, односно хрватскосрпски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Отгласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 28 декември 1984

БЕЛГРАД

БРОЈ 70

ГОД. XL

Цена на овој број е 68 динари. – Претплата за 1984 година изнесува 1.852 динари. Рок за рекламација 15 дена. – Редакција: Улица Јована Ристика број 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

796.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ИЗМЕНИ НА БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1984 ГОДИНА

Се прогласуваат Измени на Буџетот на федерацијата за 1984 година, што ги усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 400
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ИЗМЕНИ НА БУЏЕТОТ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1984 ГОДИНА

Член 1

Во Буџетот на федерацијата за 1984 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/83 и 55/84) во член 1 точка 1 износот: „256.137.000.000“ се заменува со износот: „260.257.000.000“, во точка 2 износот: „386.722.800.000“ – со износот: „390.942.800.000“.

Член 2

Во член 3 во Билансот на приходите и расходите на Буџетот на федерацијата за 1984 година, во оддел I, Приходи, се вршат следните измени:

1) во вид 03 Даноци на промет на производи и на надомести за вршење на услуги, во формата на приходи 03-1 Данок на промет на производи износот: „157.000.000.000“ се заменува со износот: „161.220.000.000“, и потформата на приходи 03-1-1 Дел на основниот данок на промет износот: „157.000.000.000“ се заменува со износот: „161.220.000.000“, а во ставката Вкупно вид 03 износот: „157.000.000.000“ се заменува со износот: „161.220.000.000“;

2) во ставката Вкупни приходи за распоред (видови 01 до 08) износот: „386.722.800.000“ се заменува со износот: „390.942.800.000“.

Во оддел II Распоред на приходите, се вршат следните измени:

1) во Основна намена 01 Средствата за работа на органите на управата, во распоредната група 01-3 Средства за посебни намени износот: „16.248.120.000“ се заменува со износот: „17.767.397.400“, во распоредната подгрупа 01-3-2 Други посебни намени износот: „6.531.453.000“ се заменува со износот: „8.050.730.400“, а во ставката Вкупно основна намена 01, износот: „27.730.500.000“ се заменува со износот: „29.249.777.400“.

2) во Основна намена 04 Трансферни средства на други општествено-политички заедници, во распоредната група 04-2 Дополнителни средства, износот: „32.599.320.000“ се заменува со износот: „35.300.042.600“, во распоредната подгрупа 04-2-1 Дополнителни средства на буџетите на републиките и автономните покраини, износот: „32.599.320.000“ се заменува со износот: „35.300.042.600“, а во ставката Вкупно основна намена 04 износот: „32.599.320.000“ се заменува со износот: „35.300.042.600“.

3) во ставката Вкупно распоредени и нераспоредени приходи, износот: „386.722.800.000“ се заменува со износот: „390.942.800.000“.

Член 3

Во член 4 износот: „386.722.800.000“ се заменува со износот: „390.942.800.000“.

Во Раздел 14. Сојузен секретаријат за финансии, Глава 1. Секретаријат, Основна намена 01. Средства за работа на органите на управата, во позицијата 251 01 3-2 Средства за усогласување на личните доходи во органите на федерацијата, износот: „920.730.000“, се заменува со износот: „2.440.007.400“, а во ставка Вкупно основна намена 01, износот: „1.732.761.000“ се заменува со износот: „3.252.038.400“.

Во Основна намена 04. Трансферни средства на други општествено-политички заедници, во позицијата 257 04-2 Дополнителни средства на Социјалистичка Република Босна и Херцеговина, износот: „9.112.475.000“ се заменува со износот: „9.876.521.000“, во позицијата 258 04-2 Дополнителни средства на Социјалистичка Република Македонија износот: „4.153.407.000“ се заменува со износот: „4.501.654.000“, во позицијата 259 04-2 Дополнителни средства на Социјалистичка Република Црна Гора, износот: „3.427.024.000“ се заменува со износот: „3.714.366.000“ и во позицијата 260 04-2 Дополнителни средства на Социјалистичка Автономна Покраина Косово, износот: „14.856.414.000“ се заменува со износот: „16.157.501.600“, во ставката Вкупно основна намена 04. износот: „32.599.320.000“ се заменува со износот: „35.300.042.600“, во ставката Вкупно Глава 1, износот: „61.535.361.000“ се заменува со износот: „65.755.361.000“, а во ставка Вкупно Раздел 14 (позиции 239 до 290) износот: „61.669.095.000“ се заменува со износот: „65.889.095.000“.

Член 4

Овие измени влегуваат во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

797.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издав

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АМОРТИЗАЦИЈАТА НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

Се прогласува Законот за амортизацијата на општествените средства, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 401
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА АМОРТИЗАЦИЈАТА НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Надомест на потрошената и намалената вредност (во натамошниот текст: амортизација) на предметите и материјалните права што претставуваат основни средства и на градежните објекти и опремата за задоволување на заедничката потрошувачка (во натамошниот текст: средства), според одредбите на овој закон, се должни да вршат: основните организации на здружен труд, работните организации кои во својот состав немаат основни организации на здружен труд, работните заедници, договорните организации на здружен труд, земјоделските задруги што во својот состав немаат основни задружни организации, заштетчиските и други задруги, основните задружни организации, основните организации на кооперанти, работните организации на кооперанти и други форми на здружување на земјоделците или на други индивидуални производители, банките и други финансиски организации, заедниците за осигурување на имоти и лица, заедниците за реосигурување, заедниците за ризици од осигурување и заедниците за ризици од реосигурување, самоуправните интересни заедници, месните заедници, стопанските комори и други самоуправни организации и заедници и нивните здруженија, органите и организациите и фондовите на општествено-политичките заедници, Службата на општественото книговодство, општествено-политичките организации, општествените организации и други општествени правни лица што користат општествени средства (во натамошниот текст: корисници на општествени средства).

Амортизација на средствата, во смисла на овој закон, се должни да вршат и корисниците на општествени средства во основање.

Член 2

Корисниците на општествени средства се должни да вршат амортизација и за средствата во поглед на кои имаат право на располагање, а се користат за вршење на дејности на претпријатија во странство што ги основале тие или во чие основање учествуваат како основачи, како и

амортизација за средствата во поглед на кои имаат право на располагање, а се користат за вршење на дејности на банките или на други финансиски организации, односно за вршење на дејности на осигурителни или реосигурителни организации во странство, што ги основале тие или во чие основање учествуваат како основачи.

Корисниците на општествени средства се должни да вршат амортизација и за средствата на погоните и на други работни единици основани за изведување на градежни работи или за вршење на други работи во странство.

Член 3

Како градежни објекти кои, како основни средства или како средства за заедничка потрошувачка, подлежат на обврската за амортизација, во смисла на овој закон, се сметаат: зградите, браните и другите зајазы, каналите, цевководите, објектите за производство и пренос на електрична и друга енергија, патиштата, пругите, мостовите, тунелите, вијадуктите, аеродромите, објектите за поштенско-телефонски и телеграфски сообраќај, објектите за телевизијски и радиосообраќај и жичарите, како и други градежи на надземна градба, подземна градба и водоградба, вклучувајќи ги и зградите и другите градежни објекти составени од монтажни елементи и дрвените и други бараки (во натамошниот текст: градежни објекти).

Како предмети на опремата кои, како основни средства или како средства за заедничка потрошувачка, подлежат на обврската за амортизација, во смисла на овој закон, се сметаат: машините, постројките, уредите, средствата за транспорт, средствата за врски, инструментите, приборот, апаратите, алатите, мебелот, инвентарот и други предмети, со век на траење подолг од една година (во натамошниот текст: опрема).

Член 4

Како предмети за кои се пресметува амортизација, во смисла на овој закон, се сметаат и овоштарниците, лозјата и хмелниците (во натамошниот текст: повеќегодишните засади), шумите и другите дрвја, како и добитокот за работа и добитокот за приплод (во натамошниот текст: основно стадо).

Член 5

Како материјални права за кои се пресметува амортизација, во смисла на овој закон, се сметаат:

- 1) вложувањата за прибавување на патенти, лиценци, права на модел, мостра или на стоковен односно услужен жиг;
- 2) вложувањата на градежните објекти или на опремата на друг корисник, заради употреба на тие средства за вршење на дејноста на корисникот што го извршил вложувањето;
- 3) вложувањата за повеќегодишен закуп на градежни објекти односно на опрема и за надомест на вредноста на опремата земена во лизинг;
- 4) вложувањата за спроведување на комасација и арондација или на друга долгорочна мерка за унапредување на земјоделското производство.

Член 6

Според одредбите на овој закон, амортизација се пресметува и за вложувањата направени за иновација, рационализација или друго потрајно унапредување на условите за работа и производство (на пр. за изработка на студии и проекти врз основа на кои се воведуваат нови или се унапредуваат постојните техничко-технолошки постапки во вршењето на производството или во давањето на материјални услуги).

Член 7

Според овој закон, амортизација се пресметува и за издатоците финансирани од инвестиционите кредити, заемите и другите инвестициони задолжувања во времето до-

дека корисникот на општествени средства бил во основање, под услов издатоците, како што се: издатоците за изработка или набавка на проектна и друга документација врз основа на која е извршено основањето, односно организирањето на корисникот на општествени средства во време на основањето, каматите во време на основањето поради користењето на средството на инвестиционите кредити, заемите и другите инвестициони задолжувања и за други потреби во време на основањето на корисникот на општествени средства, да не се вклучени во набавната вредност на основните средства и на средствата за заедничка потрошувачка набавени (купени, изградени или доградени) во време на основањето на корисникот на општествени средства (во натамошниот текст: основачки вложувања).

Амортизација, според одредбите на овој член, се пресметува и за издатоците од став 1 на овој член настанати и во изградбата на производствени работни единици до почетокот на пробното производство на тие единици.

Член 8

За средствата прибавени (купени, изградени или доградени) по основа на здружување на труд и средства, како и за средствата прибавени со пренос врз основа на договор за вложување на странски лица или договор за производствена или друга деловна соработка, амортизацијата ја пресметува корисникот на општествени средства кај кого се наоѓаат средствата, односно се користат за работа.

Член 9

Од обврската за пресметување на амортизација се иземаат:

1) земјоделските, градежните и другите земјишта, вклучувајќи ги и земјиштата на кои се наоѓаат одделни градежни објекти и повеќегодишни засади, како и земјиштата што се користат за употреба на одделни градежни објекти и повеќегодишни засади или што служат како подрачја за истражување односно за експлоатација на одделни руди и други материјали;

2) градежните објекти и опремата кои, според посебните прописи за определената намена, служат за потребите на општонародната одбрана, јавната и државната безбедност или се средства за општествена самозаштита;

3) градежните објекти и опремата кои се споменати на културата, односно музејски вредности или дела на ликовната, вајарската или друга уметност;

4) градежните објекти и опремата во изградба или доградба;

5) шумите и другите дрвја, повеќегодишните засади и основното стадо – во подигање.

Како градежни објекти за општествена самозаштита, во смисла на овој закон, се сметаат и водостопанските градежни објекти што исклучиво или претежно (повеќе од 50% од капацитетот) служат за спречување на поплави, за регулација на речни и други поројни текови, за заштита на земјиштето од ерозија, за санација на лизгалишта или за спречување на штетните дејства на подземните води.

Член 10

Сојузниот извршен совет определува кои предмети претставуваат инвентар кој, во смисла на овој закон, се смета како ситен инвентар и го пропишува начинот на кој се врши надомест на вредноста на ситниот инвентар.

II. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА АМОРТИЗАЦИЈАТА

Член 11

За градежните објекти и опремата амортизација се пресметува од првиот ден на наредниот месец откако почнале да се користат.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, за градежните објекти кои се сообраќајници (железнички и други пруги, патишта, жичари и запчестии железници, ае-

родроми, улици и плоштади, оперативни површини и лукобрани во луките и пристаништата), за градежните објекти за производство и пренос на електрична и друга енергија, за градежните објекти за производство и дистрибуција на вода и за градежните објекти на канализацијата, амортизација се пресметува од 1 јануари на годината која следува, по годината во која тие градежни објекти почнале да се користат.

Член 12

За шумите и другите дрвја и за повеќегодишните засади амортизација се пресметува од 1 јануари наредната година по годината во која дрвјата достигнале зрелост за сеча, односно во која повеќегодишниот засад е оспособен за почеток на род.

За добитокот за приплод амортизација се пресметува од првиот ден на наредниот месец откако добитокот го дал првиот плод, а за добитокот за работа – од првиот ден на наредниот месец откако добитокот почнал да се користи за работа, односно за производството заради кое е набавен, односно одгледан.

За материјалните права и вложувањата за иновација, рационализација или друго потрајно унапредување на производството, амортизацијата се пресметува од првиот ден на наредниот месец откако се извршени вложувањата, а за основачките вложувања – од 1 јануари наредната година откако е извршено основањето (конституирањето) на корисникот на општествени средства, односно откако започнало пробното производство на производствената работна единица.

Член 13

Амортизацијата се пресметува додека вредноста која претставува основица за пресметка не биде во целост надоместена (амортизирана). Кога вредноста која претставува основица за амортизација се надомести во целост, престанува обврската за пресметување на амортизацијата.

Корисникот на општествени средства може да продолжи со пресметување на амортизацијата и за средствата чија вредност која претставува основица за амортизација е во целост надоместена, ако средствата и натаму се користат за работа. Така пресметаната амортизација за основните средства се внесува во деловниот фонд, а за средствата за заедничка потрошувачка – во фондот на заедничката потрошувачка.

За средствата за кои се продолжува пресметувањето на амортизацијата, како основица може да се користи вредноста утврдена со процена во времето во кое е продолжено пресметувањето на амортизацијата или вредноста што служела како основица за пресметување додека пресметувањето на амортизацијата било задолжително.

Член 14

Пресметувањето на амортизацијата не се запира при привременото запирање на користењето на средствата или намалување на капацитетот на користењето на средствата во текот на траењето на амортизациониот период.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, корисникот на општествени средства може да го запре пресметувањето на амортизацијата, и тоа:

1) за средствата што се оштетени под дејство на виша сила – додека тие средства не започнат да се користат за работа;

2) за средства што се надвор од употреба поради функционална поврзаност со средствата оштетени под дејство на виша сила – додека средствата оштетени од виша сила не започнат да се користат за работа;

3) за средствата што се надвор од употреба поради запирање на вршењето на дејноста за која служат, ако запирањето трае подолго од три месеци во текот на една година и ако се надвор од употреба сите средства на истиот дел од амортизационата група од Номенклатурата на средствата за амортизација, која е составен дел на овој закон. Тоа запирање на пресметувањето на амортизацијата

трае додека сите средства на истиот дел од амортизационната група се наоѓаат надвор од употреба.

Член 15

За пресметување на амортизацијата, средствата се распоредуваат во одделните делови и амортизациони групи пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација веднаш по набавката (купувањето, изградбата или доградбата) на средствата.

Пресметувањето на амортизацијата трае додека вредноста на сите средства што сочинуваат ист дел од амортизационната група во целост не се амортизира.

По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, корисникот на општествени средства може, во согласност со самоуправниот општ акт, односно со друг општ акт да ја пресметува амортизацијата за секое средство посебно.

Член 16

Во вредноста што претставува основица за амортизација на градежните објекти се вклучуваат издатоците за купување, изградба или доградба, издатоците за прибавување на проектната и друга документација врз основа на која е извршено купување, изградба или доградба и издатоците за уредување (за ископ, насипување, нивелација, спроведување на дренажа и сл.) на земјиштето на кое се наоѓаат градежните објекти или на земјиштата што се користат за употреба на градежните објекти. Во вредноста која претставува основица за амортизација на градежните објекти се вклучуваат и издатоците за приклучоци на енергетска, топлотна, водоводна и канализациона мрежа и за громобранска и друга заштита, како и издатоците за уредување на одделни површини (пристапни патеки и патишта, засолништа, огради и сл.) околу градежните објекти. Во набавната вредност која претставува основица за амортизација на градежните објекти не се вклучуваат издатоците за прибавување на земјиштето на кое се наоѓаат градежни објекти и издатоците за прибавување на земјиштето кое служи за пристап кон градежните објекти или за други потреби за користењето на тие објекти.

Во вредноста што претставува основица за амортизација на опремата се вклучуваат издатоците за купување, изработка или доработка на опремата. Во вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата на опремата набавена со купување се вклучуваат и издатоците за трошоците заради доставување (натоварување, превоз и истоварување) и монтажа, како и издатоците за други потреби неопходни при купувањето, изработката или доработката на опремата заради вршење на функцијата за која е наменета. Како издатоци за други потреби неопходни за употреба на опремата односно за вршење на функцијата за која е наменета се сметаат и издатоците за прибавување на проекти и друга документација врз основа на која е извршена набавката, издатоците за утврдување на техничката и друга исправност и за прибавување на одделни согласности, а за увозната опрема – и издатоците за плаќање на царина или друга увозна давачка. Во вредноста која претставува основица за амортизација на опремата се вклучуваат и издатоците за прибавување на производи и делови неопходни за употреба на опремата во периодот на нејзиниот амортизационен век на траење, определен според стапките од Номенклатурата на средствата за амортизација.

Член 17

За градежните објекти и за опремата прибавена со изградба или доградба, односно со изработка или доработка во сопствена режија, вредноста која претставува основица за амортизација се утврдува со процена според пазарната цена на истите односно на слични градежни објекти, односно на опремата во времето во кое е завршена изградбата или доградбата, односно изработката или доработката.

Член 18

Во вредноста која претставува основица за амортизација на повеќегодишните засади се вклучуваат издатоците за купување, односно за подигање на засадот до оспособување за почеток на род (подготовка на земјиштето за садење, губрење, одводнување и наводнување, набавка и засадување на садници, работи и материјали потрошени заради подигање на засадот). Во вредноста која претставува основица за амортизација на повеќегодишните засади се вклучуваат и издатоците за изградба и уредување на одделни површини (огради, пристапни патишта, заштита од наноси, заштита од ерозија и сл.) заради користење или заштита на повеќегодишните засади.

Вредноста која претставува основица за амортизација на шумите и другите дрвја се определува со множење на вкупното количество на дрвната маса, изразена во кубни метри, што ја содржат шумата односно другите дрвја, со пазарната цена по еден кубен метар на дрвајта во стоечки став, во времето кога шумата односно дрвајта се оспособени за сеча. Вкупното количество на дрвната маса и нејзината квалитативна структура, значајни за утврдување на пазарната цена, се определуваат врз основа на критериумите пропишани во шумско-стопанската основа, односно во друг општ акт според кој се врши инвентарирањето на шумата односно на другите дрвја.

Член 19

Основица за пресметување на амортизацијата на основното стадо претставува разликата помеѓу просечната пазарна цена и просечната кланична цена на добитокот, во времето во кое тој почнал да се користи за приплод односно за работа или производство.

Член 20

За градежните објекти, опремата, повеќегодишните засади, шумите и другите дрвја и за основното стадо, чиј пренос е извршен без надомест или со делумен надомест, вредноста која претставува основица за пресметување на амортизацијата ја утврдува корисникот на општествени средства со процена според пазарната цена на исти односно слични средства во времето во кое е извршен преносот.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, ако преносот без надомест или со делумен надомест е извршен по основ на статусни промени или по основа на самоуправна спогодба за здружување на труд и средства или на договор за производствена и деловна соработка, корисникот на општествени средства е должен за почетокот на пресметување на амортизацијата да ја користи вредноста која служела за пресметување на амортизацијата кај корисникот од кого е извршен преносот, освен ако со договорот според кој е извршен преносот не е поинаку определено.

Член 21

Вредностите утврдени на начинот пропишан во чл. 16 до 20 на овој закон служат како основици за пресметување на амортизацијата додека не настанат промени по основа на доградба, односно доработка или оштетување и уништување, како и поради ревалоризација или други причини.

Промените на вредностите што претставуваат основица за амортизација, настанати поради доградба и доработка (вклучувајќи ги и реконструкциите и модернизациите) или оштетување и уништување, и промените настанати по основа на ревалоризација (вклучувајќи ги и промените поради курсните разлики утврдени за странските инвестициони кредити, заеми и други инвестициони задолжувања или поради други причини), се земаат предвид од првиот ден на наредниот месец откако настанале.

Член 22

За амортизација на материјалните права набавени со купување, основица за амортизација претставува со дого-

вор определениот износ, што е платен или што мора да му се плати на оној од кого е прибавено материјалното право. За материјалните права прибавени со вложувања во сопствена режија, вредноста која претставува основница за амортизација се утврдува со процена во времето во кое материјалните права почнуваат да се користат за работа односно за вршење на дејноста.

За амортизација на вложувањата на градежни објекти или на опрема на други корисници на општествени средства односно во сопственост на граѓани основница претставува износот на вложувањата што го потрошил корисникот на општествени средства заради стекнување на можност односно право тие средства да си користат за вршење на дејноста заради која го извршил вложувањето.

За амортизација на вложувањата за стекнување на право на користење на повеќегодишен закуп или заради надомест за опрема земена во лизинг, основница за пресметување на амортизацијата претставува износот што е платен или договорен за плаќање за периодот на користење на средствата.

За амортизација на вложувањата заради комасација, арондација или друга мерка за унапредување на земјоделското производство, основница за амортизација претставува износот на издатоците направени во врска со спроведувањето на комасацијата, арондацијата или другата мерка, а до моментот на нивното завршување.

Член 23

Основница за амортизација на вложувањата за иновација, рационализација, реконструкција или друго потрајно унапредување на условите за работа и производство претставува износот на издатоците направени за изработка или купување на студијата, проектот или на другата документација заради воведување на нова техничко-технолошка постапка во производството или во давањето на материјални услуги, како и износот на издатоците во врска со спроведувањето на подготовки (измена во организацијата на работата, запознавање со новините и мерките за заштита на животната средина) за воведување на новата техничко-технолошка постапка или за унапредување на постојната техничко-технолошка постапка.

За амортизација на основачкото вложување основница претставува износот на издатоците направени во времето на основањето на корисникот на општествени средства, што не се содржани во набавните вредности на градежните објекти, опремата или другите средства набавени во време на основањето на корисникот на општествени средства.

За амортизацијата на основачкото вложување за производствената работна единица од член 7 став 2 на овој закон, основница претставува износот на издатоците од став 2 на овој член.

Член 24

Ако средствата се стават во употреба пред да се обезбедат сите потребни податоци за определување на вредноста што служи како основница за амортизација, амортизацијата се пресметува според привремената основница од првиот ден на наредниот месец откако средствата се ставени во употреба, а таа основница ја определува корисникот на општествени средства.

Кога ќе бидат обезбедени сите податоци потребни за определување на вредноста која претставува основница за пресметување на амортизацијата, корисникот на општествени средства е должен понатаму да ја користи таа вредност за пресметување на амортизацијата. Во наредните периоди на пресметка, а најдоцна до крајот на годината во која се обезбедени сите потребни податоци за определување на вредноста која служи како основница за амортизација, корисникот на општествени средства е должен да го надомести помалку пресметаниот износ на амортизацијата од периодот кога амортизацијата е пресметувана според привремената основница.

Ако во рок од една година од денот на пуштањето на средствата во употреба не бидат обезбедени сите податоци потребни за определување на вредноста која служи како основница за амортизација, корисникот на општествени средства е должен со процена, според пазарните цени на истите односно на слични средства, да ја определи вредноста што понатаму ќе се користи за пресметување на амортизацијата.

Член 25

Амортизацијата во текот на годината се пресметува во роковите што ќе ги определи корисникот на општествени средства, со тоа што тие рокови не можат да бидат подолги од роковите пропишани за составување на периодичните пресметки.

За средствата прибавени со здружување и за средствата прибавени по основа на заедничко вложување на странски лица, како и за средствата прибавени по основа на производствена или друга деловна соработка, амортизацијата се пресметува во роковите пропишани за составување на периодичните пресметки, ако со самоуправната спогодба за здружување или со договорот за вложување на странски лица односно со договорот за производствена или друга деловна соработка не е определен пократок рок.

За средствата што служат за вршење на сезонски работи, амортизацијата се пресметува само за време на сезоната, со тоа што амортизацијата пресметана за периодот на една сезона не може да биде помала од износот што се добива со примена на стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Се смета дека средствата служат за вршење на сезонски работи ако се користат за дејност чие вршење во текот на една година (поради природните услови или од други причини) редовно трае помалку од седум месеци.

Член 26

На крајот од секоја година се составува конечна пресметка на амортизацијата и износот на амортизацијата утврден во таа пресметка се искажува во завршната сметка.

Конечна пресметка на амортизацијата се составува и при спроведувањето на статусни промени (спојување, припојување, делба и издвојување од составот на еден заради припојување кон друг корисник на општествени средства) и тој износ, заклучно до денот кога се спроведува статусната промена, се внесува во билансот, врз основа на кој се спроведува статусната промена.

Член 27

Износот на амортизацијата пресметан за одделни периоди во текот на годината во конечната пресметка може да се намали или да се зголеми, со тоа што вкупниот износ на амортизацијата во конечната пресметка да не биде помал од износот што се добива со примена на стапките утврдени со самоуправниот општ акт односно со општиот акт донесен пред рокот за составување на конечната пресметка.

Ако корисникот на општествени средства има загуба во работењето, во годината во која работи со загуба конечната пресметка на амортизацијата мора да ја состави така што износот на амортизацијата да биде во височината на стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

По исклучок од одредбите на ст. 1 и 2 од овој член, ако во која и да било година од последните пет години амортизацијата е пресметана во износ поголем од износот што се добива со примена на стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација, со конечната пресметка може да се утврди помал износ на амортизацијата, со тоа што целокупниот износ на амортизацијата за претходните години и за годината за која се врши конечна пресметка да не биде помал од износот добиен со примена на стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

III. ОПРЕДЕЛУВАЊЕ И ПРИМЕНУВАЊЕ НА СТАПКИТЕ НА АМОРТИЗАЦИЈАТА

Член 28

Корисникот на општествени средства самостојно ги определува стапките на амортизацијата со самоуправниот општ акт односно со друг општ акт во согласност со општествениот договор, со тоа што вкупниот износ на пресметаната амортизација по тие стапки не може да биде помал од износот на амортизацијата пресметана по стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација. Ако не е донесен самоуправен општ акт односно друг општ акт за определување на стапките за пресметување на амортизацијата, амортизацијата се пресметува по стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Ако доходот, односно деловниот успех на корисникот на општествени средства зависи од доходот или од деловниот успех на други корисници од истата работна или друга организација на здружен труд, стапките за пресметување на амортизацијата се определуваат со самоуправна спогодба за здружување или со самоуправниот општ акт донесен согласно со таа спогодба.

Член 29

Стапките за пресметување на амортизацијата можат да бидат пропорционални, прогресивни и регресивни. При определувањето на прогресивни или регресивни стапки мора да се води сметка по таа основа да не се продолжи амортизациониот период на време подолго од амортизациониот век изразен во стапки на амортизацијата пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација. Просечните прогресивни односно регресивни стапки на амортизацијата не можат да бидат пониски од стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Член 30

Корисникот на општествени средства може да определи амортизацијата да се пресметува во зависност од ефектот што се остварува со употребата на средствата.

Ако амортизацијата се пресметува во зависност од ефектот што се остварува со употребата на средствата, вкупниот износ на амортизацијата искажан во конечната пресметка не може да биде помал од износот што се добива со примена на стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Член 31

Ако во Номенклатурата на средствата за амортизација не се наведени средствата за кои се пресметува амортизација, како најниска стапка за пресметување на амортизацијата се смета стапката што во таа номенклатура е пропишана за најсродните средства. Сродноста на средствата се определува според намената за која служат средствата, а во поглед на средствата за иста намена – според видот на материјалот односно работата употребени за нивна изградба, односно изработка.

Ако за изградба односно за изработка е употребен различен материјал и работа, сродноста се определува според претежноста, а претежноста се изразува вредносно во времето во кое средствата се пуштаат во употреба.

Член 32

За опремата која со Номенклатурата на средствата за амортизација е распоредена во амортизационите групи 33 до 51, во амортизационите групи 65 до 77, во амортизационата група 98 и во амортизационата група 100 точка 9, стапките на амортизацијата пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација се зголемуваат ако тие средства, во годината за која се врши конечна пресметка, се користени со поголем интензитет од интензитетот што одговара на работата во две смени. Зголемувањето е сразмерно со зголеменото користење на средствата.

Се смета дека опремата од став 1 на овој член, освен транспортните средства од амортизационата група 98, е користена со интензитет поголем од интензитетот кој одговара на работата во две смени ако во текот на годината била во употреба повеќе од 4.400 часа. За транспортните средства од амортизационата група 98, се смета дека се користени со интензитет поголем од интензитетот кој одговара на работата во две смени ако просекот на користењето по едно транспортно средство изнесува повеќе од 60.000 поминати километри.

Член 33

За новонабавените (купени, изградени или доградени) средства што не се користат со полниот програмиран капацитет (поради неопходното заолување на процесот или од други причини), корисникот на општествени средства во првите две години од денот на почетокот на употребата може за пресметување на амортизацијата да примени пониска стапка од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација, со тоа што таа стапка не може да биде повеќе од 50% пониска од стапката што за тие средства е пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација.

За градежните објекти кои служат за вршење на дејности од областа на сообраќајот, рударството, производството и преносот на електрична и друга енергија, водостопанството и комуналните дејности, како и за физичка култура и спорт, под условите од став 1 на овој член, пониски стапки за пресметување на амортизацијата може да се применат за првите четири години од денот на почетокот на употребата на тие средства.

Ако во годината за која се пресметува амортизацијата, поради недостиг на сировини или други материјали, поради недостиг на енергија односно други услови за работа, се намали користењето на расположивите капацитети за повеќе од 80%, врз нив може да се примени стапка за пресметување на амортизацијата до 20% пониска од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација.

За опремата чија побрза замена станала неопходна поради премени во техниката и технологијата, корисникот на општествени средства како најниска стапка за пресметување на амортизацијата може да ја примени стапката до 50% поголема од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Член 34

За материјалните права, како најниска стапка за пресметување на амортизацијата се смета стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација, ако со договорот односно со друг акт за стекнување на материјални права не е определен пократок рок за користење односно поголема стапка. Ако е определен пократок рок за користење на материјалното право, како најниска стапка за пресметување на амортизацијата се смета стапката што му одговара на тој рок за користење.

Член 35

За средствата прибавени врз основа на самоуправна спогодба за здружување, договор за вложување на странски лица или договор за производствена или друга деловна соработка, определувањето на поголеми стапки за пресметување на амортизацијата, како и користењето на можноста за намалување или зголемување на најниските стапки под условите од член 33 на овој закон, се врши врз основа на таа спогодба, односно на тој договор.

Член 36

Стапките на амортизација определени со републички односно со покраински закон, кои се користат за утврдување на основната за пресметување на даноките и придонесите што се намируваат од доходот, не можат да бидат пониски од стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација, зголемени според член 32 од овој закон.

IV. НАДОМЕСТ НА НЕАМОРТИЗИРАНИТЕ ВРЕДНОСТИ И КОРИСТЕЊЕ НА АМОРТИЗАЦИЈАТА**Член 37**

Ако средствата поради физичка дотраеност или техничка застареност се расходуваат пред да се изврши нивната амортизација, во годината во која се ставаат надвор од употреба, неамортизираната вредност се надоместува од средствата на резервите, а ако нема средства на резервите или тие средства не се доволни, неамортизираната вредност која не е надоместена од средствата на резервите се надоместува од вкупниот приход односно од приходот.

Ако средствата се продадени или по друга основа пренесени по цена која е пониска од нивната неамортизирана вредност, како и ако се пренесени без надомест, неамортизираната вредност на тие средства што не е надоместена од остварената продажна цена се надоместува од средствата на резервите, а ако средства на резервите нема или не се доволни, неамортизираната вредност што не е надоместена од средствата на резервите се надоместува од вкупниот приход односно од приходот.

Обврската за надомест на неамортизираната вредност од став 2 на овој член не се применува ако средствата се пренесуваат по основа на статусни промени. Како пренос по основа на статусните промени се смета, во смисла на овој закон, и преносот под услов со пренесените средства да се пренесува и обврската за вршење на работите за кои тие средства служеле кај корисникот на општествени средства од кого се пренесени.

Со преносот на средствата по основа на статусните промени се пренесува и обврската неамортизираната вредност во целост да се надомести во преостанатиот амортизационен век, утврден според стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација.

Член 38

Одредбите на овој закон за определување на вредностите што се основица за амортизација на градежните објекти, како и за роковите, стапките и надоместот на неамортизираната вредност, се применуваат и врз пресметувањето на амортизацијата за становите во општествена сопственост.

Амортизацијата на становите во општествена сопственост ја пресметува самоуправната интересна заедница за домување, ако со самоуправни спогодба за здружување на становите во самоуправната интересна заедница не е поинаку определено.

Член 39

Амортизацијата за исечена шума не може да биде помала од една десеттина од износот на вредноста на продадената дрвна маса во периодот за кој се врши пресметување на амортизацијата.

Член 40

За износот остварен со продажба на основните средства односно на средствата за заедничка потрошувачка, по одбивањето на трошоците за промет и неамортизираната вредност на продадените основни средства се зголемува деловниот фонд, односно фондот на заедничката потрошувачка.

За износот остварен со наплата на закупнина или друг надомест за средства дадени во закуп или на користење по друга основа, по одбивањето на износот на трошоците за одржување, трошоците за осигурување и амортизацијата во делот што се однесува на таа закупнина односно надомест, се зголемува деловниот фонд односно фондот на заедничката потрошувачка.

Одредбата од став 2 на овој член не ја применуваат корисниците на општествени средства на кои давањето на основни средства или на средства за заедничка потрошувачка во закуп или на користење по друга основа им е редовна дејност за стекнување на вкупниот приход односно на приходот.

Член 41

Корисниците на општествени средства, за износот на амортизацијата утврден при составувањето на конечната пресметка, ја исправуваат вредноста на средствата. За износот на амортизацијата во конечната пресметка исправката на вредноста мора да се изврши пред рокот пропишан за составување на завршната сметка.

За вредноста на средствата уништени или оштетени од дејството на виша сила, во делот во кој тие вредности не се покриени од надоместот остварен по основа на осигурувањето односно од средствата на резервите се намалува деловниот фонд, односно фондот на заедничката потрошувачка.

Приходите остварени по основа на надоместот на штета за уништени односно оштетени основни средства и средства за заедничка потрошувачка, по одбивањето на неамортизираната вредност, односно на издатоците направени за оспособување на тие средства, се внесуваат во деловниот фонд, односно во фондот на заедничката потрошувачка. Во деловниот фонд односно во фондот на заедничката потрошувачка се внесуваат и вишоците утврдени при пописот на основните средства односно на средствата за заедничка потрошувачка.

Член 42

Во конечната пресметка, што секоја година се составува посебно за основните средства, а посебно за средствата за заедничка потрошувачка, износите на амортизацијата се искажуваат одвоено по одделни категории на средствата и во рамките на иста категорија по групите и по деловите на групи, на начинот на кој се распоредени во Номенклатурата на средствата за амортизација.

За основните средства и за средствата за заедничка потрошувачка, за одделни категории, посебно се искажуваат износите на амортизацијата пресметани за средствата чија вредност во поранешните година е во целост амортизирана.

Член 43

Износот на амортизацијата се користи за купување, изградба или доградба на средства заради замена на средствата за кои е пресметана амортизацијата, а што физички се дотраени или технички односно технолошки се застарени за употреба.

Износот на амортизацијата може да се користи и за купување, изградба или доградба на средствата наменети за проширување на капацитетите или за унапредување на постојните и развивање на нови дејности, за отплата на инвестиционите кредити и заемите и за обезбедување на сопствено учество при добивањето на инвестициони кредити и заеми, како и за обртни средства. Амортизацијата пресметана за основните средства не може да се користи за набавка на средства за заедничка потрошувачка или за отплата, односно за добивање на кредит, заем или друго задолжување за заедничка потрошувачка.

Амортизацијата пресметана за становите во општествена сопственост може да се користи само за набавка (купување, изградба или доградба) на станови во општествена сопственост и за давање кредити или за решавање на станбените прашања на друг начин, а не може да се користи за другите намени од заедничката потрошувачка или за други потреби.

Во поглед на патиштата и другите изградени патни површини, железничките и други пруги и водостопанските и енергетските објекти, под замена на потрошените вредности за која служат средствата на пресметаната амортизација, во смисла на овој закон, се смета и обновувањето (заменувањето) на коловозот, односно на изградените површини или на други делови неопходни за постоење односно за употреба на тие објекти за целите за кои се наменети. Издатоците за овие намени не претставуваат издатоци за инвестиционо одржување на основните средства.

Корисниците на општествени средства чија дејност се финансира од буџетот, можат деловните средства во ви-

сочина на пресметаната амортизација да ги здружуваат под условите и на начинот што ќе ги определи надлежниот орган на општествено-политичката заедница.

Член 44

На начинот пропишан со овој закон амортизацијата се врши и за средствата што служат како капацитети за производство на предмети за вооружување и воена опрема, со тоа што амортизацијата пресметана за тие средства се користи за намените согласно со сојузниот закон со кој се уредува производството на вооружување и воена опрема.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 45

Со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап корисникот на општествени средства:

1) ако не врши амортизација на средствата што се користат за работа во странство (член 2);

2) ако не врши амортизација на средствата за кои според овој закон амортизацијата е задолжителна (чл. 2 до 6);

3) ако не врши амортизација на средствата што се наоѓаат кај него и што ги користи за работа, а се прибавени по основа на здружување на труд и средства или врз основа на пренос според договор за вложување на странски лица или според договор за производствена или друга деловна соработка (член 8);

4) ако врши амортизација на средствата што со овој закон се изземени од таа обврска (член 9);

5) ако предметите што претставуваат инвентар ги искаже во средствата на ситен инвентар што според прописот донесен врз основа на овој закон не можат да се искажуваат како ситен инвентар или ако не врши надомест на вредноста на ситниот инвентар на начинот што е пропишан (член 10);

6) ако амортизација не врши на начинот пропишан со овој закон или во роковите пропишани со овој закон (чл. 11 до 27);

7) ако не ја врши амортизацијата по стапките што се определени во согласност со овој закон (чл. 28 до 36);

8) ако неамортизираната вредност на средствата што се расходувани, продадени по пониска цена или пренесени без надомест не ја надомести на начинот пропишан со овој закон (член 37);

9) ако за становите во општествена сопственост или за шумите и другите дрва не врши амортизација во согласност со овој закон (чл. 38 и 39);

10) ако паричните средства остварени од продажба или паричните средства остварени од давање во закуп или на користење по друга основа, не ги внесе во деловниот фонд односно во фондот на заедничката потрошувачка (член 40);

11) ако за износот на амортизацијата утврден во конечната пресметка не ја исправи вредноста на средствата во пропишаниот рок (член 14 став 1);

12) ако за вредноста на средствата уништени или оштетени од дејство на виша сила, во делот во кој тие вредности не се покриени од надоместот остварен по основа на осигурување, односно од средствата на резервите, не го намали деловниот фонд односно фондот на заедничка потрошувачка (член 41 став 2);

13) ако приходите остварени по основа на надомест на штета за уништени односно оштетени основни средства и средства на заедничка потрошувачка, односно вишоците утврдени при пописот на тие средства не ги внесе во деловниот фонд односно во фондот на заедничката потрошувачка (член 41 став 3);

14) ако во конечната пресметка на амортизацијата износот на амортизацијата не го искажува одвоено за основните средства и за средствата за заедничка потрошувачка или не ги искажува по категории, групи и делови на групи, на начинот на кој тие средства се распоредени во Номенклатурата на средствата за амортизација (член 42);

15) ако амортизацијата ја користи за намени што не се предвидени со овој закон (член 43).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице на корисникот на општествени средства со парична казна од 20.000 до 50.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месната заедница со парична казна од 20.000 до 50.000 динари.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 46

По исклучок од одредбите на овој закон, до крајот на 1987 година може со републички односно со покраински закон за пресметување на амортизација да се определи стапка пониска од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација, и тоа:

1) за магистралните и други патишта, улиците и плоштадите во населбите и за придружните објекти на патиштата (мостовите, вијадуктите, подвозниците, надвозниците, тунелите и галериите);

2) за градежните објекти што наменски служат за вршење на дејностите што со Единствената класификација на дејностите која е составен дел на Одлуката за единствената класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/76, 72/80, 77/82 и 71/83), се распоредени во областа 12 – Образование, наука, култура и информации, освен за издавачката и новинско-издавачката дејност и дејноста на радиото и телевизијата и кинематографијата (подгрупи 12031, 12035 и 12036) и во областа 13 – Здравствена и социјална заштита, освен дејноста на аптеките (подгрупа: 13016).

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, за опремата која служи за дејностите наведени во точка 2 на овој став, со републичкиот односно со покраинскиот закон може за пресметување на амортизацијата да се определи до крајот на 1986 година стапка пониска од стапката пропишана во Номенклатурата на средствата за амортизација.

За средствата на корисникот на општествени средства чија дејност повеќе од 50% од потребниот износ се финансира од буџетот, до крајот на 1986 година амортизацијата се пресметува во височина на износот на средствата што на корисникот на општествени средства му се обезбедени со буџетот за замена на градежните објекти и опремата или за други инвестиции, во годината за која се пресметува амортизацијата.

За становите во општествена сопственост, стапките на амортизацијата пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација можат да се намалат, и тоа: по конечната пресметка за 1984 година – до 75%, по конечната пресметка за 1985 година – до 50% и по конечната пресметка за 1986 година – до 25%.

За средствата од ст. 1 до 4 на овој закон исправката на вредноста на средствата се врши во височина на пресметаната амортизација, односно исправката на вредноста не се врши ако амортизацијата не е пресметана.

Член 47

Корисникот на општествени средства износот на негативните курсни разлики утврдени по основа на набавка на основни средства или објекти и опрема за заедничка потрошувачка, што не втасале за плаќање а се пресметани до 31 декември 1984 година, ги намалува за износот на резултатот од ревалоризацијата што е внесен до 31 декември 1984 година во деловниот фонд, односно во фондот на заедничката потрошувачка, согласно со сојузниот закон со кој се уредува ревалоризацијата на општествените средства.

Износот на курсните разлики од став 1 на овој член се надоместува од вкупниот приход односно од приходот

како трошок на амортизацијата односно врз товар на средствата за заедничка потрошувачка најдоцна во рок од десет години почнувајќи од 1984 година со тоа што годишно се надоместуваат 10% од тој износ.

За износот на ревалоризацијата од став 1 на овој член се намалува деловниот фонд односно фондот на заедничката потрошувачка.

Член 48

Со денот на влегувањето на овој закон во сила престанува да важи Законот за амортизација на основните средства на основните организации на здружен труд и на другите корисници на општествени средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/76, 65/81 и 76/82).

Член 49

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1985 година.

НОМЕНКЛАТУРА

НА СРЕДСТВАТА ЗА АМОРТИЗАЦИЈА

Реден број на групата	Назив на основните средства, односно на средствата за заедничка потрошувачка	Годишна стапка на амортизацијата
1	2	3

ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ

1. Објекти за вршење на дејности на рудници на јаглен, рудници на метали и рудници на неметали

1) за хидролошки, сеизмолошки и други испитувања	5
2) за утврдување на количествата и квалитетот на јагленот, на рудите на метали и на рудите на неметали (за вршење на истражни и подготвителни работи)	4
3) за откривање и за површински копови на јаглен, на метали и на неметали (освен рудниците на сол)	4,5
4) Подземни простории за експлоатација на јаглен, на метали и на неметали	6,5
5) Објекти на рудниците на сол:	
– бунари и други експлоатациони дупчотини за производство на солена вода	20
– објекти за транспорт на солена вода	5
– експлоатациони кули и други објекти за производство на сол	10
6) Други (неспоменати) објекти за вршење на дејности на рудници	6

2. Објекти за производство и пренос на нафта и гас

1) за сеизмолошки и други испитувања и објекти за истражно и откривно дупчење на нафтени и гасни дупчотини	10

1	2	3
2) Собирно-отпремни објекти на нафтени и гасни полиња (котларници, огногасници, пумпалници, прирачни складови и други објекти за собирање и експедирање на нафта и гас)		10
3) Нафтоводи и гасоводи:		
– за далнински транспорт на нафта и гас		5
– за транспорт на деривати од нафта и гас		5,5
– за транспорт на нафта и гас во рамките на нафтени и гасни полиња и помеѓу нафтени и гасни полиња		7
– нафтоводи и гасоводи во морето		10
4) Неспоменати објекти за производство или за пренос на нафта и гас		8
3. Електростопански и водостопански објекти и објекти на водовод и канализацијата		
1) Брани (зајазии):		
– земјани		1
– бетонски и високи бетонски		1,5
2) Црпни станици:		
– бетонски и сидани		1,5
– монтажни		2,5
– подвижни		5
3) Канали (доводни, одводни, разводни) и придружни објекти на нив (тунели, аквадукти и приклучни лизговни градби):		
– земјени и земјеностабилизирани		1,5
– бетонски		2
– обложени со бетон или со камен		2,5
– обложени со пластика или со друг материјал		3,3
4) Цевководи (под притисок и други):		
– бетонски		2
– челични		3,5
– пластични		8
– алуминиумски		7
– азбестно-цементни, леано-железни и керамички		2,5
– други		3,3
5) Бродски превозници и бетонски колектори (гравитациони и други)		1,5
6) Прагови, бетонски брани, бетонски базени и таложници		1,3
7) Напери и паралелни градби		1,7
8) Каскади и поројни прегради		2,5
9) Пропусти:		
– бетонски и зидани		2
– други		3,3
10) Објекти за искористување и употреба на вода:		
– хоризонтални цевни дренажи		5
– вертикални цевни дренажи (бунари)		10
– каптажни градби		2
11) Објекти за подготвување, филтрирање, смекнување и деминерализација на водата		4
12) Други објекти во водостопанството		2,5
13) Згради и други градби на хидроцентрали:		
– од бетон		1,5
– од друг материјал		2

1	2	3	1	2	3
14) Згради и други градби на термоцентрали:					
– од бетон	4		– од метал		2,5
– од друг материјал	5		– од камен и тула		3
15) Згради и други градби на нуклеарните централи:			– од друг материјал		4
– од бетон	3,3		5. Згради и други градби за вршење на дејности од областа на земјоделството и шумарството		
– од друг материјал	5		1) за сместување и исхрана на добиток (штали, хранилки, поилки и др):		
16) Објекти за пренос на електрична енергија:			– од бетон		2,5
– далноводи (бетонски и челични)	3		– од бетон и метал		2,8
– згради на трафостаници и на други разводни постројки и на диспечерски центри	2		– од камен и тула		3
17) Објекти за дистрибуција на електрична енергија:			– од дрво и друг материјал		5
– надземни водови од 110 kV и повисоки напони на струја, со бетонски и железни столбови и кабелски водови од 110 kV и повисоки напони	3		2) за производство, подготвување и одржување за земјоделски и шумски посадочен и расаден материјал:		
– надземни водови од среден напон и нисконапонска мрежа, со бетонски и железни столбови; објекти на мрежата за јавно осветление; трафостаници на железни столбови и трафостаници во затворени градби	5		– од бетон		2
– надземни водови од среден напон на дрвени столбови и трафостаници на дрвени столбови	6,7		– од бетон и метал		2,5
– кабелски водови од среден и низок напон и сигнално-командни кабелски водови	4		– од метал		3
– нисконапонска мрежа и мрежа за јавно осветление на дрвени столбови и покривни зидни носачи	8,3		– од камен и тула		3,3
– други објекти за дистрибуција на електрична енергија	2		– од дрво и друг материјал		4
18) Други (неспоменати) објекти за производство, пренос или дистрибуција на електрична енергија	4		3) за производство на ран и сезонски зеленчук и овошје:		
19) Објекти на доводната и објекти на разводната водоводна мрежа:			– стакленици		7
– бетонски	2		– пластеници		12,5
– азбестно-цементни, леано-железни и керамички	2,5		4) за складирање, сушење, сортирање и пакување на земјоделски и шумски производи:		
– челични и други	3,3		– од бетон		1,8
20) Објекти на канализацијата и објекти за пречистување на отпадните води:			– од бетон и метал		2
– бетонски	2		– од метал		2,5
– азбестно-цементни и керамички	2,5		– од камен и тула		3
– од друг материјал	3,3		– од дрво и друг материјал		5
21) Згради и други градби за производство и за пренос на топлотна енергија:			6. Објекти за вршење на дејности на рибарство и одгледување на дивеч		
– од бетон	4		1) Објекти за вршење на дејност на рибарство:		
– од друг материјал	5		– за производство и одгледување на рибен подмладок (мрестлишта)		3
4. Фабрички хали и други градби за вршење на дејности од областа на индустријата и за вршење на дејностите од областа на градежништвото			– за одгледување на риби		4
– од бетон	1,8		– друго		5
– од бетон и метал	2		2) Објекти за одгледување на дивеч:		
			– од бетон		2
			– од бетон и метал		2,5
			– од метал		3
			– од камен и тула		2,8
			– од друг материјал		4
			7. Патишта (вклучувајќи ги и улиците и плоштадите), објекти на патиштата и другите изградени патни површини		
			1) Автопатишта		4
			2) Патишта за јавен сообраќај (и улиците и плоштадите во населбите):		
			– со коловоз од бетон		3
			– со коловоз од асфалт		4
			– други		6
			3) Патишта што не се категоризирани:		
			– со коловоз од бетон		2
			– со коловоз од асфалт		3

1	2	3	1	2	3
	– со коловоз од коцка	4			
	– други	5			
4)	Патни патеки и други изградени патни површини:		4)	Објекти за телекомуникациони постројки во железничкиот сообраќај:	
	– од бетон, асфалт и коцка	5		– за пружни сигнално-телекомуникациони кабли	6
	– други	4		– за сместување и работа на железничките телефонски и телеграфски центри, на диспечерските пружни телефонски уреди, регистрафоните, интерфоните, часовничките и разгласните уреди	8,3
5)	Мостови и вијадукти (надвозници и подвозници) и тунели и галерии на патишта:			– за радиоуреди (радиодиспечерски уреди КТ и УХФ)	7
	– од бетон и камен	1,5		– за преносни и подвижни радиоуреди	10
	– од метал	2,5	5)	Згради на железнички станици, депоа, водостаници и други градби на железнички станици:	
	– други	10		– од бетон	1,5
6)	Објекти за заштита и регулација на сообраќајот на патишта, улици, патеки и други изградени патни површини:			– од метал, камен и тула	2
	– од бетон и камен	5		– од дрво и друг материјал	2,5
	– други	8	6)	Трамвајски пруги со придружни објекти:	
7)	Згради и други градби на автобуски станици и за други возила на друмскиот сообраќај:			– колосеци	4
	– од бетон, камен и тула	2,5		– контактна мрежа и друго	6
	– други	4	7)	Нespoменати објекти за вршење на железнички сообраќај и друг сообраќај на шини	4
8)	Други (неспоменати) објекти на патиштата	3			
8.	Објекти на железнички сообраќај и другиот сообраќај на шини		9.	Објекти за поморски, речен и езерски сообраќај	
1)	Железнички групи и објекти на железничките пруги:		1)	Згради на пристаништа и на луки, оперативни брегови и лукобрани како заштитен појас на луки и пристаништа, патеки, канали и базени во луките и пристаништата	2
а)	насипен труп на железничките пруги	1	2)	Изградени оперативни површини за натовар, растовар и сместување на материјал во пристаништа и луки	3,3
б)	колосеци и други изградени површини на горниот строеж на железничките пруги	4	3)	Складови, резервоари и други непоменати објекти во луки и пристаништа:	
в)	мостови и вијадукти (надвозници и подвозници), тунели и галерии на железничките пруги:			– сидни, од бетон и друг цврст материјал (камен, тула)	1,5
	– од бетон и камен	1,5		– челични	2,5
	– други	2		– пластични и од други материјали	4
2)	Објекти за електрична влека на возови:		4)	Нespoменати објекти за вршење на поморски, речен и езерски сообраќај:	
	– за контактна мрежа на железнички пруги	4		– од бетон, од бетон и метал, од камен и тула	4
	– за електроенергетски постројки на електрична влека (електровлечни потстанции и потстанции за секционирање)	5		– од друг материјал	5
	– за далнинско управување со електровлечни потстанции и со постројки за секционирање	6	10.	Објекти за воздушен сообраќај	
3)	Објекти за сигнално-безбедносни постројки:		1)	Пристанишни згради и други градби на аеродроми (кули за контрола и насочување на летови, хангари и работилници за поправка на воздухоплови и друга опрема):	
	– за станични и пружни релејни сигнално-безбедносни уреди со кабелски постројки	6		– од бетон и бетон и метал	1,5
	– за механички и електромеханички сигнално-безбедносни уреди	4		– од метал	2,5
	– за постројки на телекоманди, за ранжирни станици и други сигнално-безбедносни уреди со електроника	10		– од друг материјал	2
	– за надворешни сигнално-безбедносни постројки (сврtnички поставни направи, сигнали, уреди на автоматскиот пружен блок и уреди на патните премини)	6,3	2)	Полетно-слетни патеки, рулни патеки и спојници, платформи и други објекти за слетување, стоење и полетување на авиони и хеликоптери	2,5

1	2	3	1	2	3
3) Други градежни објекти за вршење на дејности на воздушниот сообраќај:			16. Згради и други објекти за физичка култура и спорт и за рекреација и разонода:		
– од бетон, бетон и метал, од камен и тула	2,5		1) Згради за физичка култура и спорт и за рекреација и разонода:		
– од друг материјал	4		– од бетон	1,5	
11. Објекти за ПТТ сообраќај, радио и ТВ сообраќај			– од камен и тула	2	
1) Објекти за сместување и работа на телефонски и телеграфски централи, радиостаници, ТВ станици, радио и ТВ центри и радио и ТВ студија:			– од метал	2,5	
– од бетон	1,5		– од дрво и друг материјал	4	
– од бетон и метал	1,8		2) Фудбалски стадиони и игралишта за мали спортови:		
– од метал	2		– од бетон	1,5	
– од камен и тула	2,5		– други	2	
– од дрво и друг материјал	5		3) Боб-патеки и патеки за санкање:		
2) Кабелски канализации (надземни и подземни), антенски столбови и водови	5		– од бетон	1	
3) Други (неспоменати) објекти за вршење на дејности на ПТТ сообраќај и на радио и ТВ сообраќај	4		– од друг материјал	2	
12. Објекти за сместување, чување и продажба на стоки и други производи и други објекти за вршење на дејности на трговија:			4) Писти и други изградени површини за лизгање и други спортови на лед:		
– од бетон	1,5		– од бетон	1	
– од бетон и метал	1,8		– други	2	
– од камен и тула	2,5		5) Скакалници и други изградени површини за скијање:		
– од метал	3		– од бетон и метал	1	
– од дрво и друг материјал	2		– од пластика	2,5	
			– други	2	
13. Хотели, мотели, ресторани, кафеани, бифеа, камп куќички и други градби за вршење на дејности на угостителство и туризам:			6) Други објекти за физичка култура и спорт или за рекреација и разонода:		
– од бетон	1,8		– од бетон	1,5	
– од бетон и метал	1,5		– други	2	
– од камен и тула	2		17. Згради и други градби за давање на здравствена и социјална заштита:		
– од метал	2,5		– од бетон	1,5	
– од дрво	10		– од бетон и метал	1,8	
– од друг материјал	5		– од камен	2	
14. Згради и други градби за работа на училишта, факултети, академии и универзитети:			– од камен и тула	2,5	
– од бетон	1,5		– од дрво и друг материјал	5	
– од бетон и метал	1,8		18. Управни згради, згради на банки и други финансиски организации, згради на пошти и други сообраќајни организации, згради на општествени организации и самоуправни интересни заедници и згради на други корисници за вршење на канцелариски работи:		
– од метал	2		– од бетон	1,5	
– од камен и тула	2,5		– од бетон и метал	1,8	
– од дрво и друг материјал	5		– од метал	2	
15. Згради и други градби за вршење на дејности на наука, култура, (театри, опери, музеи, галерии, библиотеки, архиви и др.) и информации:			– од камен и тула	2,5	
– од бетон	1,5		– од дрво и друг материјал	5	
– од бетон и метал	1,8		19. Објекти за вршење на комунални дејности, дејности за уредување на населби и простори и дејности на занаетчиство:		
– од метал	2		– од бетон	1,5	
– од камен и тула	2,5		– од бетон и метал	1,8	
– од дрво и друг материјал	5		– од камен и тула	2	
			– од метал	2,5	
			– од дрво и друг материјал	5	

1	2	3	1	2	3
20.	Станбени згради (вклучувајќи и домови за ученици и студенти и хотели за самци)				
1)	Приземни и катни згради:				
	- од бетон	1,5		- дупчачки гарнитури и компресори (стабилни и подвижни) во рудниците за јаглен	10
	- од бетон и метал	1,8		- за сепарација и други пречистувања на јагленот, за сушење на јагленот и за преработка на јаглен во рудниците (брикетирање, гасификација и сл.)	8,5
	- од метал	2		- за вертикален транспорт на јагленот и другиот материјал во рудниците, освен транспортот со жичари	5
	- од камен и тула	2,2		- за хоризонтален и кос транспорт во рудниците на јаглен, освен транспортот со жичари	11
	- од дрво и друг материјал	4		- за вентилација и за заштита	16,6
2)	Повеќекатни згради и солитери:		2)	Опрема за производство на кокс:	
	- од бетон	1,5		- за подготвување на јаглен и за производство на кокс	7
	- од бетон и метал	2		- за производство на нуспродукти во коксарниците	10
	- од метал	2,5		- друга опрема за работа на коксарниците	8
	- од камен и тула	2,2	3)	Друга (неспомената) опрема за вршење дејности на производство на јаглен или за вршење дејности на производство на кокс	11
	- од дрво и друг материјал	5			
21.	Монтажни згради и други објекти од монтажни елементи што служат за вршење на стопански дејности или на општествени дејности		25.	Опрема за истражување, производство и пренос на нафта и гас	
	- од бетонски елементи	2		1) за сеизмолошки и други испитувања	15
	- од метал и бетон	2,5		2) за истражување и откривање на нафта и гас на копно:	
	- од метал	4		- гарнитури за дупчење и гарнитури за испитување и освојување на дупчотини (за работи под притисок и тубинг)	15
	- од дрво	10		- апарати и агрегати за работи на нафтенни и гасни дупчотини	15,6
	- од друг материјал	8		3) за истражување и откривање на нафта и гас на море:	
22.	Бараци и други објекти за привремено сместување на градилишта и на други работилишта:			- платформа за дупчење и за производство на нафта и гас на море	14
	- од бетонски елементи	7		4) Опрема за нафтенни и гасни полиња и на собирно-експедирачкиот систем на нафтенни и гасни полиња (електропостројки и електропроводови, управувачки системи, опрема за сепарација и разделување, подготовка на адитиви и др.)	10
	- од дрво	15		5) Друга (неспомената) опрема за истражување, производство и пренос на нафта и гас	12,5
	- од друг материјал	12,5			
23.	Други градежни објекти		26.	Опрема на рудници на метали (освен рудниците на антимон):	
1)	Индустриски, рударски, шумски и други колосеци	4		- гарнитури за дупчење и други дупчалки, стабилни и подвижни компресори и вентилатори	12,5
2)	Жичари и искачувачи:			- за сепарација и пречистување на руди	8,5
	- за превоз на материјал и производи	6		- јамски локомотиви, вагонети и други транспортни средства за јамски и површински копови	8
	- за превоз на патници	4		- друга опрема на рудниците на метали	7
	- за превоз во рудниците на јаглен и рудниците на метали и неметали	5			
3)	Ски-лифтови	4			
4)	Марини, навози и други споменати градежни објекти:				
	- од бетон	1,5			
	- од бетон и метал	1,8			
	- од камен и тула	2			
	- од метал	2,5			
	- од дрво и друг материјал	5			
II. ОПРЕМА ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТИ НА РУДНИЦИ И ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ, ПРОИЗВОДСТВО И ПРЕНОС НА НАФТА И ГАС:			27.	Опрема на рудниците на антимон:	
24.	Опрема за производство на јаглен и за производство на кокс			- гарнитури за дупчење	10
1)	Опрема за производство на јаглен:			- стабилни компресори и вентилатори	8
	- за подготовка и производство на откопи во јами	16		- машини, уреди и друга опрема за експлоатација и транспорт на руди во рудниците со јамски коп	12,5
	- за подготовка и производство на јаглен на површински копови	12,5			

1	2	3	1	2	3
	за површинска експлоатација	10	30.	Опрема на објектите на водоводот и канализацијата:	
	– друга (непомената) опрема за производство на рудите на антимон	11		– хидромеханичка и електромашинска опрема на капиталните објекти и на објектите за преработка на водата за пиење	8
28.	Опрема за производство на неметални минерали, сол, камен, чакал и песок			– хидромеханичка и електромашинска опрема на објектите за канализација	7
	1) Опрема за производство на неметални минерали:			– опрема за регулација на капиталните објекти, на објектите за преработка на водата за пиење и на објектите за канализација	10
	– гарнитури за дупчење, чекани за дупчење и откопување, стабилни вентилатори	10		– друга опрема	8
	– подвижни компресори, сепаратни вентилатори, опрема на системот за пречистување и опрема на системот за воздух	12,5	31.	Опрема за производство и пренос на електрична и топлотна енергија	
	– јамски локомотиви, вагонети, пумпи за одводнување и друга опрема за транспорт во рудниците на неметали	16,5		1) Опрема на хидроцентрали:	
	– за облагородување на неметали, филтери на системот за воздух и друга (непомената) опрема за производство на неметални минерали	9		– производни агрегати (хидрогенератори и мото-генератори со уреди за задвижување), хидротурбини и пумпни турбини со регулатор на брзината и со припаѓачки затвораачи и трансформатори со разводни постројки	5
	2) Опрема за производство на сол:			– машински дел на цевководи под притисок, решетки, затвораачи со погонски механизам, челични облоги, чистилки и друга хидромеханичка опрема	3,3
	– за сепарација на сол	12,5		– опрема на помошните системи (за дренажа, за воздух, за подмачкување, за гасење на пожари и др.) и друга опрема за работа на хидроцентрали	6,5
	– електроопрема во рудниците за производство на сол	10		2) Опрема на термоцентрали:	
	– друга опрема за производство на сол	11		– енергетски парни котли со природна циркулација, парни турбини (кондензациони и топлификациони), кондензатори, постројки за загревање на вода, постројки за напојување на котли и пумпни постројки	5
	3) Опрема за производство на камен, чакал и песок:			– енергетски парни котли со природна циркулација, постројки за подготовка на гориво за ложење (мелници за јаглен, додавачи на јаглен, уфрлувачи на јаглен во котел, за подготовка и дозирање на течно и гасовито гориво), вентилаторски постројки, постројки за допремање и подготовка на долатна и разладна вода, пречистувачи на димните гасови и уреди за пречистување на отпадните води	5,6
	– за производство и обработка на камен	10		– индустриски грејни парни котли (со средни и ниски параметри и водогрејни котли)	4,6
	– за производство на чакал и песок	12,5		– енергетски парни котли со наткритични параметри и со топена згура	6,3
	– за производство на суров гипс	11		3) Опрема на нуклеарни централи:	
	– друга опрема за производство на камен, чакал или песок	10		– нуклеарни реактори со разладни и други уреди, безбедносни и помошни системи	4
III. ОПРЕМА ЗА ВОДОСТОПАНСТВО, ЕЛЕКТРОСТОПАНСТВО, ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА				– за радиоактивни отпадоци	8
				– за радиолошка заштита и друга опрема за производство на електрична енергија во нуклеарните централи	10
29.	Опрема за искористување и употреба на вода, за заштита од штетни дејствија на вода и за заштита на водата од загадување		4)	Опрема за пренос на електрична енергија:	
	1) За искористување на водата за наводнување:				
	– црпки	8			
	– друга опрема	4			
	2) За заштита од поплави, од ерозии и порои и за одводнување на земјиштето:				
	– црпки	8			
	– брани	4			
	– затвораачи со погонски механизми	6			
	– за дренажа	7			
	– за управување и регулација	6			
	– друга опрема	5			
	3) За заштита на водата од загадување:				
	– црпки	8			
	– брани	5			
	– решетки	10			
	– чистилки	7			
	– друга опрема	6			

1	2	3	1	2	3
	– трансформатори и апарати и уреди во постројките	5		– за производство на влечен, точен и лупен челик и за производство на цевки и обложени електрооди	10
	– опрема за далноводи од 110 kW и пови-соки напони	4	4) Опрема за производство на феролегури:		
5) Опрема за дистрибуција на електрична енергија:			– машини и постројки	7	
а) енергетски трансформатори			– друга опрема	8	
– во рудници и на градилишта	7		5) Опрема за производство на металургиска вар, за изработка, поцинкување и заштита на цевки и спојници, за преработка на згура	8	
– други	5		6) Друга (неспомената) опрема за производ-ство на железо и за производство на челик	9	
б) броила на електрична енергија, вклоп-ни часовници, мрежно-тон-фреквентно командни приемници и опрема на баждарници и на испитни лаборатории	7				
в) преносни мерни инструменти	10		34. Опрема за производство на бакар и за прера-ботка на бакар и легури на бакар:		
6) Опрема за управување во процесите на производството, преносот и дистрибуција-та на електрична енергија (диспечерски центри)	12,5		1) за производство на суров и рафиниран ба-кар, за отпрашување, за преристување на бакар и за одвојување на бакарот по ква-литет	7	
7) Друга (неспомената) опрема за производ-ство, пренос или дистрибуција на елек-трична енергија:			2) за полуконтинуирано леење на блокови и трупци и за глодање на трупци; за сечење на катоди; за пакување на отпадоци, под-готовка на струганици мелење на згура; за обработка на трупци; за глодање на ленти и плочи; за ладно валање и точење на ва-лјаци; за премостување на ленти и за кон-трола на обликот и бајцување на пресува-ни производи	8,5	
– дизел и други агрегати за производство на струја	11		3) за континуирано леење на блокови, труп-ци, ленти, жици, прачки и цевки, печки за загревање на блокови, со течно и гасовито гориво; за жарење и бајцување на ленти, за рамнење и сечење на лимови, за над-олжно расечување на ламели; за извлеку-вање на цевки во макара, на жици и про-фили, за рамнење и сечење на прачки и шини; влечна клупа за извлекување на прачки, цевки и шини; за извлекување во макара; за шилење на врвови пред извле-кувањето; за рамнење на цевки, прачки и шини; за премостување на цевки во мака-ра и за испитување на квалитетот на про-изводите	9	
– друго	10		4) за континуирано леење на жица; за сечење на отпадоци; за топење, леење и валање на ленти и плочи; за топло валање на жица; за загревање на блокови; за сечење на плочи и ламели; за специјално жарење на ленти; за избивање на форми; за пресу-вање на трупци и за сечење на пресувани производи	7	
32. Опрема за производство и пренос на топлот-на енергија (индустриски, комунални и други топлани):			5) Лонци за леење	20	
– парни котли и друга опрема за загревање на водата, со уреди за ложење	10		6) Друга (неспомената) опрема за производ-ство на бакар и преработка на бакар и ле-гури од бакар	12,5	
– опрема за пренос и дистрибуција на топ-лотна енергија	11				
– друга опрема	9				
IV. ОПРЕМА ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТИ НА ИНДУСТРИЈАТА					
33. Опрема за производство на железо и челик (црна металургија):			35. Опрема за производство на олово и цинк и опрема за преработка на олово и цинк		
1) Опрема за производство на сурово желе-зо:			1) Опрема за производство на олово и опре-ма за производство на цинк:		
– за подготовка и облагодарување на ру-ди	6,6		– за агломеризациони празнења; за сраз-мерно додавање; за вентилација и вду-вување; коксни прегревачи, кондензато-		
– за подготвување на руда за топење (аг-ломерирање и пелетизирање)	8,3				
– високи печки, електроредукциони печки, печки за директна редукција и други печки	6,8				
2) Опрема за производство на челик:					
– СОМ печки, електропечки, конвертори и уреди за вонпечко производство на че-лик	8,3				
3) Опрема на валалници и ковачници на че-лик:					
– за загревање на влошки и за термичка обработка на челик	7				
– за топло валање на полуфабрикати, че-лични профили, ленти, лимови, и без-рабни цевки и за ковање на челик	7,7				
– за ладно валање на профили, ленти, ли-мови и цевки, за производство на поцин-кувани производи, производство на ша-вни цевки и за пластификација на ленти, лимон и цевки	6,6				

1	2	3	1	2	3
	ри и дезинтегратори; за пескарење; ладилници за киселина; за сушење и вентилација; сита, дробилки, гасоводи, додавачи и кранови за полнење	10		– автоклави, кондензациони лонци, експандери, балони на сигурност и отпрашувачи	5
	– пумпи за вода; лонци за одсребрување; печки за топење, со механизам за полнење; мешалки и уреди за вентилација; прачки, одвојувачи и отпрашувачи за кисели гасови; уреди за цементација и прегревачи	16,5		– гасилки за вар и машини за кинење на вреќи	10
2)	Опрема за преработка на олово и цинк:			– пумпи со висок притисок, изменувачи на топлината и друга (неспомената) опрема за производство на алуминиум	20
	– за мешање и правење на концентрати, за агломерација и за ладење; шахтни печки и шаржирани звона; опрема за производство на кадмиум и за производство на сулфурна киселина; електрофилтери и конвертори со изменувачи на топлината и повратни агломерати	8,5	3)	Опрема за мерење, за испраќање на црвена тиња, за каустификација, впарување и црвена филтрација:	
	– за подготовка на шаржа и обработка на агломерати за шахтни печки; за претходна рафинација на цинк и за базна рафинација на кадмиум	11		– мереувачи за подготовка на мешавини, разделни сандаци, командни пултови, впарувачи и експандери, кондензатори, резервоари за слаба и јака лужина и резервоари за вода за перење и празнење	20
	– системи за мострирање; вреќести филтери; шахтни, ретортни и кубести печки; кули за миене на гасови; сепаратори за влага; постројки за пиromеталургиска рафинација на олово; за воздушно вшмукување на бакарни честички; за вакуумско отцинкување; за преработка на сребрена пена, за леене; лентести пили; уреди за затинување и лужење, за перење и филтрирање; за јонска измена и за леене на тегови	7,5		– базени на црвена тиња	5
	– краткотрапанести печки, сингл-машини уреди за преработка на честички, ладилници за гасови, вреќести филтри; за производство на оловни цевки и тегови и цевки за загревање	7		– друга опрема	7
	– додавачи за вода, дробилки, претпечки, шаржерни кади, изменувачи и издвојувачи со кондензатори, лонци за рафинација и за топење на цементиран кадмиум	30	4)	Опрема за бела филтрација, калцинација и излачување:	
3)	Друга (неспомената) опрема за производство односно преработка на олово и цинк	9		– електролитни печки, електропроводници, пробивачи на кората, контактни уреди и друга опрема за производство на алуминиум; печки за калцинација и хидраулични печки; изменувачи на топлина; дробилки, сита, додавачи; цевчести и диск-филтери; ладилници; мултициклони, и грејни пумпи, прифатни кошеви и отпрашувачи	7
36.	Опрема за производство на глинница и за производство и преработка на алуминиум			– центрифугални пумпи	10
1)	Опрема за подготовка и мелење на боксит:			– преси за изменувачи	4
	– вибро, плочести и други додавачи за подготовка и мелење на боксит	7	5)	Опрема за производство на аноди и катоди:	
	– дробилки и мелници во процесот	8		– за производство на сурови аноди, за континуирано дозирање на материјали и пренос на материјали во процесот на работата, за пречистување на димни гасови, за одвојување и рецикулација на лив; за четкање на прачки; палети и кокили за лив; детектори за колички; лонци за заливање на катодни блокови и инструменти и прибори за испитување на аноди	7
	– сита, натоварувачи и хидроциклони	20		– за анализа и мерење на гранулацијата, на нивото и протекот, за заварување во заштитна атмосфера, за греење на печки и автоматска регулација на греењето, за подготовка на катодни блокови и шини за загревање и за греење на катодни блокови и шини	10
	– отпрашувачи	5		– за мерење во процесот на работата и термоелементи на платина	50
	– магнетни одвивачи	10		– коморни печки за печење на аноди	25
	– друга опрема	12,5		– индустриски правосмукалки, мали печки за греење, сандаци за катодна маса, за складирање на аноди и за превоз на анодни остатоци, за обновување на циркулацијата на бањането и за анодни остатоци	20
2)	Опрема за расчистување и подготвување за производство на алуминиум:			– друга опрема за производство на аноди	5
	– компресори и хидрофори, разблажувачи и уреди за подмачкување	7			

1	2	3	1	2	3
6)	Опрема за преработка на алуминиум:			шалки за подготвување на сировини и преси (механички, хидраулични и пневматски)	8,3
	– за топење, одржување на температура-та, полуконтинуирано леење, загревање на одливки, топло и ладно валање, жареење, шаржирање, хлорирање и за површинска обработка	8,5		– гасогенератори	7
	– за елоксажа, за полирање и ладење	9		– за отпрашување	10
	– за пресување на отпадоци, за заварување на цевки, фрезување и сечење на одливки, превртување на ленти, одлагање на валјаци, профилирање на лимови, континуирано леење на трупци, пресување, извлекување и влечење и за сечење на трупци	7	40.	Опрема за производство на порцелан и керамика:	11
	– друга опрема за преработка на алуминум	8		– дробилки, мелници, мешалки, атомизери и преси (механички, хидраулични и пневматски)	9
7)	Друга опрема за производство и преработка на глина и алуминум:			– тунелски коморни и потисни печки и сушилници	8,3
	– уреди за истовар и транспорт на сода преку цевководи, резервоари на киселини и компресори	10		– за отпрашување	10
	– за хлорни станици и хемиско подготвување и ладилници на пареа	7		– друга (неспомената) опрема за производство на порцелан и керамика	11
	– турбини, генератори, редуцир-станици, брзи реактори, песочни и други филтри, за деминерализација на вода, за ладење и подготовка на вода и термо и клима-потстанции	5	41.	Опрема за производство на азбестни производи, јагленографитни производи и за друга преработка на неметали (брусеви, брусна хартија, лискун, минерални влакна и сл.)	
37.	Опрема за преработка на други обоени метали (антимон, жива, калај, никел, злато, сребро, бизмут, селен, платина, кобалт, магнезиум, калциум и други обоени метали):			1) за производство на фракционен материјал врз база на азбест (облоги на кочници и облоги на спојници):	
	– за подготовка (пречистување) на материјали, дробилки, мелници, сепаратори и опрема за филтрирање	7		– за обликување (преси, моталки) и за функционално испитување	12,5
	– печки и други агрегати за производство на други обоени метали (валалници, топилници и др.)	6		– за механичка обработка, за сигналирање и за вентилација	10
	– опрема за преработка на други обоени метали	10		– комори и вертикални сушилници, дробилки и мелници	8,3
38.	Опрема за производство на рамно, амбалажно и друго стакло:			2) Опрема за производство на азбестно предиво, платно, ленти, плетенки и конфекции:	
	– кади за топење на стакло	12,5		– за подготвување на азбестна мешавина; за производство на рамни затиначи	10
	– за подготовка на мешавина на стакло и за одгревање на стакло	6,5		– влачарници, за плетење и за ткаење платно и ленти, за дублирање и за вентилација и отпрашување	8,3
	– за извлекување на рамно стакло	7		3) за производство на филтер-маси врз база на азбест (кади за исплакнување на азбест, мелници за мелење на азбест)	16,5
	– за формирање на шупликаво (амбалажно) стакло и за кршење и сечење на стакло	10		4) за производство на природни и вештачки брусеви, брусна хартија и брусно платно:	
	– друга (неспомената) опрема за производство на стакло	11		– за обработка на брусеви, за одмотување, за наноси на врзиво и абразиви и за намотување	12,5
39.	Опрема за производство на огноотпорен материјал:			– за сушење и печење, за контрола на брусеви, за сигналирање и за пакување на брусеви	8,3
	– ротациони печки и сушилници за производство на синтер – глина, магнезит, доломит	6		– за разрежување и за отпрашување и вентилација	10
	– тунелски и коморни печки, дробилки (челустни, конусни и други), мелници и мешалки за подготвување на сировини и преси (механички, хидраулични и пневматски)		42.	Опрема на леарници и ковачници:	
				– печки за прегревање на шаржа, куполни печки за топол воздух, електроиндукциони	

1	2	3	1	2	3
	верижни печки со мрежна и зголемена фреквенција, наклонски верижни печки на течно гориво, електроотпорни верижни печки, мултипликатори на фреквенцијата, тиристорски мултипликатори на фреквенцијата, канални печки за леење и уреди за излевање на металот во калап, машини за изработка на калап и машини за леење во метални калапи, уреди за свртување на калапи, машини за леење под притисок и контрапритисок, полуавтомати за изработка на калапи, стабилни еднострани точила, машини за изработка на школки и јадра со насипување, повеќепозициони машини за изработка на школки со насипување, гасни станици за производство на гасови, катализатори и манипулатори за точење, преси (механички, хидраулични, пневматски) и машини за варење и обликување	8,3	3) Опрема за производство на винтови, електроди, синџири, жичени влошки; за плетење и ткаење на жица, за изработка на жичени федери и јадра за преработка на жица: - за ладно и топло предење на винтови; навртки и заковки; за подготовка и производство на електроди, за изработка на синџири со постапка на топло ковење; за електроотпорно заварување и жичено плетиво за бодлива жица и за жичени федери, за термичка и хемиска обработка на површини на жица и на жичени производи	10	
- куполни печки за ладење на воздух, користести печки за течни горива, електроротациони печки за течни горива, електрочачни печки, рецептори, повеќестепени трансформатори, канални печки и уреди за континуирано леење и машини за центрифугално леење	6,5	- за изработка и доработка на винтови и елементи; за изработка на синџири со постапка на свиткување и заварување; за рамнење на жица, за изработка на шајки; за плетење и ткаење на жица; за лужење на жица и машини за изработка на жичена галантерија	12,5		
- друга опрема за леарници и ковачници	12,5	- за свиткување на жица	8,3		
43. Опрема за производство на алати, метална амбалажа, тркалани лежишта и друг репродукционен материјал од метали:		4) Друга (неспомената) опрема за производство на кабли и спроводници, жица, винтови, заковки и други жичени стоки	11		
- хинтер-стругови, полуавтоматски стругови, автоматски брусилки, машини за тапо заварување и лемење; доработни и универзални стругови и рендалки	12,5	45. Опрема за изработка на метални градежни и други метални конструкции:			
- дупчалки за фино дупчење и ножици за сечење на лим	8,3	- за изработка на делови на метални конструкции (мостови, индустриски хали, резервоари и сл.)	12,5		
- друга опрема	10	- за термичка и друга обработка на метални конструкции (печки за калење, печки за ковање, електропечки, печки за топење на метал, парни котли и садови под притисок)	10		
44. Опрема за производство на кабли и спроводници на жица, валјаци, заковки и други жичени стоки		- за режење, свиткување и лемење на конструкции	10,5		
1) Опрема за производство на кабли и спроводници:		- друга опрема	11		
- за производство на кабли	11	46. Опрема за производство на метални производи за широка потрошувачка (метални садови, прибор и апарати, метален мебел и сл.)			
- за производство на повеќеполни и други приклучници	14	1) Опрема за производство на садови, прибор и други метални стоки за широка потрошувачка:			
- друга опрема	12,5	- за производство на садови и прибор и за нанесување и извлекување на емајл	12		
2) Опрема за производство на влечна и друга жица и за производство на други жичени стоки (шајки, заковки, плетени жичени стоки и сл.):		- друга опрема	10		
- за извлекување на жици, за површинска обработка на жица, за изработка на профилна и сребрена жица, за сучење на жица, за намотување на жица, за изработка на јамки и за изработка на челични јажиња	10	2) Опрема за производство на шпорети, метална амбалажа, метален мебел, машини за шиенење и други производи за широка потрошувачка од метали:			
- за сучење на жица и за зацврстување на влошки	8,3	- машини, уреди и постројки	11		
		- инструменти, прибор и апарати	14,3		
		- друга опрема	7		
		47. Опрема за производство на енергетски, градежни и рударски машини и уреди:			
		- за подготовка на материјали и за пресување и обликување	10		

1	2	3	1	2	3
	– за сечење и свиткување на лимови и цевки и за обликување, валање и извлекување делови – за склопување на делови за заварување и за испитување и утврдување на квалитетот, како и за пескарење и фина обработка на производи – стругови со програмско управување, печки за технолошко загревање и пневматски, хидраулични и електрични апарати и уреди – друга опрема	12,5 15 20 14,3		- и заварување; машини за пескарење; монтажа и испитување на производите; машини за одмотување, сечење и свиткување на ленти и други машини за производство на тркала – механички и хидраулични машини и преси за сечење и пресвиткување на лим; проточни, коморни и јамски електропечки за термичка обработка на материјали; револвер и други стругови за обработка на метали и сечење на навои; повеќевретени и хоризонтални брусилки и глодалки за обработка на метали; алатни глодалки и глодалки за изработка на навој; рендалки за запченици; брусилки за надворешно и внатрешно брусене и за острење на алати; машини за електрофоретско и електростатичко бојосување и миене на делови; уреди за испитување на кочници и хидраулични и пневматски инсталации – ножици за сечење на гредички и профилирани прачки; ексцентар-преси, коленести преси и хидраулични преси за обработка на метали; преси за изработка на сита; коморни печки со вртежно дно, преси за ковење, преси за откинување и фрикциони преси за обработка на метали; воздушни чекани и чекани со противударно дејство; машини за индукционо калење; универзални и копирни стругови за обработка на метали; трепезни, столбни, повеќестолбни и радијални дупчалки за обработка на метали; хоризонтални, вертикални и универзални глодалки за обработка на метали; хоризонтални и вертикални краткоодни и долгоодни рендалки; брусилки за рамно брусене, за брусене без шилци и за внатрешно и надворешно провлекување; преси за заковување при спојување на делови; вертикални и хоризонтални глодалки и дупчалки; машини за развлекување, профилирање и дотерување на наплатаци – друга опрема	10 8 7 10
48.	Опрема за производство на машини за обработка на метали и за производство на други машини и уреди (без електрични и земјоделски машини):				
	– за режење, сечење, абразивна и ерозивна обработка на метали и за обработка на метали со симнување на струганици, со рачно управување; хидраулични, столбни и други преси и автоматизирани системи за обликување на предмети од лимени ленти и профилирани материјали; за ковење на метали; за обработка на метали и други материјали со деформација, со рачно управување – за обработка на метали со симнување на струганици, со глодење и брусене – стругови, дупчалки, глодалки и брусилки со нумерички управувач – за обработка на метали и манипулација со нумеричко управување; ексцентар-преси, лостни, завојни и лактести преси – друга (неспомената) опрема за производство на машини за обработка на метали и за производство на други машини и уреди	10 7,5 12,5 16,5 11			
49.	Опрема за производство на земјоделски машини:				
	– фрикциони пили за отсечување на материјали и сечење на материјали; машини за свиткување на цевки, за пробивање и контурно сечење на лим; коморни печки со течно и гасно гориво; револвер – стругови за обработка на метали и хоризонтални дупчалки и глодалки за обработка на материјали, со нумеричко управување; воздушни чекани за заковување; опрема за основно и финално бојосување со прскање и нанесување на галвански превлаки; опрема за монтажа на делови и функционално испитување на склопови – кружни и рамковни пили и ножици за сечење на материјали; машини за рамнење и свиткување на лимови, ленти и профили; полуавтоматски стругови за обработка на метали; копирни глодалки и глодалки за изработка на запченици; опрема за лемење	12,5 12,5			
50.	Опрема за производство и поправка на шински возила:				
	– за производство на електрични, дизел-електрични и други локомотиви – за производство на железнички и трамвајски коли и за производство на делови за железнички трамвајски коли – за поправка на локомотиви, железнички и трамвајски коли – друга опрема	11,5 11 12,5 10			
51.	Опрема за производство на друмски возила, делови и прибор за друмски возила:				
	– преси за обликување и обработка на материјали за друмски возила – алатни машини (стругови, дупчалки, брусилки, рендалки, глодалки пили и др.)	5 15			

1	2	3
	– печки и друга опрема за термичка обработка на материјали – опрема за транспорт во процесот на производството и за заварување на склопови и делови – за испитување и утврдување на квалитетот на склопови и делови и за монтажа на делови – кабини за бојосување и за донесување на бои – за нанесување на бои и лак – друга (неспомената) опрема за производство на друмски возила и делови за друмски возила	6,5 14,3 20 10 20 16,5
52.	Опрема за производство на авиони и авионски мотори, хеликоптери и друга опрема за воздушен сообраќај:	
	– за обликување и груба обработка на материјали (преси) – алатни машини – опрема за термичка обработка на материјали – опрема за заварување на склопови и делови – опрема за испитување и утврдување квалитетот на склопови и делови и за монтажа на склопови и делови – опрема за тапазирање, бојосување и лакирање – друга (неспомената) опрема за производство на авиони, хеликоптери и друга опрема за воздушен сообраќај	8 16,5 10 14,3 25 20 15
53.	Опрема за производство на бродови и други пловила за поморски, речен и езерски сообраќај	
	1) Постројки:	
	– за централно греење, за сушење, сачма-рење и бојосување на лимови и профили, за регенерација на леарски песок и за изработка на панел	10
	– за прочистување на вода	7
	2) Уреди:	
	– за заринкување бродови и свртувалки	20
	– за нумеричко сечење на лимови и профили и опрема на испитни станици	10
	– за испитување на погонски и други мотори за бродови	8
	– за автоматско заварување, самоодни ди-галки и самоодни платформи	12,5
	– за свиткување и обликување на лимови	7
	– друга (неспомената) опрема за производство на бродови и други пловила	8
54.	Опрема за производство на електрични машини, апарати и уреди	
	1) Опрема за режење, сечење, абразивна и ерозивна обработка на метали:	

1	2	3
	– за режење на ленти и лимови – за абразивна и ерозивна обработка на метали	10 20
	2) Алатни машини и друга опрема за обработка на метали со рачно управување:	
	– тешки алатни машини (стругови, дупчалки, глодалки, брусалки и др.) со над 20 тона маса	7,5
	– лесни алатни машини (стругови, дупчалки, глодалки, брусалки и др.) и машини за обработка со рендисување и за провлекување и завршна обработка на метали	10
	– азтомати за обработка на метали со симнување на струготини и за обработка на запчаници	12,5
	3) Алатни машини и друга опрема со нумеричко управување и со програмери:	
	– стругови, дупчалки, глодалки, центри за обработка, брусилки	12,5
	– манипулатори, работи, трансфер-линии, машини за обработка на изолационен материјал, машини за бандажирање и балансирање и за термичка обработка на материјали и обработка со ултразвук	16,5
	4) Опрема за обработка на метали и други материјали со деформација и за лакирање, бојосување, одмастување и пластификација:	
	– преси, чекани и друга опрема за обликување на предмети од лимени ленти и профили и уреди за лакирање, импрегнација, сушење, миене, одмастување, бојосување, пластификација, вакуумирање и монтажа	10
	– за галванизација	12,5
	5) Друга (неспомената) опрема за производство на електрични машини, апарати и уреди	16,5
55.	Опрема за производство на електронски и телекомуникациони уреди, радио и ТВ приемници и електроакустични апарати и уреди	
	1) Постројки:	
	– за пасивни и активни електронски компоненти и за производство на магнетофони	20
	– за трансформатори за електротехника	16,5
	– за радиоприемници, ТВ приемници, електрични грамофони, звучници и печатени кола, антени, микрофони и сл.	14
	2) Машини:	
	– за обработка со одземање на материјали и за обработка врз основа на електроерозија	20
	– за ладна преработка на лимови и за преработка на пластични маси	14
	3) Друга опрема	14

1	2	3	1	2	3
56.	Опрема за производство на делови за електронски апарати и уреди		59.	Опрема за производство на термички апарати, разладни апарати и уреди, апарати и уреди за перење и сушење и други апарати за домаќинство (електрични мелници, мешалки, за бричење и стрижење и сл.)	
1) Постројки:			1) Постројки и уреди:		
– дифузни печки, за монтажа на полупроводници, за мерење, за обележување и пакување на полупроводници	14		– за програматори, смучачки единици и електрични фенови	20	
– за климатизација и специјални флуиди и за печење на отпадни плочки	10		– за апарати за бричење	33	
2) Уреди:			2) Машины:		
– за фото-маски и фото-процеси, за обработка на тонски филмови и други филмови, за микрохемиски процеси и за процесно мерење и контрола на полупроводници	14		– за обработка со одземање на материјали и за обработка врз основа на електроерозија	20	
– за контрола на полупроводни компоненти, за галванска заштита на компоненти, за производство на сребрени паста, за производство на фрита и за производство на керамички кондензатори	12,5		– за ладна преработка на метални лимови и за преработка на пластични маси	14	
3) За извлекување и механичка обработка на материјали и за заварување на контакти	12		3) Друга опрема	20	
4) Друга (неспомената) опрема за производство на делови за електронски апарати и уреди	11		60.	Опрема за производство на електроинсталационен материјал, за производство на сијалици и луминисцентни цевки, за производство на акумулатори и галвански елементи и за производство на споменати електротехнички производи	
57.	Опрема за производство на комуникациони уреди и апарати		1) Постројки:		
1) Постројки и уреди:			– за подготовка на анодна и катодна маса за батерии, за автодинама и алтернатори, за напонски регулатори, магнетни запалки, макари и релеи	20	
– за куќни центри, факсимали за уреди и електромеханички елементи	20		– за цепни светилки, запални и жарилни свеќички	16,5	
– за производство на телефонски центри и телефонски апарати	15,5		– за батерии и автосијалици и галвански примарни елементи	14	
2) Машины:			2) Машины:		
– за обработка со одземање на материјали и обработка врз основа на електроерозија	20		– за преработка на маса	14	
– за ладна преработка на метални лимови и за преработка на пластични маси	14		– други машини	20	
3) Друга (неспомената) опрема за производство на комуникациони уреди и апарати	16,5		3) Друга опрема	14	
58.	Опрема за производство на мерна и регулациона опрема, средства за управување и автоматизација во индустријата и сообраќајот		61.	Опрема за производство на хемикалии, вештачки ѓубрива, пластични маси, хемиски влакна, експлозивни и технички гасови	
1) Постројки и уреди:			1) за производство на базни хемикалии и петрохемикалии (петрохемикалии, органски и неоргански киселини, неоргански бази и соли, хлоралкални производи, оксиди, алкохоли и екстракти); за производство на вештачки ѓубрива; за производство на пластични маси и за вшприцување на пластични маси; за производство на целулозни и синтетички влакна и за производство на експлозивни	12,5	
– за електрични броила и автомати за скалила	20		2) за производство на фармацевтски сировини	16,5	
– за контактни часовници и временски броила, за преклопни часовници и мрежно-тонски командни приемници	16,5		3) за технички гасови:		
2) Машины:			– за производство на технички гасови	14,3	
– за обработка со одземање на материјали и за обработка врз основа на електроерозија	20		– за сместување и чување на технички гасови до испораката	8	
– за ладна преработка на метални лимови и за преработка на пластични маси	14		4) друга (неспомената) опрема:		
3) Друга (неспомената) опрема за производство на мерна и регулациона опрема	15,5		– машини, уреди и постројки	11	
			– апарати, инструменти, прибори	10	

1	2	3	1	2	3
62.	Опрема за производство на лекови:				
	– постројки, уреди и машини за производство на сировини, за дестилација и стерилизација, за мерење, полнење и пакување на лекови, екстрактори, котли и сушилници	16,5		– сушарници, ложишта, електрофилтери и други филтери, командни и сигнални ормани, компресори и кранови	10
	– мелници, центрифуги, мешалки, филтери и друга опрема во производството на лекови и санитарски материјал	14,3		– мобилна механизација за кршење камен, за класирање на материјал, за мелење и за уривање на тули	16,5
				– друга опрема	8
63.	Опрема за производство на средства за переење и козметички препарати и за производство на средства за заштита на растенијата:		2)	Опрема за производство на тули, блокови и керамида:	
	– за производство на средства за переење и козметички препарати	16,5		– печки, мелници и дробилки за подготовка, транспорт и дозирање на материјали	11
	– за производство на средства за заштита на растенијата	12,5		– за финална изработка на тули, керамида и блокови	12,5
	– друга (неспомената) опрема	14,3		– друга опрема	10
64.	Опрема за производство на бои и лакови, опрема за преработка на пластични маси и други производи на хемиската индустрија:		3)	Опрема за производство на азбестно-цементни производи:	
	– за производство на бои и лакови	12,5		– за производство на азбестно-цементни цевки и плочи; преси, штанци и автоклави и челични модели за азбестно-цементни цевки	7
	– за преработка на пластични маси и за преработка на други хемиски производи	12,5		– за дозирање на азбестно-цементни производи, челични модели за азбестно-цементни плочки, вакуум-пумпи и компресори	14,3
	– за производство на саги	12,5		– командни и сигнални ормани, кранови и лифтови и опрема за регулација на процесот	10
	– друга (неспомената) опрема	14,3		– друга опрема	12,5
65.	Опрема за производство и преработка на каучук:		4)	Опрема за производство на друг градежен материјал:	
	– за производство (изработка) на гумени смеси и регенерати	12,5		– печки за производство на вар и гипс	7
	– за изработка на гуми за возила	11		– за производство на префабрикувани градежни елементи	10
	– за изработка на други гумени производи	10		– за производство на битуменска маса и емулзија, покривни лепенки, битуменска хартија, битуменска јута и други битуменски материјали	11
	– за конфекционирање и вулканизација на гумени производи	14,3		– друга опрема	12
	– калапи за вулканизација	25	68.	Опрема за производство на режана дрвена граѓа и плочи	
	– друга (неспомената) опрема	14,3		1)	Опрема за производство на режана граѓа:
66.	Опрема за производство на нафтени деривати:			– за подготовка сортирање и транспорт на трупци; повеќелисни пили за двострано кроење и за еднолиниски сортирањеници	12,5
	– за производство на бензин, шпиритус и петролеј	12,5		– за надолжно, напречно и кружно режење, переење и кроење (разни видови еднолиниски пили); за сортирање и егализирање на граѓа; за подготовка и обработка на граѓа	9
	– за производство на моторни и други технички масла и масти	11		– за сушење и пакување на режана граѓа	8,5
	– за производство на други нафтени продукти (парафин, битумен, вазелин и др.)	10		2)	Опрема за производство на фурнир и шпер-плочи:
	– друга (неспомената опрема)	14,3		– за подготовка и транспорт на материјали	12,5
67.	Опрема за производство на градежен материјал			– за производство на лупен фурнир и шпер-плочи; за сушење на фурнир и за пресување (обликување) на плочи	11
	1) Опрема за производство на цемент:			– за обработка на сув фурнир, за манипулација и депонирање на фурнирски ролни; за подготовка и транспорт на лепи-	
	– печки, мелници и дробилки, направи за хомогенизација, транспортни и дозирни и за пакување на цемент	7			

1	2	3	1	2	3
	ла и нанесување лепило; за спојување на фурнир и плочи и за поткастрување на фурнир и плочи	10		- индустриски машини за шиене и машини за шиене без програмер и кројачи за сунѓер	14,3
3)	Опрема за производство на панел-плочи:			- машини за кроење и машини за прошивање на рабови	12,5
	- за производство на површински и лупен фурнир; за сушење и спојување на фурнир; за составување на слоеви, пресување и обработка на плочи и за подготовка и одржување на алати	8		- машини за прошивање на тапетарски елементи, за сечење на текстил, за кроење и дробење на сунѓер	11
	- за обработка на суров и сув фурнир и за манипулација и депонирање на фурнирски плочи	10		- за одмотување на штоф, за преслекување на перници и други преслекувања	8,3
4)	Опрема за производство на лесонит-плочи и плочи иверици:			- за пришивање на копчиња	7
	- за производство и депонирање на сечалки; за транспорт на суровини; за термичка обработка на плочи и за налажување на плочи	12,5	70.	Друга (неспомената) опрема за производство на финални производи од дрво	11
	- за формирање на ленти и за производство и сортирање на иверки; за подготовка, транспорт и нанесување на лепило; за пресување, дупчење, разладување и раскројување на плочи; за формирање и финална обработка на сурови плочи и за подготовка и одржување на алати во процесот на работата	11		1) Опрема за производство на целулоза и дрвеници:	
	- за сушење на плочи	8,5		- за обработка и сечење на дрво и подготовка на друг материјал	10
5)	Опрема за импрегнација (хемиска преработка) на дрво:			- за производство на дрвеници (мелници за маса, пречистувачи, брусилки) и за производство на целулоза (мешалки, котли, печки, регулатори, одвојувачи на вода и сушарници)	8
	- за импрегнација на јамско дрво и железнички режани и делкани прагови	14		2) Опрема за производство на хартија, картон и лепенка:	
	- за импрегнација на друго режано и обло дрво	12		- за изработка и пеглање на хартија, картон и лепенка	8
6)	Друга (неспомената) опрема за производство на режана граѓа и плочи	10		- за сечење и намотување на хартија и за производство на картон	9
69.	Опрема за производство на финални производи од дрво			3) Опрема за преработка на хартија:	
1)	Опрема за производство на мебел, амбалажа, градежни елементи и други производи од дрво:			- за производство на вреќи, производство и премотување на ролни и за сечење и поткастрување на хартија	12,5
	- пили (бочни и кружни), рендиња, острилки за ножеви и острилки за кружни пили	12,5		- за производство на хартиена, картонска и бранеста картонска амбалажа и за производство на хартиена и хартиена хигиенска конфекција	20
	- дупчалки, брусилки, машини за нанесување лак, машини за фурнирање на рабови и острилки	14,3		4) Друга (неспомената) опрема за производство на целулоза, дрвеници и хартија	14,3
	- глодалки, пиштоли за лак и машини за фурнирање	16,5	71.	Опрема за производство на текстилна преѓа и ткаенини и за производство на готови текстилни производи	
	- за кроење на фурнир и нанесување на лепило, за налевање на лак, стругови, рендиња, ексханстерски уреди, монтажни сушарници и пералници	10		1) Опрема на предилници:	
	- автоматски преси, мешалки за лепило, тунели за сушење лак, корпуспреси, пневматски астали и транспортери во процесот на работата	8,3		- за предилници на влакна за подготовка чистење, гребане, чешлање, предпредење, предење, испитување на квалитетот и контрола на влакната и сл. за производство на синтетички влакна и филamenti (подготовка на маса за предење, творба на влакна и филamenti, обработка на влакна и филamenti, испитување и контрола во производството)	7
	- повеќестажни преси, преси за ладно пресување, видани сушарници и пералници	6,5		- за доработка на синтетички влакна и филamenti (лепење на влакна на филament-преѓа, залепување на влакната едни во други, вртложење на влакната со филament-преѓа, завиткување на влакната со филament-преѓа)	6,5
2)	Опрема за производство на тапетарски производи:				
	- програмирани машини за шиене	20			

1	2	3	1	2	3
	– за подготовка на волна за предење (вле- чење, перење, бојосување, мешање, су- шење), за предење на волна (расчешлу- вање, предење); за подготовка, предпре- дење и предење на свилена преѓа; за подготовка, претпредење и предење на лен и коноп; за изработка на коноп; за преработка на преѓа; за текстурирање; за кончење; за обработка на влакнеста преѓа; за испитување и контрола на ква- литетот во производството	8,3	5) Опрема за позамантерија, везење, крепи- рање, и изработка на тулци, шапки и бе- ретки: – за текстуризирање и преплетување со шеталки; за мешање и чистење на живо- тински влакна; за обликување, фирцање, валање и триење на животинските влак- на и тулци; за обликување, триење, пре- сување, изработка на превази и поткаст- трување на шапки и беретки од сите ви- дови	12,5	
2) Опрема за производство на сурови ткаени- ни и доработка на ткаенини (ткаен и не- ткаен текстил): – за премотување и чистење на преѓа; за сновење; за штиркање, за подготовка на масата за штиркање; за одлагање на ва- лјаци; за вовлекување, везење и вметну- вање ламели; за намотвање на јаток и чистење на цевки и подготовка за ткае- ње на ленти	10	– за бојосување и белење на ленти и танте- ли; за намотување на макари, додавање на завои, доработка на ленти и за везе- ње, кончење, дупчење и обновување на карти, за поткастрување на везени ткае- нини; за поправање на грешки и навива- ње на длобочините на чунковите – за одмотување на гумени нишки и други машини за позамантерија, везење, кре- пирање и изработка на тулци, шапки и беретки	8,3		
– за листер и жакард (чункови, повлечни чункови, проектили, стапчести фаќалки, праговни фаќалки, пневматски сапници, хидраулични сапници, комбинирани системи, колони на носачи, јатоци, кружни ткајарски машини, специјални ткајарски машини, ткајарски машини за бесконечно ткаење со чункови и игли, рачни ткајарски машини); за надоврзу- вање на основата; за преглед, чистење и сложување на ткаенини и за дупчење и везење на карти	8,3	6) Друга (неспомената) опрема за производ- ство на текстилни предива и текстилни ткаенини и за производство на готови тек- стилни производи	11		
– за сува и влажна апретура, како и за дру- га обработка на ткаенини; за производ- ство на слоевит материјал; за преглед, дублирање и аѓустажа на готови ткаени- ни; за белење, бојосување, мерцелизира- ње, печатење, подготовка на боја и печат- тарска маса	6,5	72. Опрема за производство на кожа и крзна, за производство на кожни обувки, кожна галан- терија и кожна и крзнена конфекција: – за преработка на кожа (купни свински, ситни) и за преработка на крзна – за изработка, составување и шиене на гор- ни делови од обувки, за изработка на га- лантерија и конфекција, за вбригање и вулканизација на обувки и делови од обув- ки – за отсечување на делови за обувки, галан- терија и конфекција – за обработка на долни делови, составува- ње и довршување на кожни обувки – друга (неспомената) опрема за производ- ство на кожна обувки, кожни галантерија и кожна и крзнена конфекција	11 10 8,3 12,5 11		
3) Опрема за производство на трикотажа и чорапи: – за производство на плетени стоки; за производство на завоен материјал; за производство на тантели и вез и за про- изводство на трикотажа	10	73. Опрема за вршење на дејности на прехранбе- ната индустрија, производството на пијачки и производството на добиточна храна: 1) Опрема за силосна, мелничка, пекарска индустрија и индустрија на тестенини – за чистење и подготвување на жита – за мелење на жито – за сместување на брашно во сило-келии и подготвување за производство на леб и печиво – за сместување, преработка, амбалажира- ње, подготвување, прифаќање и обра- ботка на суровини и тестенини и за пече- ње, складирање и пакување на леб и пе- чиво	10 5 7,7 12,5 12,5		
– за производство на везива: за белење, бојосување, печатење и подготовка на бои за печатарска маса; за сува и влажна апретура и за друга доработка на трикотажа и чорапи	8,3				
4) Опрема за производство на конфекција: – за подготовка; за кроење; за шиене (обични шивачки повеќеиглени и специ- јални машини за шиене, автоматски и агрегатни машини за шиене и разни по- магала при шиенето); за доработка и аѓустажа (парни садови и парни преси, електропреси), транспортни уреди; – за пеглање, пакување и печатење на ети- кети за конфекција	10,5				

1	2	3	1	2	3
2)	Опрема за преработка на овошје, зеленчук и грозје:			за грубо и фино пречистување на сурово масло; за отпарување на растворувачи, загревање, сушење и ладење на сачма и за дестилација на раствор на масло и за обновување на растворот	8,3
	- за подготовка, изработка и разлевање на раствори и за погонска контрола на техничкиот процес	16,5		- херметички и други транспортери за екстракција на масло	20
	- за подготвување и полнење, затворање и пакување на готови производи и за конзервирање на производи	10	б)	Опрема за рафинирање, полнење и пакување на масло:	
	- за концентрација, пастеризација и стерилизација на производи: за сушење, ладење и замрзнување на производи од овошје, зеленчук и грозје	7,5		- за предрафинација и неутрализација на масло; за производство и преработка на масни киселини: за производство на пластични шишиња и за творачи и за миене на амбалажа, етикетање и пакување на масло	10
3)	Опрема за производство, преработка и конзервирање на месо:			- за белење, ладење и дезодоризација на масло (отстранување на миризбата на маслото)	8,3
	- за производство на месо и за примарна обработка на добиток за колење; за пакување, за ладење и замрзнување на месо	10	9)	Опрема за производство на маргарин, маст, мајонез и протеини:	
	- за расечување, иситнување и солење на месо и за погонска контрола	12,5		- за производство и складирање на водород; за подготвување на додатоци, претсмеси и смеси; за кристализација и за манипулација	8,3
	- за преработка и конзервирање на месо и за термичка обработка на производи од месо	8,3		- за складирање на суровини и додатоци, амбалажирање, производство на брашно, гриз и структуриран протеин	11
4)	Опрема за преработка и конзервирање на риби:		10)	Производство на скроб, скробен сируп, декстрин, зачини и кавовина:	10
	- за ловење на риби	20		- за производство на скроб	7
	- за преработка на риби, преработка на рибино брешно и доработка на производи од риби	14,3		- за изработка на преработки од скроб и за производство на зачини, квасец, кавовини и други слични производи	7
	- за пакување и омотување на рибини конзерви	10	11)	Опрема за производство на алкохолни и безалкохолни пијачки:	
5)	За преработка и конзервирање на млеко:			- за мешање на суровини, за одлежување и доработка на суровини, за варење, филтрирање и лагерирање	7
	- за ладење, превоз и прием на млеко, пастеризација, стерилизација и за сите видови амбалажирање на млеко, млечни производи и сладолед, за индустриско производство на сладолед и замрзнати млечни производи	14,3		- за депалетизација, за перење, сушење, пакување, шприцање и издувување на воздух и за распакување	10
	- за производство на сирење и топење на сирење и за производство на путер и млеко во прав	12,5		- центрифугални и други пумпи во производството на алкохолни и безалкохолни пијачки	14,3
	- за складирање на млеко и млечни производи	11	12)	Опрема за производство на алкохол, вински и овошен оцет:	
6)	Опрема за производство на шеќер:			- генератори и ацетатори	5
	- за истовар, складирање и плавење на репки, за сушење и складирање	7		- друго	20
	- за чистење, загревање и впарување на сок и сируп	6	13)	Опрема за производство на минерални води:	
	- за екстракција на сок и за производство на вар и варио млеко	6,5		- длабински пумпи за минерална вода, пумпи за обична вода и компресори за воздух	10
	- за центрифугирање на шеќер	10		- други пумпи за минерална вода	20
7)	Опрема за производство на кондиторски производи:			- опрема за полнење на шишиња и опрема за исправувачки станици	11
	- за производство на бонбони, какао производи кекс и други сродни производи	10	14)	Опрема за производство на добиточна храна	
	- за пакување на бонбони, какао производи, кекс и други производи	12,5		- за прием и чистење на суровини, за финализација на производи и за пречистување	12,5
8)	Опрема за производство на масло и масти:				
	а) Опрема за подготвување и пресување на семе и за екстракција на масла:				
	- лупилки, мелници за дробење и добивање на луспи и за мелен материјал и				

1	2	3	1	2	3
	– за мелење, мешање и додавање на течни материјали, за гранулирање, пакување и испраќање	11		– миксери, ехо-уреди, фреквентни анализатори, офсет-машини, автоматски преси за сингл-плочи, екструдери, сушарници за етикети, машини за печатење на етикети, за галванизација и за полирање	10
	– за сушење на зрна и зелена крма	14,5		– за снимање и конфекционирање на касети, јамски филтери, апарати за дестилација и брусилки	20
	– за преработка на отпадоци	14		– машини за пакување и студиски магнетофони	14,3
15)	Друга (неспомената) опрема за вршење на прехранбена индустрија, производство на алкохолни и безалкохолни пијачки и производство на добиточна храна	14,3		– друга (непомената) опрема	12,5
74.	Опрема за производство и преработка на тутун:		77.	Опрема за вршење на други дејности од областа на индустријата:	
	– за сушење, обработка и ферментација на суров тутун (сушарници, маси за разлитување и кондиционирање), преси за балирање на тутун; за нижење на тутун; за влажење на тутун во бали; за пресување и сечење на тутун; за изработка на филтер – цигари; за пакување на цигари; за изработка на филтер-стапчиња и за тутунски фолии	10		– опрема на работилници за поправка и одржување на опрема	12,5
	– за разлитување, сортирање, мешање и сушење и за двоене на реброто од листот на тутунот и дотур на сечен тутун	8,3		– опрема за испитување и контрола на квалитетот на сировини и други материјали, полупроизводи, делови и готови производи (лабораториска опрема) за истражувачко-развојна работа	14,3
	– филтери и вентилатори	16,5		– опрема за производство на училишни учила и училиштен прибор	11
	– друга (непомената) опрема за производство и преработка на тутун	12,5		– опрема за производство на фискултурни реквизити и справи	10,5
75.	Опрема за вршење на графичка дејност:			– опрема за производство на кибрит	10
	– за слагање на букви, за леење на поединечни букви, за матричен слог, за изработка на форма за висок печат, за изработка на форма за длабински печат, за печат од табаци, за пробни отпечатоци во висок печат, длабок печат и офсет печат; ротациони машини за механографски обрасци, машини за свиткување и перфорирање, книговрзувачки машини и други машини за рачна сложилница и прелом	9		– опрема за производство на накит	11
	– за леење редови, за сложување на одделни букви и леарски машини, за стереотипија, ротациони машини (за висок печат, длабок печат и офсет печат)	8		– опрема за производство на детски играчки	10
	– фотослагачки машини, машини за копирање и за изработка на фотополимерна форма, машини за изработка на форма за рамен печат, машини за изработка на форма за длабински печат, фотографски уреди за снимање, репродукциони камери, репрофотографски и електронски уреди за селекција на боите	10		– опрема за производство на очила, ортопедски справи и прибор	12,5
	– друга (непомената) опрема за вршење на графичка дејност	11		– опрема за производство на филмови (филмска индустрија)	12,5
76.	Опрема за производство на грамофонски плочи и звучни касети:			– опрема за производство на други индустриски производи (вештачко цвеќе, абажури, привезоци, четки и метли, метални гумени печати и др.)	10
	– автоматски и полуавтоматски преси за лонг-плеј плочи мелници и електрични уреди за ладење на технолошка вода, дупчалки, стругови и режачи	6,7	78.	Опрема за вршење дејности на полјоделството, овоштарството, лозарството и за давање земјоделски услуги	
			1)	Машини и орудија за основна обработка на земјата:	
				– трактори со две оски (со тркала и гасеничари)	14,3
				– трактори со една оска	16,5
				– плугови, чинијаши и поткопувачи	13,5
				– уреди, прибори и апарати кои, како приклучоци на трактори или на други земјоделски машини служат за основна обработка на земјата	12,5
			2)	Машини и орудија за дополнителна обработка на земјата:	
				– фрезери и други предмети на опрема за дробење и ситнење на земја	20
				– валјаци, брани и израмнувачи како и ситилки на растителни остатоци и друга опрема за подготовка на сеидба	12,5

1	2	3	1	2	3
	– уреди, прибори и апарати кои, како приклучоци на трактори и на други земјоделски машини, служат за дополнителна обработка на земја	11		и друга (неспомената) опрема за вршење дејност на сточарството	12,5
3)	Машини и орудија за сеидба, нега и заштита на посевите:		80.	Опрема за вршење на дејноста на одгледување и заштита и искористување на шуми и одгледување и лов на дивеч:	
	– прскалки и атомизери и запрашувачи	20		– моторни пили и други сечачи	40
	– сеалки и садилки	14,3		– специјални шумски транспортери	20
	– растурачи на вештачки ѓубрива	20		– хидраулични дигалки и механичко-електрични натоварувачи	16,5
	– растурачи на шталско ѓубре	16,5		– опрема за одгледување и лов на дивеч	14,3
	– копачки и култиватори	15		– друга опрема	15
	– уреди, прибори и апарати кои, како приклучоци на трактори или на други земјоделски машини, служат за сеидба, нега или заштита на посевите	15,5	81.	Опрема за одгледување и ловење на риби:	
4)	Машини и орудија за жетва и берба на посеви:			– за производство на млади риби и за одгледување на риби во рибници и мрестилишта	12,5
	– комбајни самоодни	15		– за риболов	11
	– комбајни за берење грозје	12,5		– друга опрема	10
	– комбајни и други берачи, влечени	11			
	– жетварки, вадилки, сечачи, вршачки, косачки, грабли, сенопревртувачки, преси и елеватори	13	VI.	ОПРЕМА ЗА ВРШЕЊЕ ДЕЈНОСТИ НА ГРАДЕЖНИШТВО (ГРАДЕЖНА МЕХАНИЗАЦИЈА)	
	– уреди, прибори и апарати кои, како приклучоци на земјоделски машини, служат за жетва и берба на посеви	14,3	82.	Опрема за земјени и други работи на градилиштата	
5)	Машини и уреди за чистење, сортирање и пакување (селектори, триери, ветерници, сортирачи, лупалки, роначки, машини за пакување, квасилки и аспиратори) на земјоделски производи	9		1) Багери:	
6)	Машини и уреди за подготвување и разнесување на добиточна храна:			а) Багери гасеничари и багери со тркала:	
	– сечачки и прекрупувачки	12,5		– со сила на мотор до 75 kw	20
	– мешалки и дотурувачи на добиточна храна	9		– со сила на моторот од 75 до 150 kw	14,3
	– хранилки и поилки	10		– со сила на моторот над 150 kw	11
	– уреди, прибори и апарати кои служат за подготвување или разнесување и дотурување на добиточна храна заради исхрана на добиток	12,5		б) Багери гасеничари – сајлаши:	
7)	Друга (неспомената) опрема за вршење дејности на полјоделството, овоштарството и лозарството и за давање земјоделски услуги	12,5		– со сила на моторот до 75 kw	16,5
				– со сила на моторот од 75 до 150 kw	12,5
				– со сила на моторот над 150 kw	10
79.	Опрема за вршење дејности на сточарството:			2) Булдожери:	
	– молзилки, цистерни и други предмети на опрема за чување и транспорт на млеко и ладилници за млеко	12,5		а) Булдожери со тркала:	
	– опрема за исхрана и поење на добиток во штали и на пасишта	13		– со сила на моторот до 150 kw	16,5
	– опрема за изнесување на ѓубре од штали	14,3		– со сила на моторот над 150 kw	12,5
	– машини за стрижење на овци и машини за цедење на мед	11		б) Булдожери гасеничари:	
	– инкубатори и греалки (вештачки квачки и друго)	14,3		– со сила на моторот до 75 kw	20
	– опрема за одгледување на пчели, свилени буби и птици и за производство на мед, восок и сл.	15,5		– со сила на моторот од 75 до 150 kw	14,3
	– садови за сместување и подготвување на добиточна храна, со уреди и апарати, како			– со сила на моторот над 150 kw	11
				3) Натоварувачи:	
				а) Натоварувачи – со тркала:	
				– со сила на моторот до 75 kw	20
				– со сила на моторот од 75 до 150 kw	14,3
				– со сила на моторот над 150 kw	12,5
				б) Натоварувачи гасеничари:	
				– со сила на моторот до 75 kw	16,6
				– со сила на моторот над 75 kw	12,5
				4) Друга опрема за земјени и други работи при започнување и завршување на работата на градилиштата	14,3
			83.	Опрема за подготвување на материјали за градење:	
				1) Дробилки:	
				а) Челусни дробилки:	
				– челусни дробилки, со капацитет до 30 t/h	12,5

1	2	3	1	2	3
	- челусни дробилки, со капацитет над 30 t/h	10	6) Садови за цемент за агрегат и бетон:		
б) Конусни (ротациони) дробилки:			а) Силоси за цемент:		
- конусни дробилки, со капацитет до 20 t/h	12,5		- силоси за цемент со содржина до 60 m ³	12,5	
- конусни дробилки со капацитет над 20 t/h	10		- силоси за цемент, со содржина од 60 до 100 m ³	10	
в) Ударни челусни дробилки и гранулатори:			- силоси за цемент, со зафатнина од 100 до 300 m ³	8,3	
- ударни челусни дробилки, со капацитет до 30 t/h	16,6		- силоси за цемент, со зафатнина над 300 m ³	6,6	
- ударни челусни дробилки, со капацитет над 30 t/h	12,5		б) Силоси за агрегат:		
- ударни гранулатори, со капацитет до 10 t/h	20		- силоси за агрегат со зафатнина до 100 m ³	12,5	
- ударни гранулатори, со капацитет над 10 t/h	14,2		- силоси за агрегат, со зафатнина од 100 до 500 m ³	10	
2) Мелници:			- силоси за агрегат, со зафатнина над 500 m ³	8,3	
- чеканари, со капацитет до 10 t/h	20		в) Кошници за пренос на бетон (крански):		
- чеканари, со капацитет над 10 t/h и прачковидни мелници, со капацитет до 20 t/h	16,6		- кошници за пренос на бетон, со зафатнина до 1 m ³	50	
- прачковидни мелници, со капацитет над 20 t/h	12,5		- кошници за пренос на бетон, со зафатнина од 1 до 3 m ³	25	
3) Сита:			- кошници за пренос на бетон со зафатнина над 3 m ³	16,5	
а) Вибрациони:			г) Претоварни силоси за бетон:		
- вибрациони сита, со капацитет до 20 m ³ /h	20		- претоварни силоси, со зафатнина до 3 m ³	16,6	
- вибрациони сита, со капацитет од 20 до 60 m ³ /h	14,3		- претоварни силоси, со зафатнина над 3 m ³	12,5	
- вибрациони сита, со капацитет над 60 m ³ /h	11		7) Пумпи за бетон:		
б) Резонантни:			а) Клипни пумпи:		
- резонантни сита, со капацитет до 60 m ³ /h	20		- клипни пумпи влечени, со капацитет до 50 m ³ /h и клипни автопумпи, со капацитет до 50 m ³ /h	20	
- резонантни сита, со капацитет над 60 m ³ /h	14,3		- клипни пумпи влечени, со капацитет од 50 до 70 m ³ /h	16,6	
4) Класирери со фина фракција (дехидратори):			- клипни пумпи влечени, со капацитет над 70 m ³ /h	12,5	
- класирери, со капацитет до 15 m ³ /h	16,6		- клипни автопумпи со капацитет над 50 m ³ /h	14,3	
- класирери, со капацитет над 15 m ³ /h	12,5		б) Бесклипни пумпи:		
- хидросепаратори (пумпи за тиња со хидроциклон), со капацитет до 10 m ³ /h и уреди за миене и предмиене на агрегати, со капацитет до 30 m ³ /h	14,3		- бесклипни автопумпи со ротирачки планетарен уред	20	
- хидросепаратори (пумпи за тиња со хидроциклон) со капацитет над 10 m ³ /h и уреди за миене и предмиене на агрегати со капацитет над 30 m ³ /h	20		- пневматски пумпи (бетонски топ)	16,6	
5) Елементи - постројки за правење бетон:			8) Асфалтни бази:		
а) Мешалки:			- асфалтни бази, со капацитет до 100 t/h	12,5	
- мешалки со капацитет до 15 m ³ /h	20		- асфалтни бази, со капацитет над 100 t/h	10	
- мешалки со капацитет од 15 m ³ /h до 30 m ³ /h	14,3		9) Друга (неспомената) опрема за подготвување на материјали за градење	13	
- мешалки, со капацитет над 30 m ³ /h	11				
б) Дотурачи на агрегати:			84. Опрема за пренос и превоз на материјали на градилиштата:		
- транспортери за цемент, до 15 m ³ /h	20		1) Дампери - кипери:		
- полжавести транспортери за цемент, над 15 m ³ /h	14,3		- пиколо дамperi, со сила на моторот до 11 kW	20	
- уред за одмерување на агрегати на цемент и додатоци	16,5		- дампер-кипери, со сила на моторот од 11 до 200 kW	14,3	
			- дампер-кипери, со сила на моторот над 200 kW	12,5	

1	2	3	1	2	3
2) Скрепери:					
а) Скрепери - елеваторски		16,6	- ежови статички - самоодни и ежови		
б) Скрепери со туркач:			вибрациони - влечени		12,5
- скрепери со туркач, со сила на мото-			- ежови вибрациони - самоодни		14,3
рот до 200 kW		14,3	г) Вибро-плочи:		
- скрепери со туркач, со сила на мото-			- вибро-плочи, со сила на моторот до		
рот над 200 kW		12,5	10 kW		16,5
3) Грејдери:			- вибро-плочи, со сила на моторот над		
- со сила на моторот до 75 kW		20	10 kW		12,5
- со сила на моторот од 75 до 150 kW		14,3	д) Вибро-набивачи (жаби):		
- со сила на моторот над 150 kW		12,5	- вибро-набивачи до 500 kg		20
4) Возила во градежништвото:			- вибро-набивачи над 500 kg		14,3
- автомиксери над 150 kW		14,3	2) Машини за малтер (мешалки за малтер и		
- автомиксери до 150 kW, автоцистер-			за нанесување малтер)		14,3
ни (за вода и гориво), доставни и сер-			3) Машини за подготвување на арматура:		
висни возила до 150 kW		20	- машини за исправање на бетонски челик		
- доставни и сервисни возила над 150			(ротациони), од Ø 0 до Ø 16, машини за		
kW		16,6	сечење на челик и машини за свиткува-		
5) Транспортни ленти:			ње на челик, до Ø 20 mm		12,5
а) Рамни ленти:			- машини за свиткување на челик, над Ø		
- рамни ленти, со капацитет до 30			20 mm		16,5
m ³ /h		16,6	- машини за челно заварување		20
- рамни ленти, со капацитет од 30 до			- машини за сечење на мрежеста армату-		
100 m ³ /h		12,5	ра и машини за свиткување на мрежеста		
- рамни ленти, со капацитет над 100			арматура		12,5
m ³ /h		10	- армирачки маси неподвижни		11
б) Ребрести ленти:			- армирачки маси подвижни		14,3
- ребрести ленти со капацитет до 30			4) Дигалки:		
m ³ /h		20	а) Автодигалки:		
- ребрести ленти со капацитет над 30			- автодигалки - гасеничари со сила на		
m ³ /h		16,6	моторот од 147 до 220 kW		10
6) Елеватори:			- автодигалки - гасеничари, со сила на		
а) Лентести елеватори:			моторот над 220 kW		8
- лентести елеватори, со капацитет до			- автодигалки - со тркала со решетка-		
30 m ³ /h		20	ста конструкција, со сила на моторот		
- лентести елеватори, со капацитет од			до 147 kW		14,3
30 до 100 m ³ /h		14,3	- автодигалки - со тркала со решетка-		
б) Верижни елеватори:			ста конструкција на стрелата, со сила		
- верижни елеватори, со капацитет до			на моторот од 147 до 220 kW		11
30 m ³ /h		20	- автодигалки - гасеничари со сила на		
- верижни елеватори, со капацитет над			моторот од 147 kW и автодигалки -		
30 m ³ /h		14,3	со тркала со решеткаста конструкци-		
7) Друга (неспомената) опрема за пренос на			ја на стрелата, со сила на моторот		
материјали на градилиштата		16,5	над 220 kW		12,5
85. Опрема за изведување на работи кај објекти-			- автодигалки - со тркала со телескоп-		
те на надземна градба:			ска стрела, со сила на моторот до 147		
1) Машини за набивање на почва:			kW		16,6
а) Пневмовалјаци		16,7	- автодигалки со тркала со телескоп-		
б) Мазни валјаци:			ска стрела со сила на моторот од 147		
- мазни валјаци статички - влечени и			до 220 kW		12
мазни валјаци статички - самоодни			- автодигалки - со тркала со телескоп-		
до 10 t		12,5	ска стрела, со сила на моторот над		
- мазни валјаци статички - самоодни			220 kW		10
над 10 t		10	б) Дигалки со кули:		
- мазни валјаци вибрациони - влечени			- дигалки со кули до 490 kNm		12,5
и мазни валјаци вибрациони-самоод-			- дигалки со кули од 490 до 1470 kNm		10
ни до 18 kW		16,5	- дигалки со кули над 1470 kNm		8
- мазни валјаци вибрациони - самоод-			- други дигалки со кули (со една и две		
ни над 18 kW		12,5	кошници)		12,5
в) Ежови:			в) Мостовни дигалки:		
- ежови статички - влечени		10	- мостовни дигалки, со носивост до 49		
			kN		10
			- мостовни дигалки со носивост од 49		
			до 98 kN		8,3

1	2	3	1	2	3
	– мостовни дигалки, со над 98 kN	6,6	г) Длабински пумпи:		
г) Портални дигалки:			– длабински пумпи, со капацитет до 120 m ³ /h		20
– портални дигалки, со носивост до 49 kN	12,5		– длабински пумпи со капацитет над 120 m ³ /h		14,3
– портални дигалки, со носивост од 49 до 98 kN	10		9) Компресори, стабилни:		
– портални дигалки, со носивост над 98 kN	8,3		а) Клипни компресори:		
д) Конзолни дигалки:			– клипни компресори за фабрики за бетон		25
– конзолни столбни дигалки и подвижни лесни дерир-кранови	16,6		– клипни компресори, со капацитет до 10 m ³ /min.		16,6
– конзолни дигалки – прозорски	20		– клипни компресори, со капацитет над 10 m ³ /min.		12,5
г) Лифтови – градежни:			б) Ротациони компресори:		
– столбни лифтови	20		– ротациони компресори со капацитет до 5 m ³ /min.		20
– лифтови со кошници (скип-кошници)	16,6		– ротациони компресори со капацитет над 5 m ³ /min.		14,3
– рамовски (шахтни) лифтови	12,5		в) Спирални (винтовни) компресори:		
е) Скелиња (висечки, фасадни и моторни столбни)	12,5		– спирални компресори, со капацитет до 10 m ³ /min.		16,6
5) Додавачи (дозатори):			– спирални компресори, со капацитет над 10 m ³ /min.		12,5
– ексценторски, со капацитет до 30 m ³ /h	16,6		10) Компресори подвижни:		
– ексценторски, со капацитет над 30 m ³ /h	20		а) Клипни подвижни компресори:		20
– вибрациони со капацитет до 30 m ³ /h	20		– клипни подвижни компресори со капацитет над 10 m ³ /min.		14,3
– вибрациони, со капацитет над 30 m ³ /h	14,3		б) спирални подвижни компресори:		
6) Апарати за прскање на бетон (торкрет-апарати):			– спирални подвижни компресори со капацитет до 10 m ³ /min.		20
– торкрет-апарати, со капацитет до 15 m ³ /h	25		– спирални подвижни компресори со капацитет над 10 m ³ /min.		14,3
– торкрет-апарати, со капацитет над 15 m ³ /h	16,6		11) Дувалки:		
7) Машини за вибрирање на бетон:			– дувалки, со капацитет до 200 l/min.		25
а) Надворешни вибратори:			– дувалки, со капацитет над 200 l/min.		16,6
– отплатни вибратори	20		12) Машини за изградба на асфалтни слоеви:		
– вибро-маси и вибро-батерии	12,5		а) Машини за подготвување и пренос на асфалтна маса:		
б) Внатрешни вибратори (иглести превибратори):			– финишери гасеничари до 75 kW и финишери со тркала, со сила на моторот до 75 kW		14,3
– превибратори на електричен погон	25		– финишери гасеничари над 75 kW и финишери со тркала со сила на моторот над 75 kW, прскалки за битуменска и друга емулзија – самоодни, казани за правење на леан асфалт и казани за топење на битумен		12,5
– претвораачи на фреквенции	12,5		– прскалки за битуменска и друга емулзија – влечени		10
– превибратори подвижни, со мотор	20		б) Машини за простирање на материјал и асфалт:		
– превибратори подвижни, со компримиран воздух	16,6		– простираачи на чакал и толчен камен		14,3
8) Пумпи за вода:			– гасеничари		
а) Центрифугални пумпи:			– простираачи на чакал и толчен камен шински и постројки за полагање и обработка на бетонски коловоз		12,5
– центрифугални пумпи, со низок притисок (до 30 m)	12,5		– секачи на фуги, со мотор		20
– центрифугални пумпи, со среден притисок (30 до 100 m)	16,6		– секачи на фуги, со електромотор		16,5
– центрифугални пумпи, со висок притисок (над 100 m)	20		в) Машини за стабилизација на почвата:		
б) Пумпи за потопување (со автоматско вклучување):			– простираачи (на вар, на цемент и сл.)		14,3
– пумпи за потопување, со капацитети до 40 m ³ /h	20		– влечени		
– пумпи за потопување, со капацитети над 40 m ³ /h	14,3				
в) Пумпи со мембрана (за нечисти и заматени течности):					
– пумпи со мембрана, со капацитет до 50 m ³ /h	25				
– пумпи со мембрана, со капацитет над 50 m ³ /h	16,6				

1	2	3	1	2	3
	– простирачи (на вар, цемент и сл.) – самоодни	16,5		– вибратори за набивање и вадење на челични талпи и дизел-чекани за набивање на талпи и шипови	12,5
	– фото-фрезери, со сила на моторот до 40 kW	20		– друга (неспомената) опрема за градба на мостови	11
	– фото-фрезери, со сила на моторот над 40 kW	16,6			
13)	Опрема за стакларски работи во градежништвото:		88.	Опрема за изградба на хидроцентрали и за изградба на водопатишта:	
	– за обработка, преработка и вградување на рамно стакло	10		1) Опрема за изградба на хидроцентрали:	
	– за обработка и вградување на изолационо стакло и огледала	12,5		– кабел-кранови, дробилки и сепарации со големи капацитети и фабрики за бетон со големи капацитети	16,6
	– друга опрема за стакларска дејност во градежништвото	14,3		– кипери за превоз на бетон	25
14)	Опрема за монтаж-инсталаторски работи во градежништвото:			– дигалки со кули над 1900 kNm	16,6
	– електрични и пневматски дупчалки и брусилки	12,5		– лизгави оплати и корпи за пренос на бетон со хидраулично отворање	20
	– пневматски и експлозивни пиштоли за закопување	15,5		2) Опрема за изградба на водопатишта:	
	– за сечење, свиткување и обработка на лим	14,3		а) Пловни калодери (багери) и пловни транспортни ленти:	
	– за изработка на намотки на цевки за заварување и сечење	12,5		– пловни кофари	5
	– за создавање на притисок во инсталации	11		– пловни багери со крута лажица и пловни багери со грабалка	5,5
	– опрема за други монтаж-инсталаторски работи	14,3		– пловни транспортни ленти	10
15)	Друга (неспомената) опрема за изведување на градежни работи на објекти на надземна градба	13		б) Пловни цицачи (рефулери), потисни цевоводи, пловни истоварувачи:	
				– пловни цицачи, со секач и без секач (фрез)	5
				– мали расклопни пловни цицачи	8,3
				– агрегати за потисни црпи и понтони за потисен цевовод	10
				– пловни елеватори	5
86.	Опрема за изградба на тунели и други објекти на подземна градба:			в) Други технички пловила (пловни дигалки, пловни макари, пловни каменоломи и пловни пристани)	5
	– машини за дупчење на тунели со ротациона глава за тврди материјали, тунелски натоварувачи – шински, вагонетки за извоз на материјали, превртувачи на вагонетки, електрични тунелски локомотиви, тунелски оплати и вентилатори за извлекување прав од тунелот	20		г) Мешунки, тегленици, понтони:	
	– уреди за дупчење	12,5		– мешунки, клапети или сенкери за чакал и песок; рамни калници и затворени понтони	5,5
	– машини за дупчење на тунели со ротациона глава за меки материјали, лафетни дупчалки со две и повеќе платформи, тунелски натоварувачи со товарење преку главата, шински тунелски натоварувачи со товарење преку главата – со тркала, тунелски локомотиви подвижни и тунелски скелиња	16,5		– мешунки, клапети и сенкери за камен	8
	– друга (неспомената) опрема за подземни градби	14,3		– тегленици – шлепови	5
				– отворени едноосидни мешунки – понтони	10
				– клеточни понтони	8,3
				– бродски и дигалски витли	16,6
87.	Опрема за изградба на мостови:		3)	Друга (неспомената) опрема за изградба на хидроцентрали и за изградба на водопатишта	15,5
	– пловни дигалки	5	89.	Електроопрема за вршење на дејности во градежништвото:	
	– моторни чамци – дрвено корито	10		– трансформатори за греење бетон и преносни трансформаторски станици за градилиште	7
	– влекачи	6,6		– мрежни – маслени трансформатори за трансформација на 04 kV со надворешна или внатрешна монтажа од сите видови	5
	– шлепери	4		– дизел-електроагрегати до 40 kWa	16,5
	– уреди за изработка на дупчени шипови	10		– дизел-електроагрегати од 40 до 100 kWa	12,5
				– друга електроопрема во градежништвото	25

1	2	3	1	2	3
VII. ОПРЕМА ЗА ТРГОВИЈА, УГОСТИТЕЛСТВО И ТУРИЗАМ И ОПРЕМА ЗА ЗАНАЕТЧИСТВО И КОМУНАЛНИ УСЛУГИ					
90.	Опрема за трговија:				
	- рафови, тезги, ормани, сталажи, гондоли, полицаи и пултови за изложување, продавање и пакување на стоки	10		- гарнитури и друг мебел за седње во холони и на тераси; машини за миене на садови и за перење на алишта; разгласни и аудиовизуелни уреди и апарати	15
	- разладни уреди, витрини, комори, фрижидери и друга опрема за ладење и за одржување на производи	18		- правосмукалки, гланцалки; инфра и кварц-ламби; грилови; музички автомати и автомати за игра; автоматски фенови; продажни автомати и автомати за чистење на обувки	20
	- регистар-каси (механички и електронски), ваги (механички и електронски) и машини за мелење и за сечење на месо и други производи	15		- опрема за куглање, опрема за билијард, опрема за тенис и друга забава	10
	- друга (непомената) опрема за вршење на дејности од трговијата	14,3	7)	Камп-приколки за одмор во кампови и во други туристички населби	12,5
91.	Опрема за угостителство и туризам		8)	Друга (непомената) опрема за вршење дејности на угостителството и туризмот	14,3
	1) Собен мебел во хотели, мотели, одморалишта и населби и во други угостителски и туристички објекти:		92.	Опрема за вршење на занаетчиски и комунални услуги:	
	- од дрво	11		- за изработка на занаетчиски предмети од метал и за поправка на метални производи	12,5
	- од друг материјал	10		- за изработка и поправка на електротехнички производи	15
	2) Мебел за ресторани, кафеани и бифеа:			- за изработка и поправка на предмети од дрво	14,3
	- од метал	10		- за изработка и поправка на предмети од текстил, кожа и гума	11
	- од дрво	11		- за изработка на прехранбени производи	12,5
	- од пластика и друг материјал	12		- за изработка и поправка на други непоменати производи	11
	3) Мебел во кујните и мебел во точилниците на алкохолни и безалкохолни пијачки:			- за вршење на берберски, фризерски и други лични услуги и услуги на домаќинствата	16,5
	- од дрво	10		- за уредување на населби и простори, за одржување на улици и сообраќајници и за одржување на паркови, на зелени и рекреациони површини	14,3
	- од емајл	15		- за одржување на чистотија во градови и населби и за собирање на губре	18
	- од друг материјал	12,5		- друга (непомената) опрема за вршење занаетчиство и комунални услуги	12
	4) Опрема за производство на храна и за сервирање на храна и пијачки:		VIII. ОПРЕМА ЗА ВРШЕЊЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ ДЕЈНОСТИ		
	- шпорети, фрижидери и други разладни уреди, казани, котли, кујнски прибор и автомати за приготвување и чување на храна	15	93.	Опрема за работа на училишта, факултети, универзитети и други организации за образование и воспитување:	
	- сервисни садови, од кристал и од други благородни материјали	12,5		1) Мебел во училиници, кабинети и други простори:	
	- сервисни садови, од порцелан и керамика	15		- од дрво	12,5
	- сервисни садови од метал	10		- од метал и од друг материјал	11
	- сервисни садови од друг материјал	11		2) Училишни училиа:	
	5) Опрема за производство и одржување на мраз и сладолед и за одржување на јадење и пијачки:			- електронски	20
	- за производство и одржување на мраз и сладолед	10		- механички	14,3
	- за ладење и одржување на јадење, пијачки и др.	12,5		- други	12,5
	6) Друга опрема за угостителство и туризам:		94.	Опрема за вршење на научно-истражувачка работа и истражувачко-развојна работа:	
	- рецепциски и други пултови, изложбени ормани и полицаи, витрини, калкулатори и комплети за самопослужување	10		- за работа во лаборатории	20
	- метални ормани за скапоцености и опрема за чистење на снег околу објектите	7		- друга опрема	12,5
	- лустери, монтажни сауни, билијарски маси и маси за игра и разонода	5			

1	2	3	1	2	3
95.	Опрема за вршење на дејност на културата и уметноста:				
	– ормани, плакари, маси и друг мебел	10		– за градски и приградски сообраќај (со приколки и без приколки)	16
	– направи, регистратори, инструменти, прибори и апарати	12,5	2)	Тролејбуси за градски и приградски сообраќај:	
	– опрема за прикажување на филмови и за подготвување и одржување на театарски представи	12,5		– без приколки	12
	– музички уреди, разгласни уреди и друга музичка опрема и опрема за разгласни станици	14,3		– со приколки	11
	– друга (неспомената) опрема за вршење на дејности на културата, уметноста и информациите	11	3)	Камиони, цистерни и влечни возила	14,3
				– влечачи	
96.	Опрема за физичка култура и спорт и за рекреација и разонода		4)	Патнички автомобили:	
1)	Машини и уреди:			– такси автомобили и автомобили за обука на возачи	25
	– за уредување на скијачки патеки, боб-патеки, и патеки за санкање и за уредување на ледени површини	8		– за службата за брза помош ако се регистрирани како санитетски возила	30
	– за производство на вештачки снег (снежни топови и др.)	5		– за издавање под закуп без возач (rent-a-car)	30
	– за одржување на ледени површини	10	5)	Ципови и комби-возила:	
	– за вентилација и други намени	12,5		– за превоз поради вршење работи на терен и за издавање под закуп без возач	25
2)	Апарати и инструменти:			– други	14,3
	– електронски	20	6)	Приколки:	
	– механички	12,5		– камионски	14,3
	– други	10		– на патнички автомобили	10
3)	Спортски прибор, справи и реквизити:			– тракторски и други	12,5
	– од метал	12,5	7)	Други возила во друмскиот сообраќај:	
	– од дрво	14,3		– мотоцикли и мопеди	14,3
	– други	13		– велосипеди	12,5
4)	Друга (неспомената) опрема за физичка култура и спорт и за рекреација и разонода	11		– друго	11
97.	Опрема за здравствена и социјална заштита:		99.	Возила и друга опрема за железнички сообраќај и друг сообраќај на шини	
	– електронски медицински уреди, инструменти, прибори и апарати	20	1)	Локомотиви:	
	– механички и други медицински уреди, инструменти, прибор и апарати	14,3		– електрични и дизел	6,6
	– мебел во стационарни установи за сместување на болни и мебел во ординации	11		– парни	5
	– мебел во кујни и пералници	13	2)	Електрични и моторни возови и моторни дресини	8,3
	– кујнски и сервисни садои во стационарните установи	15	3)	Патнички коли:	
	– друга опрема за давање здравствена и социјална заштита и опрема за работа на аптеки (за подготвување, чување и давање на лекови)	12,5		– патнички коли од сите видови	5
				– мерни коли за испитување на објекти и за испитување на возила и постројки	5,5
IX.	ОПРЕМА ЗА СООБРАЌАЈ И ВРСКИ И НАТОВАРНО-РАСТОВАРНА И ТРАНСПОРТНА МЕХАНИЗАЦИЈА		4)	Товарни коли:	
98.	Транспортни средства во друмскиот сообраќај			– отворени, плато, цистерни и ладилници	5,5
1)	Автобуси:			– затворени, специјални коли (помошен воз за домување на работници, греење на воз и друго) и специјални возила (ралици, разгрнувачи на снег и друго)	5
	– за меѓумесен сообраќај	15,5		– контејнери за превоз на товари по железница	10
			5)	Машини за работи на горниот и долниот строеж на пруги	12,5
			6)	Трамваи и трамвајски приколки	5,5
			7)	Друга (неспомената) опрема за вршење на железнички сообраќај или трамвајски сообраќај	11
			100.	Возила и друга опрема за превоз во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај	
			1)	Патнички поморски бродови:	
				– за превоз на патници во меѓународната и крајбрежната пловидба	4
				– за превоз на патници и возила во меѓународната и крајбрежната пловидба	6,3
				– хидробуси и хидрокринли бродови	10

1	2	3	1	2	3
2) Товарни поморски бродови:					
- за долга линиска пловидба, долга слободна пловидба, медитеранска пловидба и танкерска пловидба		6,3			
- за мала крајбрежна пловидба		5			
3) Поморско-речни бродови		6,3			
4) Други бродови за поморска пловидба:					
- реморкери, снабдувачи, транспортери, бродови за спасување		6,3	102. Опрема за ПТТ сообраќај		
- за морски истражувања		12,5	1) Телефонски и телеграфски центри и уреди, апарати и прибори што им припаѓаат (вклучувајќи ги и интерните телефонски и телеграфски центри)		7
- пловни дигалки		5	2) Телефонски гарнитури и телефонски апарати (вклучувајќи ги и телефонските разводни и приклучни кутии на мрежата)		10
5) Патнички бродови за речна и езерска пловидба:			3) Концентратори		8
- хидрокринли и хидробуси		12,5	4) Телепринтери:		
6) Товарни бродови (со сопствен погон) за речна и езерска пловидба:			- механички		12,5
- потискувачи		4	- полупелектронски		8,3
- влекачи, товарни бродови за суви товари и товарни бродови за петрохемиски производи		5	- електронски		6,7
- товарни бродови за течни товари		3,3	5) Високофреквентни уреди:		
7) Влеченки и потиснички за речна и езерска пловидба:			- во цевна техника		10
- влеченки отворени и влеченки за петрохемиски производи		4	- во полупроводничка техника		8
- влеченки затворени и потиснички за течни товари		3,3	6) Радиорелејни уреди:		
- влеченки за течни товари		2,8	- во цевна техника		10
- потиснички отворени		5	- во полупроводничка техника		8
8) Пловечки направи и други пловни средства за речна и езерска пловидба:			7) Антени, брановоди со прибори и пасивни рефлектори		8
- багери и елеватори		5,8	8) Опрема за сателитски станици:		
- докови и пристани		3,3	- нискошумен приемник		12,5
- станбени лаѓи		5	- предзајакнувачи и зајакнувачи, нископумпни приемници за термоелектрично ладење, спенд-уреди и антенски системи		10
- моторни чамци - дрвени и скели дрвени		10	9) Уреди и автомати за продажба на поштенски марки и други поштенски вредносници, за жигосување и за внатрешен транспорт на поштенските пратки и другите ПТТ услуги		6,7
- други чамци и други пловечки направи		6,6			
9) Опрема и уреди на луѓе, пристаништа и терминали во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај:			103. Опрема за радио и ТВ сообраќај:		
- контејнери		20	- радиофреквентно-модулациони предаватели и радиовалприемници и интерфонски центри со апаратите што им припаѓаат, флаќалки за микрофон, инсталирани и акустични паравани		6,7
- контејнерски дигалки и бродоистоварувачи		8,3	- телевизори (портабл, монитор и други), кола за радиоврски и вентилатори за напон		20
- опрема за безбедност во поморската и внатрешната пловидба		10	- репортерски автордио со звучници, телефонски миксел и пунктови, микрофони, режиски маси за преноси, магнетофони, големи ехоплочи, агрегати за фотокопирање, опрема за електростудии и технички режими, радио ВХФ и ТВ претворувачи (ВХФ/УФФ и УХФ/УНФ)		12,5
10) Друга опрема за поморски, речен и езерски сообраќај		12,5	- зајакнувачи и продуцентски маси, стабилизатори и сервостабилизатори, теренски магнетофони, антени и антенски системи (за радио, телевизија, радиорелејни врски, за фиксни врски и сервисни врски)		8,3
101. Опрема за воздушен сообраќај:			- касетофони, ехоуреди (електронски и со лента), пишувачи на модулации и широкопојасни мобилни врски		16,6
- авиони за превоз на патници и товар		10			
- хеликоптери (патнички и товарни)		9			
- земјоделски авиони, спортски авиони, како и уреди, постројки и апарати за контрола на летањата во воздушниот сообраќај		12,5			
- авио-мостови и транспортни системи и опрема во состав на згради и други градби на аеродромите		8,3			
- специјална работилничка опрема за одржување и испитување на воздухоплови; лифт-платформи, стартери за авиони, опрема за натовар и истовар на патници и товар, машини за чистење на аеродромски површини		14,3			

1	2	3	1	2	3
	– опрема за телевизиски станици, центри и студија и опрема за производство, пренос и емитување на програми	14,3	106.	Сметачи и друга опрема за управување со одделни процеси на трудот:	
	– специјален студиски мебел и возила за одржување	50		– за вршење на дејности во областа на сообраќајот и во електро-стопанството	20
	– друга (неспомената) опрема за вршење радиосообраќај или ТВ сообраќај	11		– за вршење на други дејности	18
104.	Опрема за натовар, претовар и растовар на стоки и материјали за вршење на транспорт во процесот на трудот		107.	Опрема за сервисирање и одржување на машини, уреди и постројки, освен предметите што претставуваат специјален или универзален алат:	
	– натоварувачи, дигалки, подвижни ленти и друга механизација за натовар и растовар и пренос на материјали, делови, полупроизводи и готови производи во вршење на процесот на трудот во дејностите од областа на индустријата, занаетлиството и комуналните услуги	12,5		– за сервисирање, одржување и поправка на индустриски, рударски и градежни машини, на уреди и постројки	12,5
	– натоварувачи, дигалки и друга механизација за натовар, растовар и пренос на материјали и производи во дејностите од областа на водостопанството, земјоделството и рибарството	14,3		– за сервисирање, одржување и поправка на сообраќајни средства и на средства за врски	14,3
	– натоварувачи, дигалки и друга механизација за натовар, растовар и претовар во дејностите од областа на друмскиот, речниот, езерскиот, поморскиот, железничкиот и воздушниот сообраќај	13		– за сервисирање, одржување и поправка на авиони и други леталки, како и за сервисирање, одржување и поправка на бродови и други пловила	16
	– натоварувачи, дигалки, и друга механизација за натовар, растовар и превоз на стоки во складовите, магацините и во други објекти за вршење на дејности од областа на трговијата, угостителството и туризмот	16,5		– за сервисирање, одржување и поправка на апарати за домаќинство и на опрема за вршење на општествени дејности	12,5
	– натоварувачи, дигалки и друга механизација за натовар и растовар на дрвена граѓа и на друг материјал во дејностите од областа на шумарството	18		– друга опрема за сервисирање, одржување и поправка на машини, уреди, постројки или друга опрема	11
	– натоварувачи, дигалки и друга механизација за натовар, растовар и пренос на материјали и производи во другите (неспоменати) дејности	12,5			
	X. СПЕЦИЈАЛНИ И УНИВЕРЗАЛНИ АЛАТИ, ОПРЕМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОЦЕСИТЕ НА ТРУДОТ И ОПРЕМА ЗА ОДРЖУВАЊЕ И ПОПРАВКА НА МАШИНИ, ПОСТРОЈКИ, УРЕДИ, ИНСТРУМЕНТИ И ПРИБОРИ, КАКО И ЗА ПОПРАВКА И ОДРЖУВАЊЕ НА ВОЗИЛА И НА ДРУГИ ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА			XI. ОПРЕМА ЗА УРЕДУВАЊЕ И ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА КАНЦЕЛАРИСКИ И ДРУГИ ПРОСТОРИИ, ЗА ВРШЕЊЕ НА КАНЦЕЛАРИСКИ РАБОТИ И ЗА ВРШЕЊЕ НА ТЕХНИЧКИ, ДЕЛОВНИ И ФИНАНСИСКИ УСЛУГИ	
105.	Специјални и универзални алати:		108.	Опрема за загревање, вентилација и одржување на простории:	
	– електронски	20		– климауреди и друга опрема за вентилација	16,5
	– електрични	14,3		– уреди и друга опрема за чистење и одржување на простории (вклучувајќи ја и опремата за чистење и одржување на внатрешните простории на одделни сообраќајни возила)	20
	– механички	12,5		– печки (на цврсти горива) термоакумулациони, нафтни и др. и друга опрема за загревање на простории	12,5
	– други	11		– килими, теписи, слики и други предмети за украсување на канцелариски и други простории	12,5
			109.	Канцелариски, погонски и друг мебел и друга опрема за вршење на канцелариски работи	
				1) Мебел:	
				– од дрво	12,5
				– од метал	10
				– од друг материјал	11

1	2	3	1	2	3
2) Машини за пишување и машини за сметање:			113. Лозја и хмелници:		
– електрични машини за пишување	14,3		– лозја, шпалирани	6	
– механички машини за пишување	12,5		– лозја, со густо садење	8	
– електрични машини за сметање	16,5		– хмелници	5	
– други машини за сметање	14,3		114. Плантажи на тополи и други брзорастечки дрвја:		
3) Електронски сметачи и друга опрема за обработка на податоци	20		– тополи	8	
4) Опрема за снимање и умножување на канцелариски (пишувач, чукан, печатен, цртан) материјал	14,3		– други дрвја	10	
5) Опрема за прием, чување и ракување со пари и со хартии од вредност и за вршење на други финансиски услуги	15,5		XIII. РАБОТЕН И ПРИПЛОДЕН ДОБИТОК		
6) Магнетофони и диктафони, касетофони, музички инструменти и апарати, ТВ и радиоприемници	12,5		115. Говеда:		
7) Опрема за изработка и умножување на проекти и давање на други технички услуги и опрема за давање на деловни услуги	14,3		– бикови	25	
8) Друга (неспомената) опрема	11		– крави	20	
			– работни волови	12,5	
110. Противпожарна опрема и друга опрема за општествена самозаштита:			116. Коњи:		
– противпожарни возила	15,5		– пастуви	12,5	
– справи, апарати, прибори и друга опрема за противпожарна заштита и спречување на пожари	12,5		– кобили	10	
– Друга противпожарна опрема и опрема за друга општествена самозаштита	14,3		– работни коњи	8	
111. Мери и контролни уреди, инструменти, прибор и апарати:			117. Мазги, магариња и мулиња:		
– електронски	20		– мазги и мулиња	8	
– електрични и механички	16,6		– магариња	10	
– други	12,5		118. Свињи:		
XII. ПОВЕЌЕГОДИШНИ ЗАСАДИ			– нерези	25	
112. Овоштарници:			– маторици за расплод	33	
1) Сливи, преши, вишни и дуњи:			119. Овци и кози:		
– во наводнување	4		– овнови и јарци	25	
– без наводнување	5		– овци и кози за млеко и за расплод	20	
2) Јаболка:			120. Друг добиток		
– на генеративна подлога	5		– кокошки и друга живина	40	
– на вегетативна подлога	4		– пчелини друштва	25	
3) Круши:			– друг споменат добиток	50	
– на генеративна подлога	3,5		XIV. ДРУГИ ИНВЕСТИЦИОНИ ВЛОЖУВАЊА		
– на вегетативна подлога	5		121. Вложувања за стекнување на материјални права:		
4) Праски:			– за патенти и лиценци	20	
– во наводнување	10		– за мостри и модели	30	
– без наводнување	12,5		– за користење на опрема во лизинг	25	
5) Кајсии	10		– за користење на средства на други корисници	12,5	
6) Ореви	8		– друго	15,5	
7) Малини, капини и рибизли	20				
8) Портокали	12,5				
9) Маслини	10				
10) Друго овошје	8				

1	2	3
122.	Средства за иновации и други потрајни унапредувања на условите за работа и производство:	
	- за стекнување иновации (воведување на нови техничко-технолошки постапки)	25
	- за рационализација и други унапредувања на условите за работа и производство (унапредување на постојните технолошки постапки и рационализација на работата и сл.)	20
123.	Вложувања за спроведување на комасација, арондација или друга мерка за унапредување на земјоделското производство и вложувања за прибавување право на повеќегодишен закуп:	
	- вложувања за спроведување на комасација	16,6
	- вложувања за спроведување на арондација или друга мерка за унапредување на земјоделското производство	12,5
	- вложувања за прибавување право на повеќегодишен закуп на средства на други корисници	20
124.	Издатоци искажани како основачки вложувања	15

798.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

Се прогласува Законот за ревалоризација на општествените средства, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 402
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Ѓурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА НА ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Ревалоризација, во смисла на овој закон, е усогласување на вредностите на градежните објекти, опремата, шумите и другите дрвја, повеќегодишните засади, добитокот за работа и добитокот за приплод и на земјиштата, искажани во книговодството на корисниците на општествени средства, со пазарните цени на тие средства (во натамошниот текст: ревалоризација).

Член 2

Според одредбите на овој закон, ревалоризација се должни да вршат: основните организации на здружен труд, работните организации кои во својот состав немаат основни организации на здружен труд, работните заедници, договорните организации на здружен труд, земјоделските задруги што во својот состав немаат основни задружни организации, занаетчиските и други задруги, основните задружни организации, основните организации на кооперанти, работните организации на кооперанти и другите форми на здружување на земјоделските или на други индивидуални производители, банките и други финансиски организации, заедниците за осигурување на имоти и лица, заедниците на ризици од осигурување, заедниците за реосигурување и заедниците на ризици од реосигурување, самоуправните интересни заедници, месните заедници, стопанските комори и другите самоуправни организации и заедници и нивните здруженија, органите и организациите и фондовите на општествено-политичките заедници, Службата на општественото книговодство, општествено-политичките организации, општествените организации, работните заедници и другите општествени правни лица што користат општествени средства (во натамошниот текст: корисниците на општествени средства).

Член 3

Договорните организации на здружен труд, земјоделските задруги што во својот состав немаат основни задружни организации, занаетчиските и други задруги, основните задружни организации, основните организации на кооперанти, работните организации на кооперанти и другите форми на здружување на земјоделските или на други индивидуални производители, не вршат ревалоризација на средствата од член 1 на овој закон што се во сопственост на граѓаните, освен ако со договорот за здружување на тие средства е поинаку определено.

Член 4

Корисниците на општествени средства вршат ревалоризација и за средствата во поглед на кои имаат право на располагање а се користат за вршење на дејноста на претпријатијата во странство што ги основале тие, или во кои учествуваат како основачи, како и за средствата во поглед на кои имаат право на располагање а се користат за вршење на дејноста на банките и другите финансиски организации и на осигурителните и реосигурителните организации во странство што тие ги основале, или во кои учествуваат како основачи.

Корисниците на општествени средства вршат ревалоризација и на средствата од член 1 на овој закон што се користат за работа на нивни погони или на други работни единици, односно на деловни единици, основани за изведување на градежни работи или за вршење на други работи во странство.

Член 5

Според одредбите на овој закон, ревалоризација на средствата вршат и корисниците на општествени средства во основање.

Член 6

За средства прибавени со здружување на труд и средства или со пренос врз основа на договор за вложување на странски лица или на договор за производствена или друга кооперација, ревалоризација врши корисникот на општествени средства кај кого се наоѓаат таквите средства во времето на ревалоризацијата, односно корисникот на општествени средства кој таквите средства ги користи за работа.

Член 7

Набавните вредности на средствата од член 1 на овој закон се ревалоризираат и ако тие средства се уште во фаза на набавка (во понатамошниот текст: инвестиции во тек).

На начинот на кој се врши ревалоризација на набавните вредности на инвестициите во тек, се ревалоризираат и набавните вредности на производите, деловите и материјалите наменети за вградување во градежни објекти и во опрема чија изградба односно доградба или изработка уште не започнала. На начинот на кој се врши ревалоризација на градежните објекти или на опремата се врши ревалоризација и на вложувањата во градежните објекти и опремата на други корисници.

Член 8

Како градежни објекти, во смисла на овој закон, се сметаат: зградите, патиштата, железничките и другите пруги, браните и другите зајазы, каналите, тунелите, мостовите, аеродромите и другите градежи на надземна градба, подземните градби и водоградбите. Како градежни објекти се сметаат и зградите и другите градби составени од монтажни елементи, како и дрвените и другите бараки.

Како опрема, во смисла на овој закон, се сметаат: машините, уредите, постројките, инструментите, приборот, апаратите, средствата за транспорт, средствата за врски, стандардните и специјалните алати, мебелот и инвентарот.

Член 9

Од обврската за ревалоризација се изземаат:

1) градежните објекти и опремата што се споменици на културата, како и градежните објекти и опремата што се музејски вредности, или се дела на ликовната, вајарската или друга уметност;

2) вооружувањето и опремата што служат за други воени потреби.

Член 10

Корисникот на општествени средства може да ги из земе од ревалоризација градежните објекти и опремата чиј амортизационен век на траење, определен според стапките пропишани во Номенклатурата на средствата за амортизација, истекол во целост, ако во времето на ревалоризацијата се наоѓаат надвор од употреба.

II. НАЧИН НА ВРШЕЊЕ НА РЕВАЛОРИЗАЦИЈАТА НА СРЕДСТВАТА

Член 11

Ревалоризација на средства од член 1 на овој закон се врши секоја година, според состојбата на набавните и отпишаните (амортизирани) вредности на тие средства на 31 декември, од-годината за која се врши ревалоризација.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, набавната вредност на средствата чие купување, изградба или доградба е финансирана од странски кредит, заем или друго странско задолжување, а чија отплата се уште не извршена, се ревалоризира во текот на годината кога се пресметуваат обврските настанати поради промена на курсот на динарот во однос на странската валута во која се врши отплата на странскиот кредит, заемот или другото странско задолжување.

Член 12

За ревалоризација на набавната вредност на средствата од член 1 на овој закон основна претставува состојбата на таа вредност на 31 декември, по намалувањето за промените на таа вредност настанати во текот на годината на крајот од која се врши ревалоризација. Под промени во текот на годината, во смисла на овој закон, се подразбираат промените настанати по основа на реконструкција, адаптација, модернизација или доградба и негативни курсни разлики.

За ревалоризација на отпишаната (амортизирана) вредност на средствата од член 1 на овој закон, основна претставува состојбата на таа вредност на 31 декември, пред внесувањето на износот на амортизацијата пресметана за годината по протекот на годината за која се врши ревалоризација.

Член 13

Ревалоризација на градежните објекти и опремата се врши со примена на коефициентите определени според индексите на цените што, за периодот за кој се врши ревалоризација, ги утврдил и објавил Сојузниот завод за статистика. Ревалоризација на шумите и другите дрвја, на повеќегодишните засади и на добитокот за работа и добитокот за приплод и ревалоризација на земјиштата се вршат врз основа на споредување на искажаните вредности и пазарните цени на тие средства, а според податоците што ги обезбедува корисникот на општествени средства.

Член 14

Сојузниот завод за статистика ги утврдува годишните индекси на цените за ревалоризација на градежните објекти и опремата. Тие индекси се утврдуваат за периодот од 1 октомври претходната година до 30 септември од изминатата година, во однос спрема 12-те изминати месеци. Утврдените индекси се коригираат за евентуалната разлика во движењето на цените до 31 декември на година по протекот на годината за која се врши ревалоризација, според процената од Сојузниот завод за статистика. Така утврдените индекси на цените за ревалоризација на градежните објекти и опремата се објавуваат во „Службен лист на СФРЈ“ до 15 јануари во тековната година за изминатата година.

Утврдувањето и објавувањето на годишните индекси на цените за ревалоризација на градежните објекти и опремата, како и утврдувањето и искажувањето на резултатите од ревалоризацијата, се врши по категориите и групите на средства пропишани во Номенклатурата на средствата за ревалоризација, што е составен дел на овој закон.

Член 15

За ревалоризација на градежните објекти и опремата што не се посебно наведени во Номенклатурата на средствата за ревалоризација се применува коефициентот утврден според годишниот индекс на цените што Сојузниот завод за статистика го утврдил и објавил за групата во која се распоредени слични предмети.

Сличноста на предметите, во смисла на став 1 од овој член, се определува според намената за која служи градежниот објект односно опремата а, во рамките на истата намена – според видот на материјалот што е употребен за изградба односно за изработка.

Член 16

Ревалоризацијата на добитокот за работа и добитокот за приплод се врши според утврдената пазарна цена на крајот од годината по протекот на годината за која се врши ревалоризација.

Ревалоризација на повеќегодишните земјоделски засади се врши според просечната пазарна цена на работите и материјалите потребни за подигање и за одржување на засадите на крајот од годината по протекот на годината за која се врши ревалоризација.

Ревалоризацијата на шумите и другите дрвја се врши врз основа на коефициентот определен според индексот на цените на кубен метар дрвна маса и вкупната дрвна маса што ја содржи шумата односно другите дрвја. Количеството на дрвната маса што ја содржат шумата односно другите дрвја и старосната и квалитативната структура на дрвната маса се определуваат според критериумите пропишани со шумско-стопанската основа, а цената по еден кубен метар се определува според податоците од документацијата на корисникот на општествени средства односно од документацијата што му е достапна на корисникот на општествени средства.

Член 17

Ревалоризација на земјиштата во општествена сопственост се врши според просечната прометна цена на исто или слично земјиште на подрачјето на кое се наоѓа земјиштето, остварена во годината по протекот на годината за која се врши ревалоризација.

Просечната прометна цена на градежното земјиште се утврдува според критериумите врз основа на кои, во општината на чија територија се наоѓа земјиштето, се определува височината на надоместот за такво земјиште според прописите за експропријација односно според прописите за располагање со такво земјиште за намените определени со урбанистичкиот план или со друг општ акт.

Просечната прометна цена на земјоделското земјиште, како и просечната прометна цена на другото земјиште, се утврдуваат според критериумите врз основа на кои надлежниот орган на општествено-политичката заедница ја определува основицата за плаќање данокот на промет за такво или слично земјиште во годината по протекот на годината за која се врши ревалоризација.

Како градежно земјиште, во смисла на овој закон, се смета земјиштето во градовите и во другите населби од градски карактер, како и земјиштето надвор од градовите и другите населби од градски карактер, на кое се изградени градежни објекти односно на кое се градат или доградуваат градежни објекти.

Како земјоделско земјиште, во смисла на овој закон, се смета земјиштето за вршење на полјоделско, градинарско, лозарско, овоштарско и сточарско производство.

Како друго земјиште, во смисла на овој закон, се смета земјиштето што не се обработува, земјиштето за лов, земјиштето за подигање на шуми и други дрвја и земјиштето за спортско-рекреативни цели.

Член 18

По извршената ревалоризација, ревалоризираната набавна вредност на градежните објекти и опремата се споредува со тековните пазарни цени на истите односно на слични градежни објекти односно опрема.

Член 19

Ако корисникот на општествени средства утврди дека ревалоризираната набавна вредност на градежните објекти односно на опремата се разликува за повеќе од 10% од пазарната цена на таквите објекти односно опрема, должен е за утврдената разлика да ја зголеми односно да ја намали набавната вредност и за тој износ да го зголеми односно намали резултатот од ревалоризацијата на набавната вредност на групата во која, со Номенклатурата на средствата за ревалоризација, се распоредени градежните објекти односно опремата за која постои таа разлика.

Член 20

Корисникот на општествени средства може да го зголеми односно да го намали резултатот од ревалоризацијата на набавната вредност и за оние градежни објекти и опрема за кои разликата помеѓу валоризираната набавна вредност и тековните пазарни цени е 10% или е помала од 10%.

Член 21

Промените настанати по основа на ревалоризација се земаат предвид за користење на правата и извршување на обврските од 1 јануари на годината за која се врши ревалоризација, а за средствата од член 11 став 2 на овој закон од првиот ден на наредниот месец откако е извршена ревалоризација на тие средства.

III. РЕЗУЛТАТИ ОД РЕВАЛОРИЗАЦИЈАТА НА СРЕДСТВАТА

Член 22

Вредностите на средствата од член 1 на овој закон утврдени со ревалоризација се искажуваат во книговодството на корисникот на општествени средства под датумот 31 декември од годината за која се врши ревалоризација.

За средствата чија набавка е финансирана од странски кредит, заем или друго странско задолжување, вредностите утврдени со ревалоризацијата во текот на годината се искажуваат под оној датум кога се утврдени (пресметани) курсните разлики.

Член 23

Во книговодството на корисникот на општествени средства резултатот од ревалоризацијата на средствата се искажува по видовите, категориите и групите на предмети за кои е остварен, со тоа што посебно се искажува резултатот од ревалоризацијата на средствата за предметите што претставуваат основни средства а посебно за предметите што претставуваат средства за заедничка потрошувачка.

Износот на резултатот од ревалоризацијата на средствата остварен за групата на предмети, корисникот на општествени средства го распоредува на одделни предмети од истата група, на начинот утврден со самоуправниот општ акт односно со друг општ акт.

Член 24

Износот на резултатот од ревалоризацијата на средствата како разлика помеѓу износот на ревалоризираната набавна вредност и износот на ревалоризацијата отпишана (амортизирана) вредност остварен за предметите што претставуваат основни средства се внесува во деловниот фонд, а износот на резултатот од ревалоризацијата остварен за предметите што претставуваат средства за заедничка потрошувачка се внесува во фондот на заедничка потрошувачка.

Ако со самоуправната спогодба за меѓусебните односи во остварувањето на заедничкиот доход е уредено повратот на вредноста на здружените средства да се врши во ревалоризиран износ, обврските врз основа на тие здружени средства се зголемуваат за износот на резултатот од ревалоризацијата остварена за предметите што претставуваат основни средства односно за предметите што претставуваат средства за заедничка потрошувачка прибавени од здружените средства.

Пред внесувањето во деловниот фонд односно во фондот на заедничка потрошувачка, износот на резултатот од ревалоризацијата се намалува за курсните разлики утврдени при пресметувањето на обврските по странските инвестициони кредити, заеми и други странски задолжувања за кои се зголемени набавните вредности на средствата за кои се врши ревалоризација.

Член 25

Корисникот на општествени средства е должен да и достави на Службата на општественото книговодство податоци за извршената ревалоризација на средствата за одделни видови, категории и групи на предмети, како и податоци за внесувањето на износот од резултатот на ревалоризацијата во деловниот фонд и во фондот на заедничка потрошувачка.

Службата на општественото книговодство, најдоцна во рок од 60 дена од денот пропишан за поднесување на податоците за извршената ревалоризација на средствата, врши обработка на податоците за спроведената ревалоризација по гранките на дејности пропишани со Единствената класификација на дејностите, која е составен дел на Одлуката за единствената класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/76, 62/77, 72/80, 77/82 и 71/83), а во рамките на истата гранка на дејности – по видовите, категориите и групите на средства.

Член 26

Ако Службата на општественото книговодство утврди дека ревалоризацијата на средствата не е извршена според одредбите на овој закон, со решение ќе ги определи мерките што корисникот на општествени средства мора да ги преземе за да се воспостави законита односно исправна состојба на ревалоризацијата на средствата.

Член 27

Се овластува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работи на финансите да го пропише начинот на утврдување, искажување и споредување на резултатите од ревалоризацијата на средствата како и да го определи начинот на доставување на податоците за извршената ревалоризација на средствата и начинот на обработката на податоците за ревалоризацијата на средствата за потребите на општествената евиденција.

IV. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 28

Со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за стопански престап корисникот на општествени средства:

1) ако не врши ревалоризација на средствата што ги користи за вршење на дејноста на претпријатијата во странство што ги основал или во кои учествува како основач, или ако не врши ревалоризација на средствата што се користат за работа на погони или на други работни единици во странство (член 4);

2) ако не изврши ревалоризација на средствата според состојбата на набавните и на отпишаните вредности на тие средства на 31 декември за годината за која се врши ревалоризација (член 11 став 1);

3) ако ревалоризација на градежните објекти и опремата не врши врз основа на коефициентите определени според индексите на цените што ги утврдил Сојузниот завод за статистика или ако ревалоризација на шумите и другите дрвја, на повеќегодишните засади, на добитокот за работа и добитокот за приплод и на земјиштето не врши врз основа на споредување на искажаните вредности и пазарните цени на тие средства (член 13).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице на корисникот на општествени средства со парична казна од 20.000 до 50.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месната заедница со парична казна од 20.000 до 50.000 динари.

Член 29

Со парична казна од 50.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап корисникот на општествени средства:

1) ако не врши ревалоризација на средствата што во времето на ревалоризацијата се наоѓаат кај него или ги користи за работа, а се прибавени со здружување на труд и средства или со пренос врз основа на договор за вложување на странски лица или договор за производство на или друга кооперација (член 6);

2) ако не врши ревалоризација на набавните вредности на инвестициите во тек или на набавните вредности на производи, делови и материјали прибавени за инвестициите во тек, како и ако не врши ревалоризација на вложувањата сторени на градежни објекти или опрема на други корисници (член 7);

3) ако врши ревалоризација на градежни објекти или опрема што се изземени од ревалоризацијата (член 9);

4) ако од ревалоризацијата на средствата ги из земе градежните објекти односно опремата чиј амортизациски век на траење не истекол и кои во времето на ревалоризацијата не се наоѓаат надвор од употреба (член 10);

5) ако утврдувањето или искажувањето на резултатите од ревалоризацијата на средствата не го врши по категориите и групите на средствата пропишани во Номенклатурата на средства за ревалоризација (член 14 став 2);

6) ако по извршената ревалоризација на средствата не врши споредување на ревалоризираната набавна вредност на средствата со пазарните цени или ако, кога постои разлика поголема од 10% утврдена врз основа на споредување, не го зголеми односно не го намали резултатот од ревалоризацијата на средствата (чл. 18 и 19);

7) ако промените настанати по основа на ревалоризацијата на средствата за остварување на правата и извршување на обврските не ги земе предвид од 1 јануари на годината за која се врши ревалоризација односно од првиот ден на наредниот месец по извршената ревалоризација на тие средства (член 21);

8) ако вредностите утврдени со ревалоризацијата на средствата не ги искаже под датумот 31 декември од годината за која се врши ревалоризацијата, односно ако за средствата чија набавка е финансирана од странски кредити вредноста не ја искаже под оној датум кога се утврдени (пресметани) курсните разлики (член 22);

9) ако резултатите од ревалоризацијата на средствата не ги искаже по видовите, категориите и групите на средства или ако резултатите од ревалоризацијата не ги внесе во деловниот фонд односно во фондот на заедничка потрошувачка (чл. 23 и 24).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице на корисникот на општествени средства со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месната заедница, со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Член 30

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок корисникот на општествени средства ако не ѝ достави на Службата на општественото книговодство податоци за извршената ревалоризација или тоа не го стори на начинот определен со прописот донесен врз основа на овој закон (член 25 став 1 и член 27).

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице на корисникот на општествени средства со парична казна од 5.000 до 20.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок и одговорното лице во органот на општествено-политичката заедница, во друг државен орган или во месната заедница, со парична казна од 5.000 до 20.000 динари.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 31

Со денот на влегувањето на овој закон во сила престануваат да важат Законот за ревалоризација на основните средства и на средствата за заедничка потрошувачка на корисниците на општествени средства („Службен лист на СФРЈ”, бр. 32/75, 60/75, 22/78 и 65/81) и Одлуката за определување на групите на градежните објекти и опрема за кои Сојузниот завод за статистика ги утврдува индексите на цените за ревалоризација („Службен лист на СФРЈ”, бр. 46/75).

Член 32

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1985 година.

НОМЕНКЛАТУРА НА СРЕДСТВАТА ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА

Реден број на групата	Назив на групата и на средствата во групата
1	2

I. Градежни објекти

- 1.01. – Електростопански и водостопански објекти, објекти на водоводот и канализацијата, објекти на поштенскиот, телефонскиот и телеграфскиот сообраќај и објекти на радио и телевизискиот сообраќај:
 Армиранобетонски и бетонски брани
 Други брани на хидроцентралите и во водостопанството
 Бетонски канали за доведување и одведување на вода
 Други канали за доведување и одведување на вода
 Цевководи
 Тунели на хидроцентралите и на објектите на водостопанството
 Базени и резервоари на електроцентралите и објектите водостопанството
 Влезни градби на хидроцентралите и на објектите на водостопанството
 Машинарници на хидроцентралите отворени и во каверна
 Згради и други објекти на термоцентралите
 Далноводи
 Трафостаници и други објекти на нисконапонската мрежа и на уличното осветление
 Кабелски водови на јака струја
 Каптажни градби за изворска, површинска, атмосферска и подземна вода
 Објекти на доводна и разводна водоводна мрежа
 Објекти за пречистување на води
 Канали, колектори и други објекти на канализацијата
 Објекти на кабелските телефонско-телеграфски канализации
 Објекти на воздушните телефонско-телеграфски линии
 Објекти за сместување и напојување на уреди и постројки на ПТТ сообраќај, на телевизиски и на радиостаници, на центри и студија
 Антенски столбови и антенски водови
 Други (непоменати) објекти од специфична намена за вршење дејности на електростопанството, водостопанството, водоводот и канализацијата, на ПТТ сообраќај, на радио и телевизискиот сообраќај

- 1.02. – Патишта и други објекти на друмскиот сообраќај, објекти на лукуите и пристаништата и други објекти на поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај, аеродроми и други објекти на воздушниот сообраќај:
 Автопатишта
 Патишта со асфалтен и бетонски коловоз
 Придружни објекти на патиштата со асфалтен и бетонски коловоз
 Други патишта
 Улици и плоштади
 Мостови, вијадукти, надвозници, тунели и галерии на патиштата од армиран бетон
 мостови, вијадукти и надвозници на патиштата од железни конструкции
 Други мостови, вијадукти, надвозници, тунели и галерии на патиштата
 Автобуски станици и други објекти за вршење сообраќај на патиштата
 Аеродромски згради
 Полетно-слетни патеки, рулни патеки и други изградени површини на аеродромите
 Објекти во лукуите и пристаништата за изградба, поправка и спуштање на бродови
 Оперативни брегови во лукуите и пристаништата, масивни
 Други оперативни брегови во лукуите и пристаништата
 Лукобрани
 Пристапни патишта и патеки во лукуите и пристаништата
 Објекти што сочинуваат заштитен појас на патиштата, аеродромите, лукуите и пристаништата
 Други (непоменати) објекти на патиштата, аеродромите и во лукуите на пристаништата
- 1.03. – Објекти за вршење на железничкиот сообраќај и на другиот сообраќај на шини:
 Долен строеж на железничките пруги од нормален колосек
 Долен строеж на железничките пруги од тесен колосек
 Долен строеж на шумските, индустриските и трамвајските пруги
 Горен строеж на железничките пруги од нормален колосек
 Горен строеж на железничките пруги од тесен колосек
 Горен строеж на шумските, индустриските и трамвајските пруги
 Контактна мрежа на железничките пруги
 Контактна мрежа на шумските, индустриските и трамвајските пруги
 Мостови, вијадукти, надвозници, тунели и галерии на железничките пруги
 Мостови, вијадукти, надвозници, тунели и галерии на другите пруги
 Железнички станици и други специфични објекти за вршење на железничкиот сообраќај
 Станични колосеци, свртници, рампи, ветробрани, снегобрани, црпи станици и одбивници на железничките пруги
 Објекти на сигнално-сигурносните линии и на сигнално-сигурносните канализации
 Други (непоменати) објекти за вршење на железничкиот и на другиот сообраќај на шини
- 1.04. – Објекти за вршење дејности на рудниците за јаглен, на рудниците за метали и на рудниците за неметали, како и објекти за експлоатација на разни материјали (глини, чаќал, песок и сл.)
 Објекти за истражувачки дупчења заради пронаоѓање и утврдување на количеството и квалитетот на рудата на метали и неметали

1	2	1	2
	Објекти за експлоатација на јаглен, метали и неметали (експлоатациони окна, експлоатациони ходници, ускопи и нископи) Јамски простории во рудниците Објекти за гравиметриски, хидролошки, сеизмички и геолошки испитувања во рудниците за јаглен, во рудниците за метали и во рудниците за неметали Други (неспоменати) објекти на рудниците за јаглен, на рудниците за метали и на рудниците за неметали	1.07. –	Згради и други градби од метал, дрво, пластика и друг материјал, како и монтажни градби: Хангари Други згради и градби од областа на индустријата, градежништвото и занаетчиството и личните услуги, од метал Згради и други градби од областа на индустријата, градежништвото и занаетчиството и личните услуги, од дрвени и пластични материјали Згради и други градби од областа на земјоделството, рибарството и шумарството, од метал Згради и други градби од областа на земјоделството, рибарството и шумарството, од дрвени и пластични материјали Згради и други градби од областа на сообраќајот, од метал Згради и други градби од областа на сообраќајот, од дрвени и пластични материјали Згради и други градби од областа на трговијата, угостителството, туризмот и комуналното стопанство, од метал Згради и други градби од областа на трговијата, угостителството, туризмот и комуналното стопанство, од дрвени и пластични материјали Згради и други градби за вршење на општествени дејности (образование и воспитување, наука, култура, здравство, социјално осигурување, социјална заштита и физичка култура), од метал Згради и други градби за вршење на општествени дејности, од дрвени и пластични материјали Згради и други градби за вршење на дејноста на банките и на другите финансиски организации, на општествено-политичките заедници, на самоуправните организации и на општествено-политичките и други општествени организации, од метал Згради и други градби за вршење на дејноста на банките и на другите финансиски организации, на општествено-политичките заедници, на самоуправните организации и на општествено-политичките и други општествени организации, од дрвени и пластични материјали Станбени згради, од дрвени или пластични материјали Други (неспоменати) згради и други градби, од дрвени или пластични материјали
1.05. –	Објекти за истражување, експлоатација пренос и сместување на нафта и гас: Објекти за сеизмолошки и други испитувања и објекти за истражни и откривни дупчења заради пронаоѓање и утврдување на постоењето на нафта и гас Објекти на нафтни и гасни полиња Нафтоводи Гасоводи Резервоари Други (неспоменати) објекти за истражување, експлоатација, пренос или сместување на нафта и гас		
1.06. –	Згради и други градби изградени од тврд материјал: Фабрички хали, фабрички згради и други градби од областа на индустријата Згради и други градби за вршење на дејноста на бродоградбата Силоси и ладилници Згради и други градби од областа на градежништвото, занаетчиството и личните услуги Згради и други градби за вршење на дејноста од областа на земјоделството, рибарството и шумарството Стоковни куќи, продавници, магацини, стоваришта и други градби за вршење на дејноста од областа на трговијата Управни згради и други градби за вршење на канцелариски работи Хотели, мотели и други слични објекти за вршење на дејноста на угостителството Туристички домови, одморалишта и планинарски домови Ресторани, кафеани и бифеа Згради и други градби за вршење на комуналните дејности и дејноста на уредувањето на населбите и просторот Згради и други градби на училишта, факултети, академии и универзитети Згради и други градби од областа на културата и науката и информациите Згради и други градби за вршење на дејноста на физичката култура Згради и други градби за вршење на дејноста на социјалната заштита Згради и други градби за вршење на дејноста на здравствената заштита Згради и други градби за вршење на дејноста на банките и на другите финансиски организации, давање технички и деловни услуги и дејноста на органите и организациите на општествено-политичките заедници и на другите државни органи Згради и други градби за вршење на дејноста на општествено-политичките и другите општествени и самоуправни организации Семејни станбени згради Други станбени згради Други (неспоменати) згради и други градби	II. Предмети на опремата	2.01. –
			Опрема за вршење на дејноста на рудниците и за преработка и доработка на руди: Машини, уреди, постројки и друга опрема за јамски и површински откопи и за експлоатација на јаглен и руди на метали Машини, уреди, постројки и друга опрема за пречистување на јаглен и руди на метали (класирници, сепарации, други пречистувачи) Транспортери на јаглен и руди на метали Машини, уреди, постројки и друга опрема за подготвување на јаглен и руди на метали и за облагородување на јаглен и руди на метали заради натамошна преработка (сушилници, автоклави, друго) Рилачи и багери во рудниците за јаглен и во рудниците за метали Кранови и други уреди што ја сочинуваат подвижната механизација во рудниците за јаглен и рудниците за метали Друга (неспомената) опрема за работа на рудниците ја јаглен и на рудниците за метали

1	2	1	2
2.02. –	Опрема за вршење на дејноста на производство-то и преносот на електрична енергија, на дејноста на водостопанството и дејноста на водоводот и канализацијата: Хидрогенератори Турбогенератори Трансформатори Водни турбини Парни и гасни турбини Гасогенератори Парни котли Електроцрпи и други агрегати за вода Машини, уреди, постројки и друга опрема за пречистување на води Машини, уреди, постројки и друга опрема за водни и разводни водоводни мрежи Машини, уреди, постројки и друга опрема за јавна канализација Машини, уреди и постројки и друга опрема за производство на енергија во нуклеарни центри Машини, уреди, постројки и друга опрема за пренос на електрична енергија Опрема за дистрибуција на електрична енергија Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство и пренос на топлотна енергија Друга (неспомената) опрема за производство и пренос на електрична енергија, и за вршење на дејноста на водостопанството и водоводот и канализацијата	2.05. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на глина и алуминум и на други обоени метали: Опрема за подготвување и мелење на боксит Опрема за подготвување на производство на алуминум Опрема за мерење, каустификација, впарување, филтрација и излачување Опрема за производство на аноди и катоди Опрема за производство на други обоени метали (антимон, жива, калај, никел, злато, сребро, бизмут, селен, платина, кобалт, магнезит, калциум и сл.) Друга (неспомената) опрема од оваа група
2.03. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за истражување, производство и пренос на нафта и гас и за преработка на нафта и гас: Машини, уреди, постројки и друга опрема за длабински дупчења заради пронаоѓање на нафта и гас (длабински дупчачки гарнитури) Машини, уреди, постројки и друга опрема за плитки и други дупчења заради пронаоѓање на нафта и гас (други дупчачки гарнитури) Машини, уреди и постројки за експлоатација на нафта и гас на нафтните и гасните полиња (на експлоатационите подрачја) Машини, уреди, постројки и друга опрема за преработка на нафта и гас (рафинери, гасарници) Други машини, уреди и постројки за истражување, експлоатација, пренос и преработка на нафта и гас	2.06. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на неметални минерали, соли, камен, чакал и песок: Дупчалки и компресори Багери, дампера, дробилки и мелници Друга опрема за производство на неметални минерали Опрема за производство на соли Опрема за производство на камен, чакал и песок
2.04. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на железо и челик, за производство и преработка на бакар и за производство и преработка на олово и цинк: Машини, уреди, постројки и друга опрема за подготвување (сепарација и агломерација) на руди и јаглен Високи печки Сиенс-Мартенови печки Електропечки, шахтни печки, печки за пржење и други печки за топење на метали Машини, уреди, постројки и друга опрема за електролиза Машини, уреди, постројки и друга опрема за ваљање и пресување Машини, уреди, постројки и друга опрема за извлекување, влечење и пречистување на раствори на метали Машини, уреди, постројки и друга опрема за рафинерија Машини, уреди и постројки за леење Други машини, уреди, постројки и друга опрема за производството на железо и челик, на производството на бакар и производството на олово и цинк	2.07. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема во индустријата на неметали: Куполни и јамски печки во индустријата на неметали Преси (хидраулични и други) во индустријата на неметали Центрифуги и филтери во индустријата на неметали Ротациони, ретортни и ковачки печки во индустријата на неметали Комори и сушилници во индустријата на неметали Трансмиси и внатрешни спроводни уреди во индустријата на неметали Опрема за производство на рамно, амбалажно и друго стакло Опрема за производство на огноотпорен материјал Опрема за производство на електропорцелан Опрема за производство на керамика Опрема за производство на азбест и азбестни производи, јаглеграфитни производи и друга преработка на неметали
		2.08. –	Машини, уреди, постројки и друга опрема во металната индустрија (без машиноградба и производството на транспортни средства): Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на метален репродукционен материјал Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на алати, метална амбалажа и лежишта Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на метални конструкции Машини, уреди и постројки за производство на апарати, уреди и инструменти, освен електрични Машини, уреди и постројки за производство на производи на прецизна механика Машини, уреди и постројки за производство и ремонт на шински возила Машини, уреди и постројки за производство и ремонт на мотори Машини, уреди и постројки и друга опрема на леарници и ковачници Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на кабли и спроводници и за производство на жици и жичени стоки Машини, уреди и постројки и друга опрема за производство на метални производи за широка потрошувачка

1	2	1	2
2.09. -	Машини, уреди и постројки и друга опрема за вршење дејност на машиноградба и за производство на транспортни средства: Опрема за производство на енергетски, градежни и рударски машини Опрема за производство на машини за обработка на метали и за обработка на други материјали Опрема за производство на земјоделски машини Опрема за производство на друмски возила и делови и прибори за друмски возила Опрема за производство на авиони, хеликоптери и други средства за воздушен сообраќај Опрема за производство на бродови и други пловила	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на асфалтна маса и покривни лепенки Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на асфалтен материјал Други машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на градежен материјал	2.13. -
2.10. -	Машини, уреди, постројки и друга опрема во електроиндустријата и во електронската индустрија: Опрема за производство на електрични машини, уреди и апарати Опрема за производство на електронски и телекомуникациони уреди и апарати, радио и телевизиски приемници и електроакустички апарати и уреди Опрема за производство на составни делови на електронски уреди и апарати Опрема за производство на уреди и апарати за комуникација Опрема за производство на мерна и регулациона опрема и за производство на средства за управување и автоматизација Опрема за производство на термички апарати, разладни уреди, апарати и уреди за перење и сушење и други електроапарати за широка потрошувачка Опрема за производство на електроинсталационен материјал и галвански производи и неспоменати електротехнички производи	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на режана граѓа и плочи, за изработка на финални производи од дрво и за производство на целулоза, дрвесина и хартија: Гатери и пили во индустријата за дрво Лупилници, сушилници и други предмети на опрема во индустријата за дрво Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на иверици, лесонит, шпер-плочи и друг дрвен материјал Машини, уреди, постројки и друга опрема за сечење и обработка на дрво и дрвни материјали Машини, уреди, постројки и друга опрема за изработка на мебел, столарија и други производи од дрво Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на производи од хемиската преработка на дрво Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на целулоза Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на хартија Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на лепенка и картон Други машини, уреди, постројки и друга опрема во дрвната индустрија, во индустријата на целулоза и индустријата на дрвесина и хартија	2.14. -
2.11. -	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење дејности на хемиската индустрија, индустријата за гума и индустријата за кожа и крзно: Опрема за производство на хемикалии, пластични маси, хемиски влакна и експлозиви Опрема за производство и транспорт на технички гасови Опрема за производство на ѓубрива Опрема за производство на лекови Опрема за производство на средства за перење, средства за заштита и козметички препарати Опрема за производство на бои и лакови и за преработка на хемикалии и пластични маси Опрема за индустријата за гума и гумени производи Опрема за производство и преработка на кожа и крзно и изработка на кожна и крзнена конфекција	Машини, уреди, постројки и друга опрема за подготовка и кардирање на предива и други материјали на текстилната индустрија Машини, уреди, постројки и друга опрема и постројки за боене на предива и други материјали на текстилната индустрија Машини, уреди, постројки и друга опрема во ткајачници за волна, свила, памук, лен, кадела, јута и други влакна Машини, уреди, постројки и друга опрема во трикотажите Машини, уреди, постројки и друга опрема за конфекција Машини, уреди, постројки и друга опрема за преработка на влакна и за производство на шапки и филци Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на камп-опрема Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на спортска опрема и спортски реквизити Друга опрема во текстилната индустрија и во индустријата за спортска опрема	2.15. -
2.12. -	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на градежен материјал: Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на цемент, вар и гипс Машини, уреди, постројки и друга опрема за вадење и обработка на камен за градење Машини, уреди, постројки и друга опрема за експлоатација и сепарација на чакал и песок Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на цигли и ќерамиди Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на бетонски елементи и производи Машини, уреди, постројки и друга опрема за изработка на бетон и малтер	Машини, уреди, постројки и друга опрема за прехранбената индустрија, индустријата за производство на пијачки, индустријата за производство на добиточна храна и индустријата на тутун: Машини, уреди, постројки и друга опрема во мелници и пекари	

1	2	1	2
	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на тестенини Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на кекс, чоколада и бонбони Машини, уреди, постројки и друга опрема за преработка и конзервирање на зеленчук и овошје Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на сладолед и безалкохолни пијачки Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на пиво Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на алкохолни пијачки Машини, уреди, постројки и друга опрема во индустријските и другите кланици Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на месни преработки и преработки од риби Машини, уреди, постројки и друга опрема за преработка на млеко и за производство на производи од млеко Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на шеќер Машини, уреди, постројки и друга опрема за индустријата на скроб и врнење Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на масло и масти Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на добиточна храна Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на производи од тутун Машини, уреди, постројки и друга опрема за сечење, режење и пакување на производи од тутун Други машини, уреди, постројки и друга опрема за прехранбената индустрија и во индустријата за тутун		Рилачи и рамначи во земјоделството и шумарството Машини и уреди за обнова на земјата Машини и уреди за ѓубрење и сеидба Машини и уреди за нега на посеви и овоштарници и други земјоделски култури и насади Машини и уреди за жетва, вршидба, косидба и берба Машини и уреди за сортирање и чистење на земјоделски и шумски производи и плодови Опрема и вршење дејности на сточарството Опрема за одгледување, заштита и искористување на шуми Опрема за одгледување и лов на дивеч Опрема за одгледување и лов на риби
2.16 –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење графичка дејност и дејност на производство на грамофонски плочи и звучни касети: Слагачки и леачки машини во графичката индустрија Репродукциони фото-камери, скрамери и клишографи во графичката индустрија Машини, уреди, постројки и друга опрема за рамен, ротационен, висок и длабок печат Други машини, уреди, постројки и друга опрема за графичката индустрија Машини, уреди и постројки во книговезници Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на грамофонски плочи и звучни касети	2.19 –	Опрема за вршење на дејност на градежништвото: Багери, булдозери, натоварувачи и друга опрема за земјени работи во градежништвото Дробилки, мелници, сита, класирери, мешалки, садови за цемент, за агрегат и бетон, пумпи, асфалтни бари и друга опрема за изработка на материјали на градилиштата Дампери, скрепери, грејдери, транспортни ленти, елеватори и друга опрема за пренос и превоз на материјали на градилиштата Опрема за набивање и рамнење на почвата, за мешање и наносување на материјали, за подготовка на армиатура, дигалки, додавачи, апарати и уреди за прскање на бетон и за вибрација на бетон, пумпи, компресори, машини за изградба на асфалтни слоеви и друга опрема за изведување на работи при објекти на надземно градење Опрема за завршни работи во градежништвото Опрема за изградба на тунели и други објекти на подземната градба Опрема за изградба на мостови Опрема за изградба на хидроцентрали Опрема за изградба на водопатишта Друга (непомената) опрема за вршење на дејности од областа на градежништвото
2.17 –	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење друга (непомената) дејност од областа на индустријата: Машини, уреди и постројки за производство на школски учила Машини, уреди и постројки за производство на оптички апарати и уреди Машини, уреди и постројки за производство на медицински инструменти и апарати Машини, уреди и постројки за производство и прикажување на филмови Машини, уреди и постројки за производство на музички инструменти и музички апарати Машини, уреди и постројки за друга (непомената) индустрија	2.20 –	Опрема за вршење дејности на трговијата, угостителството, туризмот, занаетчиските и личните услуги, комуналните услуги и уредувањето на просторот и на домувањето: Опрема за излагање и продажба на стоки Опрема за складирање, натоварување и истоварување на стоки Мебел за сместување на гости во угостителски и туристички објекти Мебел и друга опрема за производство, одржување и сервирање на храна и пијачки во угостителските и туристичките објекти и во одморалиштата и рестораните за општествена исхрана Камп-приколки и друга камп-опрема и опрема за рекреација и разонода во угостителските и туристичките објекти Опрема за вршење на занаетчиски и лични услуги Опрема за вршење на комунални услуги и уредување на населбите и просторот Опрема за уредување и користење на станови
2.18 –	Опрема за вршење дејности на земјоделството, шумарството и рибарството: Трактори колчари и трактори гасеничари Булдозери во земјоделството и шумарството	2.21 –	Опрема за вршење на железничкиот сообраќај и на другиот сообраќај на шини: Електрични и дизел-локомотиви Други локомотиви Патнички вагони Коли за спиење и ручање Товарни вагони

1	2	1	2
	Вагони за специјални намени (ладилници, цистерни и сл.) Други вагони Други неспоменати шински возила Опрема за телеграфско-телефонски линии и сигнално-сигурносни линии во железничкиот сообраќај Сигнално-сигурносни апарати, уреди и постројки во железничкиот сообраќај Друга опрема во железничкиот сообраќај Трамваи и трамвајски приколки Опрема за вршење на шумски транспорт на шини Друга опрема за вршење на сообраќај на шини Опрема за ски-лифтови, жичарници и запчани железници		
2.22. –	Опрема за превоз на патиштата: Камиони и камионски приколки Камиони-цистерни и влечни возила Автобуси и автобуски приколки Тролејбуси и тролејбуски приколки Патнички автомобили Патничко-товарни автомобили и теренски возила Мотоцикли, со приколка и без приколка Мопеди и велосипеди Друга опрема за вршење на друмски сообраќај	2.26. –	Медицински уреди, апарати, инструменти и прибори и друга опрема за вршење дејности на здравствена и социјална заштита: Медицински уреди, инструменти, апарати и прибор Справи и други помагала за лекување и закрепнување на болни Мебел и друга опрема за преглед, сместување и лекување на болни Друга (неспомената) опрема за давање на здравствена и социјална заштита
2.23. –	Опрема за превоз на води (во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај): Патнички бродови Други пловила за превоз на патници на мориња, езера и реки Товарни бродови и други пловила за превоз на товари на мориња, езера и реки Танкери Реморкери Бродови влекачи и бродови туркачи Опрема за безбедност на сообраќајот на мориња, езера и реки Друга опрема за вршење на поморски сообраќај и сообраќај на реки и езера	2.27. –	Опрема за лаборатории, школски учила и школски мебел и опрема за вршење дејности на културата, уметноста и информациите: Опрема за работа во лаборатории Школски учила и школски мебел Опрема за вршење дејности од областа на културата и физичката култура и спортот Опрема за вршење дејности на уметноста Опрема за вршење дејности на информациите
2.24. –	Опрема за вршење дејности на превоз во воздушниот сообраќај и опрема за аеродроми: Патнички авиони Товарни авиони Патнички и товарни хеликоптери Други воздушни летала за превоз на патници и товари Уреди, апарати и постројки за контрола – насочување на летањата во воздушниот сообраќај Авио-мостови, транспортни системи и опрема за прием, преглед и испраќање на патници и багаж Опрема за испитување и одржување на авиони и на други воздухоплови Друга (неспомената) опрема за вршење дејности на воздушниот сообраќај и дејности на аеродроми	2.28. –	Мерни апарати, уреди и инструменти и контролни апарати, уреди и инструменти: Ваги за општи и специјални намени Мерни инструменти и апарати за општа намена (микрометри; инструменти за мерење агли; инструменти за мерење должини и истегане; оптички мерни инструменти; електрични мерни апарати; инструменти и броила; инструменти за мерење температура, влага и атмосферски прилики; инструменти за мерење земјиште;-други) Специјални мерни инструменти и апарати во експлоатација и преработка на нафта Специјални мерни инструменти и апарати во експлоатација и преработка на гас Специјални мерни инструменти и апарати во хемиската индустрија, во индустријата за гума и во индустријата за кожа и обувки Специјални мерни инструменти и апарати во рударството, во црната и обоената металургија и во производството на кокс Специјални мерни инструменти и апарати во индустријата на целулоза, во индустријата на дрвесина и хартија и во дрвната индустрија Специјални мерни инструменти и апарати во индустријата на неметали и во индустријата за производство на градежен материјал, огноотпорен материјал и азбестни производи Специјални мерни инструменти и апарати во прехранбената индустрија и во тутунската индустрија Специјални мерни инструменти и апарати во областа на земјоделството, водостопанството, шумарството и градежништвото Специјални мерни инструменти и апарати во областа на сообраќајот Опрема за далнински надзор, управување и регулирање и специјални мерни инструменти и апарати во електростопанството Специјални мерни инструменти и апарати во трговијата, угостителството и туризмот Специјални мерни инструменти и апарати во здравството и школството и во други општествени дејности и во дејностите на органите и организациите на општествено-политичките заедници и на други државни органи и самоуправни организации Други специјални мерни инструменти и апарати Контролни апарати, инструменти и уреди за општа намена Контролни апарати, инструменти и уреди за специјална намена
2.25. –	Опрема за поштенски, телеграфски и телефонски сообраќај и опрема за ТВ и радио-сообраќај: Телефонски и телеграфски централи и концентратори Радио-релејни уреди и радио-уреди, со припаѓачки постројки Сателитски станици Високофреквентни уреди Месни и меѓумесни жичени водови и телепринтери Радиостаници и други радиоemisии постројки Телевизиски станици и други телевизиски емисиони постројки Друга опрема за вршење на ПТТ сообраќај, на радио и телевизиски сообраќај		

1	2	1	2
	Алармни уреди, апарати, инструменти и прибори		Машини, апарати, прибори и друга опрема за вршење дејности во давање на технички и деловни услуги
2.29. – Специјални и стандардни алати:	Алати за сервисирање и поправка на индустриски, на рударски и градежни машини, на уреди и постројки		Машини, апарати, прибори и друга опрема за вршење дејности во давање на финансиски услуги
	Алати за сервисирање и поправка на земјоделски машини и на друга земјоделска механизација и механизација во рибарството и шумарството		Машини, апарати, прибори и друга опрема за вршење на канцелариски работи (освен мебел)
	Алати за сервисирање и поправка на апарати, на уреди и приборот за широка потрошувачка во давање услуги на домаќинствата	2.32. – Предмети за уредување на простории, за загревање на простории, за чистење, одржување и вентилација на простории и за спречување и гаснење пожари:	Друг (неспоменат) мебел и инвентар и опрема за вршење на канцелариски работи и работи за давање на финансиски, технички и деловни услуги
	Алати за сервисирање и поправка на локомотиви, вагони и друга опрема за вршење на железничкиот сообраќај и на друг сообраќај на шини		Килими, теписи, гоблени и друга опрема за уредување на простории
	Алати за сервисирање и поправка на патнички автомобили, автобуси, камиони и на други транспортни средства во друмскиот сообраќај		Клима-уреди и друга опрема за вентилација на простории
	Алати за сервисирање и поправка на бродови и други средства за превоз на води		Апарати, уреди, прибори и друга опрема за чистење и одржување на простории
	Алати за сервисирање и поправка на авиони, хеликоптери и опрема за вршење на воздушниот сообраќај и дејности на аеродромите		Печки, греалки, уреди, постројки и друга опрема за загревање на простории
	Алати за сервисирање на телефонски и телеграфски центри, ТВ и радиостаници, телефонски и ТВ и радиоапарати и друга опрема на средствата за врски		Справи, апарати, прибори и друга опрема за спречување или гаснење на пожари, како и справи, апарати, прибори и друга опрема за истражување на загаденоста и штетните дејства од загаденоста
	Други (неспоменати) алати		Друга (неспомената) опрема за уредување, за загревање, за чистење и одржување и вентилација на простории и за спречување и гаснење на пожари
2.30. – Електронски сметачи и друга опрема за управување и за собирање, за пренос и обработка на податоци, како и пишувачки и сметачки (книговодствени и статистички) машини, уреди, инструменти и прибори и опрема за умножување на пишуван, печатен и цртан материјал:	Електронски сметачи и друга опрема за управување, собирање, пренос и обработка на податоци	2.33. – Музички апарати, инструменти и прибори, ТВ и радиоапарати у уреди, магнетофони, касетофони и диктафони и опрема за рекреација и разонода:	
	Машини за пишување (механички, електрични)		Музички апарати, инструменти, уреди и прибори (вклучувајќи и разгласни уреди и апарати)
	Сметачки машини, уреди, инструменти и прибори		ТВ и радиоприемници и ТВ и радио-уреди, инструменти и прибори
	Опрема за умножување на печатен, пишуван и цртан материјал		Касетофони, магнетофони и диктафони
			Опрема за рекреација, за одмор и за разонода и рекреација
			Друга (неспоменета) опрема
2.31. – Мебел, инвентар и опрема за вршење на канцелариски работи и работи за давање на финансиски, технички и деловни услуги:	Дрвен, метален и друг мебел за вршење работи во областа на рударството и електростопанството	III Добиток за приплод и добиток за работа:	
	Дрвен, метален и друг мебел за вршење на работи во областа на индустријата и градежништвото	3.01. – Говеда:	
	Дрвен, метален и друг мебел за вршење работи во областа на земјоделството, водостопанството, рибарството и шумарството		Бикови
	Дрвен, метален и други мебел за вршење за работи во областа на сообраќајот	3.02. – Коњи:	Крави
	Дрвен, метален и друг мебел за вршење за работи во областа на занаетчиството и комуналното стопанство		Работни волови
	Дрвен, метален и друг мебел за вршење дејности на културата (за потребите на музеи, архиви, театри, галерии, библиотеки и сл.)	3.03. – Мазги, магариња, мулиња:	
	Дрвен, метален и друг мебел во областа на физичката култура		Мазги
	Дрвен, метален и друг мебел за вршење на канцелариски работи		Магариња
	Инвентар и трајна амбалажа		Мулиња
		3.04. – Овци и кози:	
			Овци
			Овни
			Кози
			Јарци

1	2
3.05. – Свињи: Нерези Свињи	
3.06. – Друг добиток: Кошници на пчели Зајаци Јата од живина кокошки Друг добиток	
IV. Повеќегодишни засади:	
4.01. – Овоштарници: Јаболки Сливи Крушки Праски и кајсии Ореви Црешни и вишни Портокали и маслинки Капинки, малинки, рибизли Други овошки	
4.02. – Лозја и хмелници: Лозја шпалирни Други лозја Хмелници	
4.03. – Брзорастечки употребни, украсни и други дрвја: Тополи Украсно дрвје Друго дрвје (вклучувајќи и паркови)	
V. Шуми:	
5.01. – Иглолисни пуми: Во комплекси поголеми од пет хектари Во комплекси до пет хектари	
5.02. – Листопадни шуми: Во комплекси поголеми од пет хектари Во комплекси помали од пет хектари	
5.03. – Мешовити шуми (иглолисни и листопадни): Во комплекси поголеми од пет хектари Во комплекси помали од пет хектари	
VI. Земјишта:	
6.01. – Земјоделско земјиште: Земјиште за полјоделско и градинарско производство Земјиште за овоштарство и виноградарство Земјиште за производство на тутун и на други индустриски растенија Земјиште за испаша, одгледување и чување на добиток Друго земјоделско земјиште	
6.02. – Градежно земјиште: Земјиште на кое има згради и други објекти Земјиште на кое не се подигнати згради и други објекти Земјиште надвор од населби што на кое нема изградени објекти	
6.03. – Друго земјиште: Земјиште на кое се наоѓа шума и друго дрвје Земјиште наменето за подигање шуми или за други засади, што не е искористено за утврдена намена Земјиште за рекреација и разонода Земјиште за други неспоменати намени	

799.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПЛАЌАЊЕТО ПОМЕГУ КОРИСНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Се прогласува Законот за измени и дополненија на Законот за обезбедување на плаќањето помеѓу корисниците на општествени средства, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 403
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПЛАЌАЊЕТО ПОМЕГУ КОРИСНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Член 1

Во Законот за обезбедување на плаќањето помеѓу корисниците на општествени средства („Службен лист на СФРЈ”, бр. 60/75, 13/76, 22/78, 31/83, 70/83 и 15/84) во член 2 во став 2 во првата реченица по зборовите: „општествени средства” се додаваат зборовите: „по основ на промет на стоки и вршење на услуги односно акт според кој се утврдува правото на компензација, премија, регрес или враќање на даночни и други давачки”.

Член 2

По член 5 се додава нов член 5а, кој гласи:
„За обврски и за работи на извоз на стоки и услуги односно на увоз на стоки и услуги, што ги врши организација на здружен труд која врши работи на надворешнотрговски промет за сметка на производствена организација на здружен труд односно на друг корисник на општествени средства, инструментите за обезбедување на плаќањето од член 5 на овој закон се користат само за обезбедување на плаќањето на надоместот за услугите што се извршени со вршењето на тие работи.”.

Член 3

Во член 6 ст. 2 и 3 се менуваат и гласат:
„По исклучок од одредбата на точка 4 став 1 на овој член, гаранција за обезбедување на плаќањето по основ на извоз на стоки и услуги што ќе изврши организација на здружен труд која врши работи на надворешнотрговски промет за сметка на производствена организација на

здружен труд односно на друг корисник на општествени средства може да се користи за плаќање во рок кој не може да биде подолг од 20 дена од рокот определен за внесување на девизи во Социјалистичка Федеративна Република Југославија во согласност со прописите за девизното работење и кредитните односи со странство.

Гаранција од став 2 на овој член може да се даде ако наплатата на побарувањето од странски купувач е обезбедена со инструмент за плаќање што се користи во плаќањата со странство. Гаранција се дава на износот на динарската противвредност на девизите на денот на извршениот извоз и предавањето во рок од 15 дена од денот на извршениот извоз.”

Член 4

Во член 7 став 4 зборовите: „согласно со договорот,” се бришат.

Во став 5 во уводната реченица по зборовите: „на доверителот” се додаваат зборовите: „согласно со договорот”.

Став 9 се брише.

Во досегашниот став 10, кој станува став 9, во точка 2 на крајот, се додаваат зборовите: „или ако ја намирил обврската, односно ако ја намирава на друг начин, согласно со договорот односно со самоуправната спогодба, во согласност со законот (по пат на пребивање – компензација, пресметување по пат на контокорентни односи и сл.).

По став 9 се додаваат нови ст. 10 и 11, кои гласат:

„Корисникот на општествени средства кој обврските за кои се врши обезбедување на плаќањето според одредбите од овој закон, ги намирава по пат на контокорентни односи е должен износот на тие обврски кој не е намирен на тој начин до денот кој со договор односно со самоуправна спогодба е определен за пресметување по пат на контокорентни односи, а најдоцна со состојба на последниот ден на пресметковниот период, да го намира во рок од 15 дена од денот на извршената пресметка односно од денот на истекот на пресметковниот период со плаќање од жиро-сметката, со предавање на чек или со индосирање на меница.

По исклучок од одредбата на став 7 од овој член, должникот може да издаде една меница со авал за обезбедување на плаќањето на обврските од повеќе должничко-доверителски односи, освен по основ на инвестиции, под услов таква меница да издаде, под денот на настанувањето на најраниот должничко-доверителски однос и под услов со таквата меница да се врши обезбедување на плаќањето на обврските за кои должничко-доверителските односи настанале во истиот пресметковен период.”

Член 5

Член 7а се менува и гласи:

„Корисникот на општествени средства кој не ги намирал втасаните обврски спрема доверителите по основ на прометот на стоки и услуги или по основ на инвестиции, односно за кои не извршил обезбедување на плаќањето во согласност со одредбите од член 7 на овој закон, како и втасаните обврски спрема банките и другите корисници на општествени средства по основ на земените кредити и по основ на враќањето на вредноста на здружените средства, може, додека тие обврски не ги намира, да исплатува аконтации на чистите лични доходи до височина на просечниот месечен чист личен доход што го исплатил по работник во областа на стопанството на територијата на републиката односно на автономната покраина во тековната година во однос на истиот период на претходната година.

Растежот на исплатените аконтации на чистите лични доходи по работник во областа на стопанството на територијата на републиката односно автономната покраина

на во тековната година во однос на истиот период од претходната година го утврдува Службата на општественото книговодство врз основа на податоците од последните периодични пресметки односно завршни сметки што организациите на здружен труд од областа на стопанството и ги доставиле на Службата на општественото книговодство, а за првото тримесечје во годината – врз основа на податоците од периодичните пресметки на тие организации на здружен труд за девет месеци на претходната година.”

Член 6

По член 7а се додаваат нови чл. 7б, 7в и 7г кои гласат:

„Член 7б

Одредбите од член 7а став 1 на овој закон не се применуваат на организациите на здружен труд од областа на здравствената и социјалната заштита – област 13 од Одлуката за единствената класификација на дејностите („Службен лист на СФРЈ”, бр. 34/76, 62/77, 72/80, 77/82 и 71/83) и на Југословенската народна армија.

Член 7в

Корисникот на општествени средства е должен, истовремено со доставувањето на налог за исплата на личните доходи, на Службата на општественото книговодство да ѝ достави писмена изјава во која ќе наведе дали на денот на исплатата на аконтациите на личните доходи има втасани обврски од член 7а на овој закон за кои не извршил плаќање односно обезбедување на плаќањето во согласност со одредбите од член 7 на овој закон.

Член 7г

Процентот на растежот на исплатените аконтации на чистите лични доходи од член 7а на овој закон Службата на општественото книговодство го утврдува во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот пропишан за доставување на периодичната пресметка односно на завршната сметка на Службата на општествено книговодство и е должна да го објави тој процент.

Процентот од став 1 на овој член се применува од наредниот ден од денот на објавувањето.”

Досегашниот член 7б станува член 7д.

Член 7

Во член 10 став 1 во уводната реченица зборовите: „организациите на кооперанти” се заменуваат со зборовите: „и работните организации на кооперанти, занаетчиските и други задруги, договорните организации на здружен труд, како и привремените или трајните работни заедници формирани во смисла на член 101 од Законот за здружениот труд.”

Во точка 1 на крајот се додаваат зборовите: „резултат од соработката на здружените земјоделци со работници во основни организации во состав на земјоделска задруга со друга земјоделска задруга односно со друга основна задружна организација или со работници во основни организации во состав на друга организација на здружен труд и во договорни организации на здружен труд; односно резултат од соработката на работните луѓе здружени во занаетчиски и други задруги со работници во основни организации и во договорни организации на здружен труд, како и со работни луѓе и други занаетчиски и други задруги; резултат од соработката на работните луѓе здружени во привремени или трајни работни заедници со работници во основни организации и во договорни организации на здружен труд, со здружени земјоделци и со други работни луѓе во занаетчиски и други задруги.”

Во точка 2 на крајот точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: „односно преку жиро-сметката на работната организација установена во согласност со член 146 став 2 од Законот за здружениот труд;“.

По точка 2 се додава нова точка 3, која гласи:

„3) да не е извршен привремен распоред на заедничкиот приход со пресметување преку интерните сметки во интерната банка, работната организација или сложената организација на здружен труд, односно со пресметување по пат на контокорентни односи во вредност на испорачаниот репродукционен материјал, односно да не е извршена уплата односно плаќање со чек или со индосирана меница при преземањето на производите или услугите по чиј основ се остварува заедничкиот приход.“.

Член 8

Во член 16 став 1 зборовите: „работна организација и сложената организација на здружен труд кои во согласност, со одредбите од сојузниот закон со кој се уредуваат основите на кредитниот и банкарскиот систем имаат организирана посебна финансиска служба“ се заменуваат со зборовите: „односно кај друг корисник на општествени средства“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Меницата издадена за обезбедување на плаќањето според одредбите од овој закон трасантот може да ја откупи пред рокот на втасувањето.“.

Досегашните ст. 2 до 4 стануваат ст. 3 до 5.

Член 9

Во член 17 став 1 се менува и гласи:

„Корисникот на општествени средства врши есконт односно реесконт на мениците издадени според овој закон на начинот и под условите што ги утврдил со својот самоуправен општ акт односно со општ акт“.

По став 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Еднаш есконтирана односно реесконтирана меница може понатаму да се есконтира односно реесконтира во согласност со одредбите од овој закон“.

Досегашниот став 2 станува став 3.

Член 10

Член 35а се менува и гласи:

„По исклучок од одредбата на член 34 став 1 од овој закон, налог за извршување на обврската по основ на извозот на стоки и услуги, кои се предмет на гаранцијата, издава корисникот на општествени средства на кој се врши распоред на девизите остварени со извозот на стоки и услуги на Службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката на извозникот, најдоцна во рок од 15 дена од денот на истекот на рокот определен за внесување на девизи во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.“.

Налог за извршување на обврската по основ на извозот на стоки и услуги, кои се предмет на гаранцијата, на Службата на општественото книговодство ѝ поднесува корисникот на општествени средства на кој се врши распоред на девизите, ако извозникот не изврши распоред на девизите во рокот од став 1 на овој член.

Службата на општественото книговодство го извршува налогот за извршување на обврската според гаранцијата од став 2 на овој член, на начинот од член 34 став 5 и член 35 став 5 на овој закон.“

Член 11

Во член 38 по став 4 се додаваат нови ст. 5 и 6, кои гласат:

„По исклучок од одредбата на став 4 на овој член, организацијата на здружен труд која продала опрема на стоковен кредит може меницата од став 1 на овој член примена од инвеститорот за обезбедување на наплатата на стоковниот кредит да ја индосира на производствената организација на здружен труд – производител на таа опрема

кој обезбедил средства за продажба на таа опрема на кредит и пред периодот од 90 дена пред денот на втасувањето на меницата.“.

Меницата од став 1 на овој член примена за обезбедување на наплатата на стоковниот кредит по кој основ се остварува заедничкиот приход, може да се индосира заради распоред на заедничкиот приход на основната организација на здружен труд – учесник во заедничкиот приход која обезбедила средства за продажба на производи односно за вршење на услуги на стоковен кредит, со тоа што таквата меница неможе понатаму да се индосира пред периодот од 90 дена пред денот на втасувањето на меницата.“

Член 12

Во член 44 став 4 точка 3 се менува и гласи:

„3) упатството за начинот на утврдување на износот на средствата што може да го користи за исплата на аконтациите на чистите лични доходи корисникот на општествени средства кој не ги намирал втасаните обврски односно извршил обезбедување на плаќањето на обврските во согласност со овој закон, како и начинот на доставување на Службата на општественото книговодство на податоците за утврдениот износ на средствата за исплата на аконтациите на чистите лични доходи;“.

Член 13

Во член 49 став 1 точка 6 зборовите во заградата: „ст. 5 и 7“ се заменуваат со зборовите: „ст. 5, 7 и 11“.

Член 14

Во член 49а став 1 точката 2 се брише.

Досегашните точ. 3 до 7 стануваат точ. 2 до 6.

Член 15

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1985 година.

800.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА НА РАСПОЛАГАЊЕТО СО ДЕЛ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБАТА НА НОВИ ТЕРМОЦЕНТРАЛИ, ТОПЛАНИ, ЕНЕРГАНИ И КОТЛАРНИЦИ НА ТЕЧНИ ГОРИВА ВО 1985 ГОДИНА

Се прогласува Законот за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства за финансирање на изградбата на нови термоцентрали, топлани, енергани и котларници на течни горива во 1985 година, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 404
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА НА РАСПОЛАГАЊЕТО СО ДЕЛ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ФИ- НАНСИРАЊЕ НА ИЗГРАДБАТА НА НОВИ ТЕРМО- ЦЕНТРАЛИ, ТОПЛАНИ, ЕНЕРГАНИ И КОТЛАРНИ- ЦИ НА ТЕЧНИ ГОРИВА ВО 1985 ГОДИНА

Член 1

Со овој закон привремено се забранува во 1985 годи-
на располагање со дел од општествените средства во ор-
ганизациите на здружен труд, самоуправните интересни
заедници и во другите самоуправни организации и заедни-
ци и во општествено-политичките заедници (во натамош-
ниот текст: организациите на здружен труд и другите ко-
рисници на општествени средства) за финансирање на из-
градбата на нови термоцентрали, топлани, енергани и
котларници на течни горива.

Член 2

Под термоцентрала, во смисла на овој закон, се под-
разбира термоцентрала како посебен објект што служи за
производство на електрична енергија и термоцентрала-
топлана како посебен објект што служи за производство
на топла и врела вода, пара и електрична енергија.

Под топлана, во смисла на овој закон, се подразбира
топлана како посебен објект што служи за производство
на топлотна енергија во вид на топла и врела вода за за-
гревање на станбени и деловни згради и на погонски по-
стројки или во вид на пара, под притисок за технолошки
цели.

Под котларница, во смисла на овој закон, се подраз-
бираат котли вградени во станбени згради, хотели, болни-
ци, школи и други објекти или изградени како посебни об-
јекти што служат за производство на топлотна енергија во
вид на топла и врела вода за загревање на простории или
во вид на пара под притисок за технолошки цели.

Под енергана, во смисла на овој закон, се подразбира
индустриска термоцентрала-топлана како посебен објект
кој служи за комбинирано производство на топлотна и
електрична енергија.

Под течни горива, во смисла на овој закон, се подраз-
бираат масло за горење-мазут, масло за горење екстра лес-
но (ЕЛ) масло за горење лесно-специјално (ЛС) и течен
гас.

Член 3

Одредбата на член 1 од овој закон се однесува и на
постојните објекти на течни горива на кои се врши рекон-
струкција заради замена на постојниот котел со котел од
ист или поголем капацитет, заради натамошно користење
натечни горива.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, за-
мена на постојниот котел со котел од ист или поголем ка-
пацитет заради натамошно користење на течни горива
може да се врши само на објект за кој надлежниот орган
во републиката односно надлежниот орган во автономна-
та покраина ќе утврди дека не постојат технички, техно-
лошки, еколошки и економски услови за преминување на
јаглен.

Ако не постојат услови од став 2 на овој член за пре-
минување на јаглен, надлежниот орган во републиката од-
носно надлежниот орган во автономната покраина може
да даде согласност за замена на постојниот котел со котел
од ист или поголем капацитет заради натамошно корис-
тење на течни горива, имајќи ги притоа предвид и распо-

ложливите количини на течни горива во енергетскиот би-
ланс на Југославија.

Одредбата од член 1 на овој закон се однесува и на
новите котли за течни горива кога организациите на
здружен труд и другите корисници на општествени сред-
ства ги вградуваат во постојните термоцентрали, топла-
ни, енергани и котларници на јаглен.

Член 4

Организациите на здружен труд и другите корисници
на општествени средства што, според прописите што
важеле до денот на влегувањето во сила на овој закон,
можеа да располагаат со општествените средства за из-
градба на објектите од чл. 1 и 3 на овој закон, можат и по-
натаму да ги користат општествените средства за изград-
ба само на тие објекти.

Член 5

Одредбите од чл. 1 и 3 на овој закон не се однесуваат
на енергани во рафинериите, на помошни котларници
што служат за пуштање во работа на големи енергетски
единици термоелектрани и на топлани во воени објекти
што ќе ги определи сојузниот секретар за народна одбра-
на, ако во тие објекти поради тешко пристапниот терен
или заради нивната локација на острово или поради по-
себното својство на средствата што се сместени во нив, не
би можело да се обезбеди греење односно климатизација
со цврсто гориво или природен гас.

Член 6

Организациите на здружен труд – производители или
увозници на котли, се должни наредниот ден, а најдоцна
во рок од пет дена од денот на склучувањето на договорот
писмено да ја известат Службата на општественото книго-
водство во седиштето на купувачот за договорената изра-
ботка, продажба односно увоз на котел на течно гориво за
односниот купувач.

Член 7

Со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ќе се
казни за стопански престап организацијата на здружен
труд или друго правно лице ако општествените средства
со кои располага ги употреби за финансирање на изград-
бата на нови термоцентрали или топлани или енергани
или котларници на течни горива, или за финансирање на
реконструкцијата на таквите објекти, или за вградување
на нови котли на течни горива во постојните термоцен-
трали, топлани, енергани и котларници на јаглен, освен
ако со овој закон не е поинаку определено (член 1 и член 3
ст. 1 и 4).

За стопански престап од став 1 на овој член ќе се каз-
ни и одговорното лице во организацијата на здружен труд
односно кај друго правно лице со парична казна од 10.000
до 50.000 динари.

За дејствието од став 1 на овој член ќе се казни и од-
говорното лице во органот на општествено-политичката
заедница, во друг државен орган или во месната заедница
со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Член 8

Со парична казна од 5.000 до 100.000 динари ќе се каз-
ни за прекршок организацијата на здружен труд ако не ја
известат Службата на општественото книговодство веднаш
по склучувањето на договор за договорената изработка,
продажба односно увоз на котел на течно гориво (член 6).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со
парична казна од 500 до 5.000 динари и одговорното лице
во организацијата на здружен труд.

Член 9

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1985 година.

801.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И ДЕЛОКРУГОТ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА И НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Се прогласува Законот за дополненија на Законот за организацијата и делокругот на сојузните органи на управата и на сојузните организации, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 406
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И ДЕЛОКРУГОТ НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА И НА СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Во Законот за организацијата и делокругот на сојузните органи на управата и на сојузните организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/78) во член 12 став 1, на крајот, по зборот: „труд“ се додаваат точка и запирка и зборовите: „Системот на општествената контрола на цените и следењето на движењето на цените на стоки и услуги“.

Член 2

Во член 30 по точка 1 се додава нова точка 2, која гласи:

„2) Сојузниот завод за цени“.

Член 3

По член 31 се додава нов член 31а, кој гласи:

„Член 31а

Сојузниот завод за цени врши работи кои се однесуваат на: општествената контрола на цените на стоки и услуги на единствениот југословенски пазар; дејството на мерките на економската политика во областа на цените; мерките за непосредна контрола на цените и вршењето на непосредна контрола на цените на стоки и услуги од интерес за целата земја утврдени со сојузен закон и собирањето и обработката на податоци за цените.

Сојузниот завод за цени врши и други работи од областа на цените на стоки и услуги, ако тие работи не се ставени во делокруг на друг сојузен орган на управата.

Сојузниот завод за цени е во состав на Сојузниот секретаријат за пазар и општи стопански работи.“

Член 4

По член 48 се додава нов член 48а, кој гласи:

„Член 48а

Сојузниот завод за цени, како сојузна организација, почнува да работи од 1 јануари 1985 година.“

Член 5

По член 56 се додава нов член 56а, кој гласи:

„Член 56а

Сојузниот извршен совет ќе го утврди начинот на преземање на работите, работниците, средствата, опремата и другиот имот, архивата и другата документација од Сојузната заедница за работи на цените.“

Член 6

По член 57 се додава нов член 57а, кој гласи:

„Член 57а

Функционерот кој раководи со Сојузниот завод за цени ќе му ги поднесе на Сојузниот извршен совет, заради давање согласност, општиот акт за внатрешната организација и работата и општиот акт за систематизацијата на задачите и работите во таа организација најдоцна до 31 март 1985 година.“

Член 7

Овој закон влегува во сила на 1 јануари 1985 година.

802.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

У К А З

ТА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА КРЕДИТНИОТ И БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ

Се прогласува Законот за дополнение на Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година.

П бр. 407
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Веселин Гурановиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

ЗАКОН**ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИТЕ НА КРЕДИТНИОТ И БАНКАРСКИОТ СИСТЕМ****Член 1**

Во Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем („Службен лист на СФРЈ”, бр. 2/77, 59/81 и 9/84) во член 177 по зборовите: „и други средства”, се додаваат зборовите: „негативен салдо на курсните разлики.”

Член 2

Овој закон велегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

803.

Врз основа на член 285 точка 17 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со член 39 од Законот за сојузните стоковни резерви („Службен лист на СФРЈ”, бр. 14/75 и 40/81), Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА РЕЗЕРВИ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ ЗА 1983 ГОДИНА**

Се одобрува Завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи за 1983 година, што ја донесе Сојузниот извршен совет на 8 ноември 1984 година, Е.п. бр. 444/84.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 408
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпкиќ, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Стојан Бјелајац, с. р.

804.

Врз основа на член 281 став 1 точка 5 и член 279 став 1 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со член 39 од Законот за сојузните стоковни резерви („Службен лист на СФРЈ”, бр. 14/75 и 40/81), Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година, донесе

ОДЛУКА**ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ИЗМЕНАТА НА ФИНАНСИСКИОТ ПЛАН НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА РЕЗЕРВИ НА ПРЕХРАНБЕНИ ПРОИЗВОДИ ЗА 1984 ГОДИНА**

1. Се одобрува Измената на Финансискиот план на Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи за 1984 година, што ја донесе Сојузниот извршен совет на 18 октомври 1984 година, Е. п. бр. 465/84.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Собранието на СФРЈ

АС бр. 473
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпкиќ, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Стојан Бјелајац, с. р.

805.

Врз основа на член 129 ст. 1 и 2 и член 311 од Деловникот на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1984 година, донесе

ЗАКЛУЧОЦИ**ЗА ЗАДАЧИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗАГАДУВАЊЕТО НА ВОДИТЕ**

I. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ го прифаќа Извештајот на Сојузниот извршен совет за состојбата на загаденоста на реката Сава со нафта и нејзините деривати во ноември и декември 1984 година и за активностите на сојузните органи и организации врз откривањето на изворите на загадувањето и позитивно ги оценува мерките што ги презеле и што ги преземаат Сојузниот извршен совет, надлежните сојузни органи на управата и сојузните организации, и во целост ги поддржува оцените, ставовите и мерките на Сојузниот извршен совет содржани во овој извештај, со тоа Сојузниот извршен совет да ги определи роковите за извршувањето на одделни мерки.

II. Заради заштита на здравјето на граѓаните што живеат во сливот на реката Сава, обезбедување на користењето на водите на оваа река за стопански намени, Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ, тргнувајќи од заклучоците на овој собор усвоени по повод разгледувањето на Анализата за спроведувањето на законските прописи и предлог-мерките за спречување на натамошното загадување на водите, со оцените и ставовите на Сојузниот извршен совет од 12 декември 1984 година, причините за загадувањето со нафта, најзините деривати и со други опасни материи и со оцена на состојбата на загадувањето на водите на реката Сава, смета дека е неопходно:

1. Сојузниот извршен совет да предложи, најдоцна до крајот на првото тримесечје на 1985 година, нов целосен Закон за основите на режимите на водите од интерес за две или повеќе републики, односно автономни покраини и за меѓудржавните води, земајќи ги предвид предлозите содржани во извештаите на матичното работно тело и во претресите во Соборот.

Во новиот закон треба да се предвиди особено решение за овластувањата за регулирање на методологијата за следење, обработка и оцена на резултатите и испитувањето на водите на контролните хидролошки профили и станици на крајбрежното море на Југославија; за воведување и редовно водење на катастар на загадувачите, изливните места на отпадни води и на уредите за пречиштување на отпадните води на сите меѓуреписки и меѓудржавни води; за содржината, начинот и изработката и роковите за поднесување извештаи за состојбата на загадувањето на водите; за единствените програми за заштита на сливните подрачја на меѓуреписките и меѓудржавните води; за посебните управно-стручни организации за извршување

на овие програми; за задолжителното здружување на дел од средствата од доходот на организациите на здружен труд од подрачјето на одделен речен слив – за спроведување на овие програми; за можностите за обединување на работите за заштита на тие водотоци кај еден сојузен орган, односно една сојузна организација; за можностите за организирање на инспекциски надзор од надлежната сојузна организација; за износите (повисоки) на паричните казни за стопански престапи и прекршоци според тој закон и друго;

2. Надлежните сојузни органи на управата, до крајот на првото тримесечје на 1985 година, да направат преглед на овластувањата и да забрзаат и да предложат или да донесат прописи за спроведувањето на сојузните закони за кои се овластени во оваа област (за превозот на опасни материји, заштитата од јонизирачки зрачења, за поморската и внатрешната пловидба и др.);

3. Сојузниот извршен совет, врз основа на процената на потребните средства, да обезбеди средства од резервите или од ребаланс на Буџетот на федерацијата за 1985 година, што треба да послужат за редовно вршење на работите на сојузните органи на управата и сојузните организации во областа на заштитата на водите на меѓурејубличките и меѓудржавните води и на водите на крајбрежното море на Југославија;

4. Сојузниот извршен совет, до крајот на првото тримесечје на 1985 година, да поднесе извештај за состојбата и мерките за спречување на загадувањето на реката Сава, посебно за отстранување на причините за загадувањето и за одговорноста и надоместот на штетата на организациите на здружен труд и нивните органи на управувањето што ја загадиле или ја загадуваат водата на реката Сава;

5. Со долгорочните и среднорочните планови за развој на сите општествено-политички заедници и соодветните организации на здружен труд да се предвидуваат и планираат мерки, програми и средства за заштита на човековата средина, посебно на водите. Овие начела треба, на соодветен начин, да се вградат и во новиот закон за општественото планирање.

III. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги повикува организациите на здружен труд веднаш да престанат со загадувањето на водите на реката Сава со нафта и нејзините деривати, односно да ги преземаат потребните мерки, во текот на процесот на производството или транспортот на нафта, да не дојде до загадување на водите на реката Сава.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги повикува сите општински собранија, собранијата на градовите, Собранието на САП Војводина и републичките собранија на подрачјето на сливот на река Сава веднаш, сами или договорно, да ги преземаат сите мерки што се во нивна надлежност, особено оние мерки што се утврдени во сојузните и републичките прописи во оваа област.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ смета дека би требало општинските собранија, собранијата на градовите и републичките собранија и Собранието на САП Војводина за преземените мерки да го известат Собранието на СФРЈ до крајот на јануари 1985 година.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги повикува општините и градовите потписници на Договорот за заштита на реката Сава што побргу да одржат состанок и да се договорат за преземањето на потребните мерки. Иницијатива за вакв состанок би можела да даде Сојузната конференција на ССРН.

Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги повикува сите организации на здружен труд, месните заедници, субјектите на општествената самозаштита, организациите на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ, општествено-политичките и општествените организации и соодветните здруженија заеднички, со унапредување на сите видови соработка и општествена самозаштита, да обезбедат спречување на загадувањето на водите и санирање на загадувачите и да ги поттикнуваат, за таа цел, сите форми на организираната општествена активност.

IV. Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ ги задолжува своите делегати, избирани од подрачјето на сливот на река Сава, во своите делегатски бази, да го иницираат спроведувањето на пропишаната и договорената политика и за таа активност да му поднесат извештај на Соборот до крајот на првото тримесечје на 1985 година.

V. Овие заклучоци ќе се објават во „Службен лист на СФРЈ“.

Собрание на СФРЈ

Бр. 325-2/84
27 декември 1984 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Душан Алимпиќ, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
Стојан Бјелајац, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
796. Измени на Буџетот на федерацијата за 1984 година —————	1549
797. Закон за амортизацијата на општествените средства —————	1550
798. Закон за ревалоризација на општествените средства —————	1585
799. Закон за измени и дополненија на Законот за обезбедување на плаќањето помеѓу корисниците на општествени средства —————	1596
800. Закон за привремена забрана на располагањето со дел од општествените средства за финансирање на изградбата на нови термоцентрали, топлани, енергани и котларници на течни горива во 1985 година —————	1598
801. Закон за дополненија на Законот за организацијата и делокругот на сојузните органи на управата и на сојузните организации —————	1600
802. Закон за дополние на Законот за основите на кредитниот и банкарскиот систем —————	1600
803. Одлука за одобрување на Завршната сметка на Сојузната дирекција за резерви на индустриски производи за 1983 година —————	1601
804. Одлука за одобрување на измената на Финансискиот план на Сојузната дирекција за резерви на прехранбени производи за 1984 година —————	1601
805. Заклучоци на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ за задачите за спречување на загадувањето на водите —————	1601

